

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JÓZSEF 34-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed
évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában
3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 143-26. VASAR-
NAP ESTTŐL REGGELIG: JÓZS. 9-66

III. évfolyam

Budapest, 1924 november 3.

43. szám

Nagyatádi Szabó István szombaton délben agyvérzésben meghalt Erdősokonyán

A Hortobágyon vadászó Bethlen István sirva fakadt a halál hírére

Erdősokonya, november 1.

(A Reggel kiküldött mu. katársának telefon-jelentése.) Szombaton délután, nagyatádi Szabó István elhalálozásának első, még meg nem erősített hírének érkezése után félórával indulok Erdősokonyára. Budapestre az első távirat szombaton délelőtt érkezett. Szabó István veje, Tankovich Miklós küldte Erdősokonyáról a feleségének Budapestre:

„Apa agyvérzést kapott, állapota aggályos.”

12 óraker érkezett ez a távirat, majd 2 óraker a katasztrófáról számolt be a következő sürgöny:

„Nagyatádi Szabó kegyelmes ur, délben 1 óra 20 percker agyvérzésben elhunyt.”

Ez a sürgöny a földmivélsügyi miniszteriumba érkezett. Hasonló tartalmu sürgönyt kapott egyidejűleg Tankovichné is. A halál híre gyorsan terjedt el a fővárosban, 3 óraker az egységes párt vezetősége is tudott róla. A vonaton azonban senki sem hiszi el, hogy Nagyatádi meghalt. Akinek mondom, mind csak nevet.

— Nem olyan ember az, kérem, kemény fából van az faragva.

Kaposvár az első állomás, ahol tudnak a ha-

lálhírről. A városban rémhírek terjedtek el. Az egyik szerint Nagyatádit megmérgezték, mások pedig arról tudnak, hogy öngyilkos lett a somogyi kispalotya. Tizenegy óraker érkeztem Somogyiszobrára. Itt kellene átszállni Erdősokonya felé, de nincs esatflakozás. Hajtánnyal megyek át Csokonyára. Éjjel 1 óraker érkeztem meg. Sehol egy lélek, a faluban már mindenki alszik. Csak a főutcán, a Kossuth-szoborral átellenben, a község egyetlen emeletes házában, Nagyatádiéknak ablakából szűrődik ki világosság, a sárga függöny mögöl. Koppog az ajtón, csöndes zokogás, fáradt, esukló sírás hallatszik ki a szobából. Fölnyílik az ajtó.

A volt földmivélsügyi miniszter holtan fekszik ágyán. Fehér gyolcslepedő takarja testét. Egészen bo- van takarva, az arca sem látszik ki.

A petróleumlámpa fénye sápadtan ömlik el. Az asztalnál ül Szabó özvegye, Peti Katica, mellette leánya, Szabó Mariska és annak férje, Markó István. Talpig feketében az egész háznép. A félhomályból elővillognak a fehér zsebkendők, amelyekkel könnyeiket akarják föl-száritani...

Hogyan halt meg Nagyatádi?

A lánya, Markóné Szabó Mariska mondja el elsőnek a haláleset pontos történetét.

— Szerdán érkezett az apám Csokonyára. Pihenni jött pár napra. Rövidesen újból vissza akart térni Budapestre, hogy befejezze azokat a politikai tárgyalásokat, amelyeket a miniszterelnökkel megkezdett. Csütörtökön megnézte az őszi szántást, körülnézett a pörtáján, kiváltotta fegyverviselési engedélyét és vadászjegyét. Pénteken maga indult vadászni, lőtt is egy pár nyulat. Nagyon jó kedve volt, örült a falusi életnek, a nyugalomnak. Péntek este meghívót kapott a falunkbeli vadásztársaságtól, hogy vegyen részt a szombati körvadászon. Édesapám örömmel fogadta ezt a meghívást. Szombaton reggel korán kelt és 8 óra felé, amikor a vadásztársaság tagjai gyülekeztek a házunk előtt, ő is készülődött. Elkészönt tőlünk, de mielőtt elindult volna, a félreeső helyre ment. Már 10-15 percig maradt ott. Ijedten mentem utána, mert gondoltam, hogy rosszul lett.

Az ajtó be volt esukva és hörgés hallatszott ki. Baltával feszítettük föl az ajtót és bent találtuk mereven, bénán az apámat.

Azonnal fölemeltük, bevittük szobájába, lefektettük az ágyba. Ekkor már eszméletén kívül volt. Orvos jött, de segíteni nem tudott, apám 2 óraker tartós eszméletlenség után elhunyt.

Vége az interjunak. Sirnak, zokognak. Az özvegy nem is tud szólni.

— Majd holnap, majd akkor én is beszélek! — bucsuzik tőlem. — Majd holnap! Most hagyjuk aludni kedves halottunkat...

„Ha Pesten halt volna meg...”

A kocsmában már csak két ember iddogál. „Falubeli pógárok”, a miniszter haláláról beszélnek:

— Egy szerencse, hogy nem Pesten halt meg a „Csicsa” — becözik a halott Nagyatádit —, mert akkor senki sem hitte volna el Somogyországban, hogy nem a városi urak ötétek meg a kispalotya vezérét.

Nagyatádi utolsó két hete Pesten

Vasárnap 7 óraker, a reggeli vonattal, érkezett Csokonyára Mattanoviczné Muraközy Iloná, Nagyatádi személyes titkárja, aki Serényi minisztersége óta a földmivélsügyi miniszterek személyi titkára. Vele jött Szemző Ernő nyugalmazott államtitkár, Szabó István régi, hűséges barátja. Ők ketten beszéltek el Nagyatádi utolsó napjait.

— Két héttel ezelőtt mondott le Nagyatádi a miniszterségről és azóta nem is volt bent a földmivélsügyi miniszteriumban.

Politikai tárgyalásokat folytatott reggeltől estig Dohány-utcai lakásán.

Egész nap tárgyalt, még ebédelni sem ment el hazulról, a Metropol-szállodából hozatott ebédet és csak néha ment el esténként lányához, Tankovichnéhoz vacsorázni. Mattanovicse Ilonán kívül két régi, még a miniszteriumbeli titkára, Gálffy Dénes és Farkas Béla keresték föl naponta, hozták az újságokat, beszámoltak a hírekről.

— Nagyatádi hetek óta gyöngélkedett, legutóbb influenzája volt,

állandóan panaszkodott, hogy a nyakán a főütőer bizserég, forróságot érez és szédül.

Orvosokat látni sem akart. Legföljebb azt engedte meg, hogy két orvos-képviselőtárs, Ehn Kálmán és Barla-Szabó József megvizsgálják.

„Ha jönni akar a vég, csak jöjjön. Büszke fejjel, meg nem hajló gerinccel várom”

— mondogatta Somogy büszkesége. Ha kérdez-

Koszoru Szabó István ravatalára

Siratóasszonyok bóbiskolnak a ravatala körül. Ő pedig kedvére kinyújtóztatik végre. Ugy fekszik, mint egy öreg arató, aki nehéz robotban kiállva, lehull estére a saját kéréje mellé. Most hagyják aludni. A föld szaga törjön be a sűrűn lefüggönyözött ablakon; a füstölögő őszi táj lehelete melengesse kihült szívet. Mire megvirrad, ugysem Szabó István fekszik itt, de Nagyatádi, szimbólum, pártvezér, félország zászlaja, rejtelmes kérdőjel, ingadozó egyensúly, akinek az örökségért már a koporsóján kockázni kezdenek. Ez az éj az övé. A halottasházban nem ólalkodnak még a politika lidércei, mint a görények a galambduc körül. Jobbágyivadék, paraszt Hamlet, hát érdemes volt itthagyni földet, rétet, nyugalmat, gögöt, jó álmot és boldogságot? Nem Szilágyi Mihály, nem Deák, nem Kossuth, nem Dózsa, korának nem világító vagy gyújtogató szövétneke, a szituációk embere, a sorsé, még inkább sorstársaié, a tulajdon fajtajának kőből kivert szobra. Kőből, de nem éreből. Ő tudta a szerepét, jelentőségét, küldetésének méreteit és határait. A törpe kor tulértékelte, emberfölötti felelősség mázsás köveivel rakta meg a tarisznyáját, míg sulyuk alatt össze nem roskadt. Aki arra született, hogy igaz, tiszta zászló alatt harcoljon, maga lett a zászló, amely lengett és lehanyatlott friss vagy gonosz fuvalmak, hideg fergetegek vagy tavaszi szelek járása szerint. Csizmás Brutus, akiben a dán királyfi töprengő, kételkedő lelke lakozott. Hat év óta mégis Nagyatádi a magyar politika, az ország, a címer, az alibi. Csizmája nyikorgására eltörpült a kormány, remegtek a pártok. Most! — mondták a hivi, ellenfelei — most! És ő hallgatott! Mert Cromwell tanácsát megfogadta és szárazon tartotta a puskaporát. Nem azzal lett minden helyzetek ura, amit cselekedett, minden helyzetek urává tette, amit cselekedhetett volna. A határozatlanság, bizalmatlanság és kiábrándultság zsenije; senkinek és senkiben nem hitt, talán — önmagában sem. A tragédiája: Dániát akart és Irországot látott maga körül. Többet nem adhatott, mint amije volt. Ennyi volt. Most majd osztozkodnak a köpenyén, amelyen ott a bravó késszurásának nyoma. A szíven tátong a seb. Eskütt ölte meg. Tiszta lélekkel, szeplőtlen becsülettel hagyja itt a magyar földet, amelynek hűséges fia, szerelmes vőlegénye, józan és önző ispánja volt. Az örökség? A párt? Az oldott kéve széthull? Nincs Nagyatádi, nincs céljuk, lángjuk, programjuk. Még a csokonyai ravatalról árad annyi szuggesztio, hogy a kispalotya nem lesznek sem a buta reakció, sem a desperádók önkényuralmának pandurjai. A vezér emléke túléli pártját. Ez bizonyos. De a párt, amíg él, nem gyalázza meg vezére emlékét. Ez is bizonyos.

ték, mit szól a politikai helyzethez, nem válszolt.

„Mindig a hallgatás, a hallgatni tudás volt főerőm, most sem beszélek tehát, amikor minden szó sorsdöntő lehet.”

Örömmel mesélte, hogy megy haza pihenni és hosszabb ideig otthon marad, ha befejezi tárgyalásait Bethlennel.

A sok izgalom és politikai üldöztetés ölte meg Nagyatádit

— Csokonyai magányában erősen megzavarta és nagyon elkésértette az a hír, hogy Somogy megye központi választmánya legutóbbi ülésén súlyos támadásban részesítették.

Sárközy György főispán javasolta, hogy a megyeyűlés szavazzon köszönetet nagyatádi Szabó Istvánnak a megye érdekében kifejtett eredménydus munkásságáért.

Ekkor azonban fölállt gróf Somsich Gyula, aki kijelentette, hogy ő és elvbarátai nem járulnak hozzá a javaslathoz, ellenzik a köszönetnyilvánítást, sőt örömmel fejezik ki, hogy Nagyatádi már nem aktív miniszter.

A választmány elvetette ugyan ezt a javaslatot és köszönetet szavazott. Nagyatádi azonban látta, hogy még visszavonulása után, magányában is üldözik politikai ellenfeleit. Amikor ezt meghallotta, sokáig nem szólt. „Fáj a fejem” panaszkodott. „Pedig eddig sohasem fájt”. Nem bírta az üldözést. „Ha én egyszer kinyitnám a számat, ha én kezdenék beszélni...”, hajtogatta magában.

A halott Nagyatádinál

Vasárnap délelőtt 10 óra van. A ház előtt emberek álldogálnak, csöndesen beszélnek kalaplevéje. Szemben, a református templom tornyán fekete zászló leng, az egyetlen gyászlobogó az egész községben. A földszinti lakoszobában fekszik ideiglenes ravatalán Nagyatádi. A szoba tele van várakozókkal, gyászolokkal és a család barátaival. Az egyik asztalnál írják a család gyászjelentését:

Nagyatádi Szabó István özvegye, gyermekel, unokái, édesanyja és apósa nevében összezuzott szívvel, perig sújtott lélekkel jelelti az ő áldott urának, gyermekel, hecöz apjuknak, nagyapjuknak

nagyatádi Szabó István

nyugalmasított magyar kir. földmívelésügyi miniszternek folyó hó 1-én délután 12 órakor történt hirtelen elhunytát. Az anyatádnak a református egyház szertartásai szerint november 3-án délután 1 órakor adjuk át haló porait. Efelénk díszit, holdosságunkat elvesztettük. Emlékedet szívünk örzi annak utolsó dobbanásáig.

Szabó Mariska, férjezett Markó Istvánné; Szabó Katalin, férjezett Tankovich Miklósné, gyermekel; özvegy Szabó Istvánné, édesanyja; Peti Ferenc, apósa; Markó Mariska, Markó Peti, Tankovich Katalin, Tankovich Ilona, unokák.

Az ócska pamtagon ül az özvegy. Már nem sir, állandóan csuklik, elapadtak a könnyei. A halott még mindig abban az ágyban fekszik, amelyben elhunyt. Fölemelk a gyolcslepedőt, előlünk viaszárga arca. Öreg somogyi magyarok, keménykötésű legények nem bírják visszartartani a sírást. Somogy megye halott népvézere a halálban is megörizte markáns arevónásait. Az arcon nincs semmi elváltozás. Mintha álmodna. Szemei lecsukva, összebevegült bajusza szépen lesimítva.

OPERA ÉTTEREM ÉS VEZEKLŐ-PINCE ÉTTEREM

VI, Andrássy-ut 25

A téli időnyre ujonnan átalakítva!

Az Opera Étteremben debreceni Magyar Béla teljes zenekarával muzsikál, a Vezeklőben a bécsi Stimmungs-kapelle élén Babi énekel.

Naponta a halászlét és a halkülönlegességeket Bucsiky Péter vendéglős és szakács személyesen főzi. Naponta Bucsiky-féle ételkülönlegességek lesznek felszolgálva. A főmeletlen külön éttermek állnak a n. é. közönség rendelkezésére, ugyanott zongora és bar italok, Angol barmester.

Magyar minisztert még ilyen szegényesen nem ravataloztak föl.

Két koszoru van a ravatalon, a család művirág-koszorúja, rajta lila szalag. „A legjobb férjnek, apának, nagyapának — családja” fölirattal. A halott lábánál fenyőfakoszoru, Mattanovics Ilona hozta magával. A volt titkárnő nem mozdu a halott mellől. A halott Szabó feje fölött a parlament rajza lóg, olesó olajnyomású kép, amely harcainak, győzelmeinek és vereségeinek színhelyét ábrázolja. A tükör fehér lepedővel van letakarva. A falon két kép. Az egyik Nagyatádi családja körében, a második: Nagyatádi, a vezér, hívei között. Háromszínű zászlót lenget a szél, somogyi kiscsapat hallgatják vezérük beszédét. Legyek szállnak a halott arcára, felesége kendővel hajlja el őket. Beszélgetni kezdünk:

— Látja — mondja az özvegy — két hónappal ezelőtt, amikor beszélgettünk, nem gondoltunk erre! (Célzás arra, hogy két hónappal ezelőtt A Reggel hasábjain nyilatkozott azokról a vádakról, amelyekkel férjét Eskuitt Lajos illette.) Az Ur másképp határozott. Nem zugolodom. Az én életem már nem élet, legjobban szeretném, ha férjem mellé temetnének. Minek éljek? Miért éljek? Az urak cibálták, poeskond-

Nem történt sem mérgezés, sem öngyilkosság

Amint jelentettük már, Kaposvárott és Bonyéknén, de a fővárosban is az a hír terjedt el, hogy nagyatádi Szabó Istvánt megmérgezték, vagy öngyilkosságot követett volna el. A Reggel munkatársa fölkereste a csendőrs vezetőjét,

Szalay József

örsparanecnokot, aki a csendőri vizsgálat megindításáról a következőket mondotta:

— Nem readeltünk el semmiféle vizsgálatot. Följelentés hozzánk nem érkezett, az orvosi jelentés szerint semmiféle gyanus körülményt nem tapasztaltak. Kuch János körorvos kezelte a kegyelmes urat, ő állította ki a halottkemi bizonyítványt. Mindez szabályszerűen történt. Amíg mi felsőbb utasítást nem kapunk, nem indítunk vizsgálatot. Azt még kijelenthetem, hogy az utóbbi napokban Erdősokonyára idegenek nem érkeztek, így tehát ki van zárva az, hogy mások akarták volna megmérgezni nagyatádi Szabó Istvánt. Ezután meglátogattuk

Kuch János dr.

körorvost, aki szintén erélyesen megcáfolta azt a hírt, mintha Nagyatádi mérgezés vagy öngyilkosság áldozata lett volna.

— Szombaton reggel 12 órakor jött hozzám küldőne, hogy nagyatádi Szabó István hirtelen rosszul lett. Azonnal fölmentem hozzá és megállapítottam, hogy

kétoldali agyvérzést

kapott. Az agyvérzés tünetei annyira fölismerehetőek voltak, hogy mára nem is gondolhatam. Megpróbáltam morfininjekciókkal, majd lovaspostát küldtünk Babocsára az ottani járásorvoshoz. A földmívelésügyi miniszter me-reven, benn fekvőtt ágyában és egészen halála percéig eszmélet nélkül volt.

Schwarz Ernő dr.

Babocsai járásorvos, akit áthívtak, hogy vizsgálja meg Nagyatádit, a következőkben mondotta el a vizsgálat eredményét:

— Amint megvizsgáltam a beteget, rögtön láttam moribundus. Kétoldali agyvérzést kaptott és egészen bennultan fekvőtt. Mindenesetre megpróbáltam az érvágással

Kötött kabátkáim és mellényeim

alkalmasak

sportra, otthonra, utra

Varga

Kossuth Lajos-u. 11

Hő- és sárccipő kapható, javítható
Esőköpeny 350.000 K-tól

Neumann Géza VI. Nagymező-utca 50. szám
Desséffy-utca sarok

dérozta a férjemet, most aztán vége, meghalt! Fényképez lép a szobába. A síró asszony fölugrik.

— Nem engedem lefényképezni az uramat, eleget cibálták a városi urak! Most holtan akarják látni, de nem lesz abból semmi. A valásunk sem engedi!

Széchenyi Géza gróf erdőesokonyai földesur jött részvétét kifejezni nagyatádi Szabó özvegyének.

— Kegyelmes asszonyom — mondja a gróf —, fogadja igaz szívből jövő részvétünket. Mi, akik ismertük Szabó Istvánt, szerettük őt szívünk igaz melegével.

Elbeszélgettünk Széchenyi gróffal Nagyatádiról.

— Nagyon szerettem, régi barátok voltunk. Politizálni én soha nem szoktam, nem lehet tehát szó arról, hogy köztünk akár politikai kapcsolat vagy politikai ellentét lett volna.

A kommun alatt barátkoztunk össze, amikor együtt bujkáltunk.

Sem őt nem szerették, sem engem, ezért a sötétben bujkáltunk és úgy beszélünk arról, hogy mikor virrad föl újra Magyarország!

Halottkemi jelentés.

Tisztelttel jelentem, hogy Szabó István erdőesokonyai lakos, nyugalmazott földmívelésügyi miniszter foglalkozásu, 61 éves meghalt.

Szüleinek neve: Szabó István, Balog Erzsébet.

Gyermekel: Mariska, Katalin.

Dr. Kuch János.

A mellékelt halotti levélben még föl van tüntetve, hogy a volt földmívelésügyi miniszter 1863 szeptember 15-én született.

A mérgezési, illetőleg öngyilkossági híresztelésekkel kapcsolatban A Reggel munkatársának alkalmá volt

Szanathaz Ferenc

baresi főszolgabíróval is beszélni, aki azonnal utasította Kuch János körorvost, hogy holnap délelőtt tartson hullavizsgálatot, amelyen a közigazgatási hatóságok részéről ő maga vesz részt és Kuch János orvoson kívül a hivatalos járási orvos is meg fog jelenni. A főszolgabíró kijelentette, hogy teljesen lehetetlennek tartja, hogy a minisztert megmérgezték volna, vagy öngyilkos lett volna. Az öngyilkosság hírenek terjesztői azzal igyekeznek föltevésüket alátámasztani, hogy nagyatádi Szabó családjában már előfordult öngyilkosság, ugyanis anyjának bátyja valamikor öngyilkosságot követett el.

Vasárnap este 10 órakor jött az a hír Erdősokonyára, hogy az egységes párt egy intézkedett, hogy nagyatádi Szabó Istvánt nem szabad addig elhelyezni a kaposrban, amíg budapesti kezelőorvosa, Ehn Kálmán dr., meg nem vizsgálja. Ennek az intézkedésnek alapjául bizonyára a halálesettel kapcsolatban elterjedt pletykák szolgáltak.

Brokát-
Estélyi
Luxus-
Utcai
cipőkülönlegességek
nagy választékban

Schön és Lusztig
Deák Ferenc-utca 8. sz.

ANGOL-SKÓTGYAPJUSZÖVETEK ÁRUHÁZA
BUDAPEST IV. KER.
KORONAHERCEG
UTCA 14-16. SZÁM

LÁSZLÓ ÉS FEKETE

Férfikelmé-osztályunkban: sportöltöny-, csikos nadrág-, téli- és átmeneti kabát-, valamint szakelit-, frakk- és szmókingkelmék, továbbá

női kelme-osztályunkban: Kabát-, kosztüm-, ruha- és pongyolakelmék, melyek nagy tételben megkésve érkeztek raktárra, a régi vám-díjszabás alapján kalkulálva kerülnek forgalomba. — Mintákat vidékre is készségeel küldünk

Délután a gyászházban

A vasárnapi délelőtt igen kevesen keresték föl nagyatádi Szabó özvegyét, hogy részvétüket nyilvánítsák. Délután azonban állandóan nagy tömeg áll a Fő-utcai ház előtt. Az ideiglenes ravatal helyisége is állandóan zsúfolva van s a falubeli polgárok egymást váltották föl részvétnyilvánításukkal. Délután érdekes sürgöny érkezett. Tankovich Miklós felesége intézte Erdősokonyán tartózkodó férjéhez. A sürgönyben elmondja, hogy addig, amíg férje nem jön vissza Budapestre és nem gondoskodik arról, hogy Gálffy titkár lepecsételve Nagyatádi volt lakását, addig ő nem távozik el Budapestről. A Reggel munkatársa úgy értesül, hogy Nagyatádi családja fél attól, hogy esetleg betörést követnek el a volt földmivelésügyi miniszter lakásán és onnan fontos aktákat lopnának el.

A temetés előkészületei

Vasárnap délután 5 órakor ült össze Erdősokonya községi előljárósága. A községháza nagytermében Böcskös József bíró vezetésével tárgyalták meg, hogy a község milyen módon vesz részt a temetésen. A községtanács elrendelte, hogy holnap reggel 8 órakor a Fő-utcat a lakosok hozzák rendbe, egyben elrendelte, hogy az iskolásgyermekek énekkara vonuljon ki a temetésre. A községtanács részvétiratot intézett nagyatádi Szabó özvegyéhez, amely a következőképen szól:

„Kegyelmes Asszonyunk! Erdősokonya község képviselőtestülete megrendülve vette tudomásul férje elhunytát. Ezen mérhetetlen csapás, amely mély bánatot okoz a megboldogult családjának, éppen olyan bánatot okoz a szerűséget élt az egész községben, bennünk, akik társulhatatlan ragaszkodással viseltetünk iránta, az ő kedves, vonzó egyénisége miatt. Politikai pályafutása alatt szeretettel állott szolgálatába a kisemberek ügyének, hosszú időn át a lehetetlenségig sokat küzdött a szent cél érdekében és megvalósított elérhetetlennek látszó dolgokat. Meghajlik előtte az elismerés zászlaját, emléket kegyeletesen megőrizsük és könyveinkben megőrizük.”

Ezután a református egyház tartott gyűlést, amelynek tudvalevően Szabó István presbitere volt. Halka Sándor esperes, aki a holnapi egyházi szertartást fogja vezetni, a következőket mondotta A Reggel-nek:

— A presbiterium elhatározta, hogy nagyatádi Szabó Istvánt saját halottjának tekinti és koszorú helyez sirjára. Ugy intézkedtünk, hogy jó idő esetén a református templom előtt, a Kossuth-szobornál és a Hősök emlékének tartjuk meg a halotti szertartást és itt fog elhangzani a beszédek egy része. Rossz idő esetén a templomban tartjuk meg a szertartást.

— Ma délelőtt tartott prédikációmiban is megemlékeztem az elhunytól. Nekünk, reformátusoknak azonban ma örömmünnepe van, a reformáció alapításának 497. évfordulóját ünnepeljük és most örvendünk és vigadunk kellene. Ma azonban olyan gyász érte egyházunkat, hogy könnyeket kell lemorzsolni Szabó István egyháztestvérünk elhunytá fölött. Holnap azután, ha az örömmünnepe elmúlt, teljes szívünkkel gyászolni fogjuk őt, aki a mi népünkben került ki és szerzett dicsőséget Csokonya polgárságának.

Nagyatádinak Kaposvárról hoztak koporsót.

A nagy barna bronzkoporsónak, amelyben Szabót temetni fogják, üvegfülede van.

Mayer János, az egységes párt elnöke, a temetés ügyében a következő táviratot küldte:

„A különvonat a temetésre délután 1 órakor érkezik az alsó állomásra. Kérünk legutóbb 15 kocsit. Előjáról gondoskodni a szükséges, délután 5 órakor visszamegyünk.”

Rózsa

Fő-utca 6
(Kristóf-tér sarkán)

SZŐRME

bundája a legstebb!

Ez a különvonat az egységespárti képviselőket és a földmivelésügyi miniszteriumot hozza le a temetésre.

Ezenkívül holnap három különvonat jön Somogyból és a környékről kiscgazdákkal.

A holnapi temetési szertartás programja a következő:

A halottasháznál bucsuztató. A halottat átviszik a körülbelül 100 lépésre levő Fő-térre. Itt

lesz az egyházi szertartás. Enekkar, egyházi becséd, egyházi ének, a kormányzó képviselője, a kormány képviselője, a földmivelésügyi miniszterium megbízottja, a nemzetgyűlés, a vármegyék, a járási és községi megbízott, a helyi és országos kiscgazdapárt bucsuztatója.

Nagyatádi Szabó Istvánt az erdőcsokonyai temetőben családi kriptába temetik, amelynek építését vasárnap reggel kezdték meg.

z Korda Tibor

Bethlen megkönnyezte Nagyatádi halálát

A miniszterelnök a Hortobágyon értesült a halálhírről és hétfőn reggel Budapesten keresztül utazik el az erdőcsokonyai temetésre — A kormány nevében ő bucsuztatja el Szabó Istvánt

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen István grófot a Hortobágyon találta nagyatádi Szabó István halálának a híre. A miniszterelnök ugyanis Kállay Tamás kecskési vadásztársaságának meghívására Almásy László, a kormánypárt ügyvezető alelnökének és Dukay-Takács Géza, a párt igazgatójának társaságában pénteken este elutazott Gyökérkútra, ahol szombaton reggel Kállay Tamás fogadta a társaságot. Este 1/6 órakor az egész napon át tartó vadászat fáradságait kezdtek kipihenni, amikor egy vasutas jelentkezett Kállay vadászházában azzal, hogy fontos táviratot hozott a miniszterelnök számára.

Bethlen gróf fölbontotta a táviratot és percekig szóltanul meredt az előtte álló sorokra. Néhány könnyeseppel morzsolt el a szemében, majd megilletődött és egy kissé remegő hangon így szólt: — Nagyatádi Szabó István meghalt... Igaz lehet ez?

A miniszterelnök intézkedésére nyomban telefonon érdeklődtek a halálhír megbízhatósága iránt és amikor a hírt Budapestre megerősítették, az egész vadásztársaságot valóságilag lesújtotta a váratlan és tragikus esemény. Bethlen gróf kijelentette, hogy

Szabó Istvánt a kormány halottjának tekintik

és megbizta Dukay-Takács pártigazgatót, hogy haladéktalanul Budapestre utazzék és tájékoztassa intézkedéseiről a miniszterelnöksé-

get, valamint a kormánypárt vezetését. Ezen intézkedések közé tartozik az is, hogy a kormánypárt külön gyászjelentést adjon ki a halálesetről,

vasárnap este pedig tartanak pártértekezletet, amelyet kizáróan a volt földmivelésügyi miniszter emlékének szenteljenek.

Kijelentette továbbá a miniszterelnök, hogy hétfőn hajnalban maga is megérkezik Budapestre és a nemzetgyűlési képviselő különvonatán utazik tovább Erdősokonyára, ahol a kormány nevében bucsuztató beszédet mond Szabó István sirjánál.

Végül kifejezte azt az óhaját is, hogy a volt földmivelésügyi miniszter temetésén a kormánypárt tagjai minél nagyobb számban jelenjenek meg. Dukay-Takács pártigazgató vasárnap délelőtt tájékoztatta az egységes párt tagjait Bethlen gróf rendelkezéseiről. Az Eszterházy-utcai párthelyiségben megjelent nagyszámu párttagokat mélyen meghatotta a pártigazgató elbeszélésének az a része, hogy a miniszterelnök könnyes megilletődöttséggel fogadta a halálhírt. Mayer János, a kormánypárt elnöke megindultan mondotta:

— Mégis csak őszinte volt az a közszorítás...

Mayer pártelnök itt arra a kézzorításra gondolt, amellyel Bethlen és Nagyatádi megpecsételték a kiscgazdaképviselek legutóbbi mozgalmát leszerelő egyezséget.

Magyarország összes községeiben ma délután 2 órakor a temetés idejében megkondulnak a harangok

Az egységes párt vasárnap esti értekezlete

(A Reggel tudósítójától.) Az egységes párt vasárnap este 1/8 órakor Eszterházy-utcai klubhelyiségében értekezletet tartott, amelyen megbeszélte a párt részvételét nagyatádi Szabó István temetésén. Mayer János elnök közölte, hogy a párt nagyatádi Szabó István emlékeztetere külön értekezletet fog tartani; a mostani tanácskozás csupán a temetésre vonatkozó intézkedések megbeszélését szolgálja. Erődy-Harrach Tihamér terjesztette ezután elő az eddig tett intézkedéseket. Eszerint ma, hétfőn reggel a keleti pályaudvarról 7 órakor különvonat indul, amely 1/2 órakor érkezik meg Erdősokonyára. A gyászszertartást, amely a református templomban délután 2 órakor kezdődik, Ravasz László püspök végzi. A kormány tagjai közül Bethlen István gróf miniszterelnök, aki együttal a kormányzót is képviseli, Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter, Pesthy Pál igazságügyminiszter, Bud János pénzügyminiszter és Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter utaznak le, a párt tagjai közül pedig eddig százhuszan jelentették be részvételüket. A gyászszertartásnál elsőnek Huszár Károly a nemzetgyűlés nevében bucsuztatja a halottat, utána

államtitkár pedig a földmivelésügyi miniszterium nevében fog beszédet mondani.

Intézkedés történt, hogy a temetés idején, 2 órakor Magyarország valamennyi községében megszólaljanak a harangok.

Az értekezlet tudomásul vette, hogy a párt a ravatalra koszorút helyez, amelynek nemzetiszínű selyemszalagján ez lesz a fölírás:

Szeretett pártvezérünk felejtethetlen emlékének, a keresztény kiscgazda-, földmivelés- és polgári párt.

Prima zefir

férjfinger

2 gallérral, Joss oroszian védjegyü

míg a készlet tart .... K **150.000**

Lukács és Pásztor

Budapest IV, Egyetem-u, 11, Gróf Károlyi palotával szemben

Bethlen István gróf a kormányzó és a kormány nevében,

Mayer János a párt megbízásából, Tahy Jakab

Megvettem egy elsőrendű angol (Huddersfield) gyártelep bécsi lerakatának teljes készletét, mely áll: finom anyagu férfi télikabát, Raglan és Ulster szövetekből.

Olcsón vettem — olcsón adom, minek bizonyítására a vevőnek a vételkor e cikkek szigoruan szabott rendes áraiból méterenként **100.000 koronát** hozok levonásba.

Amennyiben bárki érdeklődő vásárlása előtt meggyőződést óhajtana szerezni arról, hogy tényleg jutányos-e, hasznos-e reá nézve a vétel, más kelmeajánlatokkal való összehasonlíthatás céljából mintákat készséggel adunk. Szénásy Gyula, IV, Kristóf-tér.

Urak

figyelmébe!

Hogy fogadta a főváros Nagyatádi halálhírét

Lepecsételték a halott miniszter elárult lakását

Nagyatádi Szabó István tragikus halálának híre rendkívül gyorsan terjedt el a fővárosban. Szombaton már a kora délutáni órákban mindenki tudta, hogy a volt földmivelésügyi miniszter meghalt. Az újságpaloták kirakataiban 4 órakor ott állott a szomorú hír. A mozikban gyászkeretben vetítették a halál híreit. A fővárosban legelőször Nagyatádi idősebb leánya kapott értesítést a tragédiáról. Férje, Tankovich Miklós táviratozott neki szombaton délelőtt, a táviratban azonban még nem hozta felesége tudomására a döbbenetes hírt, mindössze csak ez volt benne:

— *Apa hirtelen súlyosan megbetegedett.*

Tankovicsné azonnal telefonált a földmivelésügyi miniszteriumba és megkérte a portást, hogy sürgősen hívja föl telefonon Erdősokonyát. Negyed óra múlva jelentkezett Erdősokonya, ahonnan már a miniszter halálának híreit jelentették. A portás, miután Tankovicsnékat értesítette a szomorú hírről, azonnal Schandl Károly államtitkárnak, a földmivelésügyi miniszterium vezetőjének tett jelentést. A miniszterium többi vezető tisztviselői azonban csak később, az esti órákban tudták meg a szomorú eseményt.

Nagyatádi utolsó szavai az Eskütt-ügyről

Nagyatádi Szabó István egykori szobájába vezetett ezután az utunk. Az íróasztalon még most is egész csomó könyv és akta fekszik. A miniszter hivatali helyiségében Gálffy Dénes-sel, nagyatádi Szabó István titkárával beszélgetünk, aki több mint három esztendőig állott szolgálatában s aki egyik legbizalmasabb embere volt. Gálffy titkár megilletődve, elfogódott hangon beszél a miniszterről:

— Amióta Nagyatádi lemondott, nem volt bent hivatalában, mi azonban lemondása után is állandó érintkezésben voltunk vele. Négy nappal halála előtt beszélgettem vele utoljára hosszabban, szó esett ekkor mindenről és szóba került az Eskütt-ügy is. Örömmel mondta, hogy végre tisztázódik a bűnpör. Utolsó szavai az Eskütt-ügyről körülbelül ezek voltak:

— Hála Istennek, végre főtárgyalásra kerül az Eskütt-ügy, befejeződik az a sok hajszá és gyalázkodás, amelyet ellenem indítottak. Az én lelkiismeretem tiszta. Nyugodtan megyek a bíróság elé. Alig várom a főtárgyalást.

— A főtárgyalás pedig, sajnos, már nélküle fog lefolyni. Ez talán a legnagyobb tragédiája, mert már hetek óta várta a főtárgyalást, hogy lepergjen róla a sok rágelem.

— Nagyatádi Szabó István után nem maradt más, mint az a 45 hold föld, amelyen gyermekei gazdálkodnak. Nem teljesülhetett még az a kívánsága sem, amelyet pedig olyan régen szeretett volna megvalósítani: vejenek egy kis családi házat akart vásárolni Budán, hogy ne kelljen a drága lakbért fizetni. De nem volt hozzá megfelelő tőkéje...

Sztrache főügyész a 19-iki Eskütt-tárgyalásról

Nagyatádi Szabó István váratlan halála az Eskütt-féle bűnpörök kimenetelét mennyiben érinti? — eziránt érdeklődött A Reggel munkatársa a királyi ügyészség elnökségénél.

Dr. Sztrache Gusztáv

királyi főügyész kijelentette, hogy őt a budapesti rendőrfőkapitányság értesítette nagyatádi Szabó István haláláról.

A november 19-ére kitűzött Eskütt Lajos-féle vesztegetési bűnpört ez a haláleset igazságügyi szempontokból nem érinti.

A bűnügyi eljárás Eskütt Lajos ellen folyik és a bűnpörnek az elhunyt csak tanúja volt. Intézkedik a bűnvádi pörrendtartás arról, hogy ha a pörnek korábban kihallgatott tanúja az eljárás során elhaláloznék, akkor az iratoknál elfekvő vallomásait a bíróság fölolvastatja. Ez fog történni az Eskütt-féle bűnügyben is. Igazságügyi és pörjogi hátrányt az Eskütt-féle bűnpör befejezésére tehát nem jelent Nagyatádi elhunytja.

Nagyatádi Dohány-utcai lakását lepecsételték

Amióta nagyatádi Szabó Istvánt a politika Budapesthez kötötte, a Dohány-utca 84. számú házban lakott albérlésben. Nagyatádi Dohány-utcai lakása valóságos hozzáért a politikához: épp úgy hozzátartozott a politikai élet színteréhez, mint akár a parlament vagy az Eszterházy-utcai klubpalota. Az elmúlt esztendő politikai eseményeinek nem volt olyan érdekessége, nem volt olyan fontosabb elhatározása, amely ne innen indult volna ki. *Itt készítették elő a legutóbbi válság nagy esztendőjét is.* A kormány elnökétől a legjelentéktelenebb kizsákmányosításokig mindenki megfordult már a Dohány-utca 84-ben. A 84-es számú ház régi, ütött-kopott épület. A második emeleten, közvetlenül a lépcsőház mellett lakott Nagyatádi. Nagyon egyszerűen berendezett kis szoba ágygal, dívánnyal, íróasztallal, két karosszékekkel és egy pléhmosdóval: ez volt nagyatádi Szabó István volt földmivelésügyi miniszter lakása. A konyhából egy kis szobán keresztül nyílik Nagyatádi szobájának ajtaja. Ő maga is mindig a konyhán keresztül járt be és nem egyszer a konyhában fogadta somogyi megyei vendégeit is. Szombaton az esti órákban érkezett a Dohány-utcai lakásba Nagyatádi halálának híre. A halálhírről egyidejűleg az az értesítés jött a családtól, hogy Nagyatádi szobáját zárják le és a további intézkedésig ne nyissa föl senki. A szoba ma is zárva van, le is pecsételték a család kívánságának megfelelően, a szomszédos szobákban azonban együtt vannak Nagyatádinak Budapesten tartózkodó összes személyes hívei.

Cercle des Etrangers

VII, Erzsébet-körut 35. Telefon: József 78-23

La belle Jo-Hara
Ardea

Pártos Gusztáv
Fröhlich a bárban

Minden hétfőn, szerdán, szombaton nyitva
reggel 5 óráig

A portás a legszivesebb miniszterről.

A földmivelésügyi miniszterium külső képén is meglátszik már a gyász: három hatalmas fekete zászlót lenget a szél a palotán. Bent a miniszteriumban pedig megilletődött, könnyesszemű emberek járnak-kelnek egész vasárnap. A főtisztviselők valamennyien bent vannak hivatalukban. De nemcsak a főtisztviselőket, akikkel minden nap érintkezett hivatalában, sújtotta le a gyász, hanem a miniszteriumnak ugyyszólván minden alkalmazottját. A miniszterium portása, aki már vagy 20 minisztert szolgált, különösen fájdalmas hangon beszél nagyatádi Szabó István haláláról. Érthető is fájdalma és részvéte, hisz ugyyszólván „barátja” volt a miniszternek. Minden reggel, amikor megérkezett és minden éjszaka, amikor eltávozott hivatalából, hosszabban-rövidebben, ahogy épp ideje volt, elbeszélgetett a portással, kikérdezte, kifaggatta ügyes-bajos dolgairól. A portás ezeket mondja a miniszterről:

— Már szombaton délután megtelefonozták a gyász hírt, de én még ma sem tudom elhinni, hogy a kedves ur meghalt. Nem tudom elhinni, hogy meghalt volna. Való igaz, hogy a legszivesebb miniszter volt, akit csak valaha szolgáltam és a legszorgalmasabb mind közül. Már kora reggel itt volt a hivatalában, sokszor 8 óra-kor bejött és dolgozott egyfolytában este 11-ig, 10-ig. Ebédre sem ment haza, a tisztviselőkkel evett együtt a menzán itt az épületben. Mindannyian, akik csak ismertük, úgy siratjuk, mint az édes apánkat, hiszen olyan jó volt hozzájuk, szíven viselte minden bajunkat. Akárhányszor csak kinyitottam az autót, mindig volt egy-két szíves szava hozzám. Csak azt kívánjuk most, hogy a temetésén ott lehessünk Erdősokonyán...

Mayer János hosszabb tanácskozása Kovács J. Istvánnal

Mayer János, az egységes párt elnöke, ma délután Rubinek István képviselével együtt fölkereste Kovács J. István volt nemzetgyűlési képviselőt, a budapesti református teológia igazgatóját és hosszasan tanácskozott vele. Értésülésünk szerint a beállott politikai helyzet megvitatásán kívül a beszélgetés folyamán Mayer is fölkereste Kovács J. Istvánt, hogy a kizsákmányos vezetőnek temetésén ő végezze a gyászszertartást.

PERL

ÁRUHÁZ RT.

VII, Thököly-ut 9 I, Krisztina-tér 3
(Augusztia-cukrászda mellett.)

Versenyeen kívüli áraink!

Velour	145 cm széles francia gyártmány	198,000
Foulé	105 cm széles francia gyártmány	98,100
Férfiszövet	140 cm széles	95,000
Doubl raglánkelme	140 cm széles	158,000
Sifón és vászon	jó minőség	19,800
Flanell és barchet		27,600
Zsinór-barchet	mintás	36,000
Férfi színes ing	2 külön gallérral	98,000
Zsebkendők	fehér és színes	6,500

Vidékre kívánatra mintákat küldünk!

VÉR-, BŐR- és nemibetegségeket gyökeresen gyógyít 30 évi tapasztalat alapján dr. MITZGER hírneves intézete Budapest, József-körut 3. Legújabb „Salvarsan”-oltások. Vértvizsgálat

Egész Magyarországon egyedül csak a

Spolarits-

kávéházban

(VIII, József-körut 37-39)
főzik a legfinomabb szemkávéból a páratlanul jó és zamatos Pavoni espresso feketét!

Rigó Jancsi muzsikál

PEROV JÖN!

HORVÁTH ÉS HALÁSZ

IV, Váci-u. 26

női és férfi divatkelmek és selyemkülönlegességek áruháza

Alapítva 1895

Téliszövet- és selyemkülönlegességek

nagy választékban már raktáron

Áraink a minőségekhez képest a legolcsóbbak

„Az a veszedelem fenyeget, hogy most már mindenki kisgazdavezér akar lenni“ Kik osztozkodnak Nagyatádi politikai örökségén

(A Reggel tudósítójától.) Nagyatádi Szabó István halálával kapcsolatban három kérdés nyomult a politikai érdeklődés középpontjába.

Az első kérdés: mi lesz az Eskütt-üggyel, a második: ki veszi át a kisgazdák vezetését és hogyan alakul ezek után a kormány-nak és a kisgazdáknak egymáshoz való viszonya, a harmadik: ki lesz Nagyatádi utóda a földmívelésügyi miniszteri székben?

Ami az első kérdést, vagyis az Eskütt-ügyet illeti, Tankovich Miklós kijelentette A Reggel munkatársának, a november 19-én megkezdődő pörben ő fogja a volt földmívelésügyi miniszter családját képviselni és minden erejével rajta lesz, hogy

azt az elégtételt, amelyet Nagyatádi az életében nem tudott megkapni, megszerze legalább az emlékének.

A pörre vonatkozóan egyébként Szabó Sándor dr. képviselő, Nagyatádi jogi tanácsadója a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Szabó István engem bizott meg azzal, hogy az Eskütt-pörben ellássam jogi képviseletét és én teljes erőmmel azon leszek, hogy Nagyatádi utolsó akaratának eleget tegyek. Remélem, hogy halála megszólatatja azoknak a lelkiismeretét, akik ebben az ügyben mind a mai napig lelketlen juttatást adtak. Bizom, abban, hogy a november 19-én megkezdődő főtárgyalás teljes elégtételt fog Nagyatádi emlékének szolgálni.

Arra a kérdésre, hogy Nagyatádi helyett ki veszi át a kisgazda-csoport vezetését, Barla-Szabó József így válaszolt munkatársunknak:

— Az a veszedelem fenyeget, hogy most már mindenki kisgazdavezér akar lenni.

Remélem, hogy Nagyatádi szerepét Mayer János veszi át és neki sikerülni fog a kisgazdák együttartása.

Könyves Lajos kisgazda képviselő, aki végighallgatta Barla-Szabó nyilatkozatát, most közbeszólt:

— Félek, hogy nem így lesz.

Rendkívül sulyosnak látom a helyzetet. A kisgazdapártot mi hoztuk létre, nem lehet tehát senkiel beleszólatása abba, hogy kit fogadunk el vezérünknek. Annyi bizonyos, hogy fölmozsolódní semmi esetre sem fogunk.

Nagyatádi volt az, aki mérsékléttével megtartott bennünket a kormánypártban.

Erre a föladataira más aligha vállalkozhatik. Nagyon

kézenfekvő az a lehetőség, hogy Nagyatádi halála után visszaállítjuk a régi kisgazdapártot, mert hiszem

eddig is csak az ő kedvéért vállaltuk a kormány támogatásával járó népszerűtlenséget.

Most azonban teljesen új helyzet állt elő. Annyi bizonyos, hogy fölmozsolódní semmi esetre sem fogunk.

Az ugynevezett „nadrágos“ kisgazdák már nem látják ilyen sulyosnak a helyzetet. Ők kizártnak tartják — legalább is egyelőre —, hogy a kisgazdák ellenzékbe vonuljanak. Jól tudják ugyan, hogy a fajvédők, Ulain Ferenc vezetésével, mindent meg fognak tenni abban az irányban, hogy a kisgazdákat átcsalják a táborukba és nem tiltkojják azt sem, hogy néhány elégedetlenkedő kisgazdának leszerelése némi áldozattal fog jární, de erősen bíznak abban, hogy az egységes párt egységét sikerülni fog megőrizni. Erre vonatkozóan Szabó Sándor így nyilatkozott A Reggel munkatársának:

— A kisgazdaköveteléseknek 16 pontját Nagyatádi Szabó István politikai végrendeletének tekintjük.

Ennek végrehajtása mindnyájunknak becsületbeli kötelessége. Remélem, hogy ez a törekvésünk az ő szellemében fog sikerrel jární, abban a szellemben, amely mentes volt minden szélsőséges túlzástól.

A kisgazdacsoport most fog csak igazán levizsgázni politikai érettségéről és meg fogja mutatni, hogy egyik szélsőségtől sem engedí meglovagoitálni magát, legkevésbé a szélsőjobboldaltól, amelynek működését még a baloldali manővereknél is károsabbnak tartjuk.

A kisgazdacsoport a 16 pont végrehajtásával és a különböző oldalról érkező ajánlatok visszautasításával fogja bebizonyítani életképességét.

A Reggel munkatársa érdeklődött aziránt is, hogy ki lesz Nagyatádi utóda a miniszteri székben. Beavatott helyen kijelentették, hogy most már rövid időn belül sor kerül a földmívelésügyi tárca betöltésére. A tárcának ezidőszert három jelöltje van, elsősorban Mayer János, másodsorban pedig Hoyos Miksa gróf és Schandl Károly. Tekintettel arra, hogy e két utóbbinak kinevezését a kisgazdák nem fogadják szimpátiával, politikai körökben arra számítanak, hogy Mayer Jánost kéri föl a miniszterelnök a miniszterség elvállalására. Ebben az esetben a kormánypárt elnökévé valószínűleg Hoyos Miksa grófot választják meg.

polizett, majd puskáját a vállára kapva, elbucszott. Fél tíz óraker már az ágyában hőrogec találtam. Az agyvérzés következtében kélioldali bémulás érte és eszméletét egy pillanatra sem nyerte vissza. Délben kiszenvedett.

Mayer, Schandl és Tankovich Miklós a miniszteriumból a kormánypárt Eszterházy-utcai helyiségébe mentek át. Utközben Schandl államtitkár kijelentette A Reggel munkatársának, hogy a földmívelésügyi miniszterium Szabó Istvánt a maga halottjának tekinti és a temetés költségeiről is gondoskodik. A kormánypárt Eszterházy-utcai helyiségébe megérkezve, Schandl államtitkár és Mayer János nyomban érintkezésbe léptek Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszterrel, aki telefonon fölhívtá Tasnády-Szücs Andrást, az államvasutak helyettes elnökigazgatóját, hogy az erdőcsokonyai temetésre induló különvonat ügyét megbeszélje vele. A helyettes elnökigazgató azután ugy intézkedett, hogy a különvonat kétfőn reggel 7 óraker indul el a keleti pályaudvarról és délután 2 óraker érkezik meg az erdőcsokonyai alsó vasutállomásra. A temetés pontosan délután 2 óraker kezdődik és a koporsót nemzetgyűlési képviselők és a földmívelésügyi miniszterium tisztviselői a vállukon viszik ki az erdőcsokonyai református templomból a temetőbe. A kormánypárti képviselők olyan nagy számban jelentkeztek a különvonat közönségét összehívó iven, hogy számuk a különböző küldött-ségekkel együtt már a

másfél százat is meghaladja. A kormánypárt egyébként a következő gyászjelentést adta ki Szabó István haláláról:

A Keresztény Kisgazda Földmívelés és Polgári Párt mélyszéges megdűbbenéssel és fájdalommal, de a magyar sorsot igazgató Isten kifürkészhetetlen akaratán való megnyugvással tudatja, hogy a párt egyik megalapítója és vezére,

Szabó István, nyugalmazott földmívelésügyi miniszter, a Nagyatádi kerület nemzetgyűlési képviselője, 1924 november 1. napján délután 1 óraker erdőcsokonyai otthonában váratlanul jobblétre szenderült. Testét visszaadta a magyar anyaföldnek, amelynek ő egy élő darabja volt. De küzdő lelke ittmaradt közöttünk és őrtüz gyanánt ég tovább népe millióinak szívében. A nemzet áldása lengjen haló porai fölött.

Mintán a miniszterelnök kívánságára megállapodtak abban, hogy este 7 óraker pártterületet tartanak, Barla-Szabó József dr. főorvos és képviselő a következőket mondotta el a Szabó István halálát közvetlenül megelőző eseményekről:

— Nagyatádi szerdán reggel utazott el Erdősokonyára és ezt megelőzően kedden délután fölkeresett, hogy gyógyszerket kérjen tőlem apósa számára. Apósa ugyanis már egy esztendeje gyógyíthatatlan rákban szenved és az orrán levő sulyos seb kezelésére orvosszereket kellett igénybe vennie. Ami Nagyatádi egészségügyi állapotát illeti, arra nem lehetett panasz. Sokszor megvizsgáltam és

szervezetileg teljesen egészségesnek találtam. Ilyenkor őszel azonban gyakran kapott influenzát, amely enyhe lázzal és erős fejfájással járt. Megállapítottam, hogy

agyi ütőérelmeszesedése volt, a váratlan agyvérzés pedig őt hevesen támadta meg, hogy orvosi beavatkozás sem segíthetett volna rajta.

Érdekes, hogy két héttel ezelőt, a pártválság egyik mozgalmas napján, tizenketten tanácskoztunk nála, ugy hogy amikor Vasady Balog György megérkezett, valamelyikünk rá is kiáltott: „Le ne ülj, mert te vagy a tizenharmadik és valamelyikünkkel még baj érhet!“ Emlékszem, Nagyatádi mosolyogva legyintett a kezével és Vasady fölött tizenharmadiknak.

Hölgyeim!

Tisztelettel értesítjük a mélyen tisztelt vevőinket, hogy miután kedves vevőinknek való bizalma irányunkban oly nagy mértékben nyilvánult meg, hogy üzletünk és szalónunk megnagyobbítása vált szükségessé. Ezáltal módunkban áll a nagyrabcsült vevőinknek szolid és legméltányosabb árakat nyújtani ugy a rendelésnél, mint a faconmunkánál, melyek a tőlünk elismert szolid, legfinomabb és legegységansabb kivitelben készülnek.

Hozott anyagból a legújabb szabás szerint munkát a következő árakon vállalunk:

Gyermektelikabát vagy felöltő	300.000 K
Leánykaticabát vagy felöltő	450.000 K
Fütelikabát vagy felöltő	400.000 K
Gyermekruha	200.000 K
Leánykaruha	400.000 K
Füöltöny	350.000 K

Az összes raktáron levő gyermekruházati cikkek mélyen leszállított árban kerülnek eladásra.

Boy télikabátok 800 8201 K-től

Intézeti fehérneműek, átmeneti kabátok, télikabátujdonságaink elkészültek

Aruink közismerten a legjobb minőségűek és a legelsőrangú kivitelben készülnek

Katsinka Kornél
utóda
gyermekruházati különlegességek üzlete
Budapest IV, Párisi-utca 1

ország
3 táncsillaga
CASINO DE PARIS
nagyszerű műsorában!
Kende Mária
új szólószámokkal

Hosszu bundák
Nutria 20.—
Pézsmá 15.—
Csikó 10.—
Electric 5.—
árak milliókban. — Adót külön fölszámítjuk
Szörme Export Import Rt
Teréz-körut 10. Részletfizetésre is árusítunk

Honnan jött és mivé lett Nagyatádi

— Választon a magyar politika —

(A Reggel tudósítójától.) Négyen jöttek föl Szabó Istvánnal értelmes és komor parasztok a parlament szolgabírái, ügyvédjei és dzsentrijei közé. Ott gubbasztottak azon a kereszt-folyosón, ahol most a szocialisták bujnak össze, ott ültek eszmásan, szótlanul, megközelíthetetlenül, konok zárkózottságban, exotikusan és nyugtalanító idegenül. A parlament urai némi bosszus humorral nézték őket, a tudálékos parasztokat és nagy heceket vártak tőlük, ha majd belebeszélnek az országos dolgokba és majd körmönfontan szavalnak, mint holmi politikus eszmadiák. Népszínműalakoknak nézték őket s lényegül a csizmát vették észre bennük s midőn később kitűnt, hogy szerények, komolyak és tartózkodók, bizonyos megkönnyebbüléssel konstatálták, hogy nem lármás malommalja ez a kis rideg csoport, csak apró érdekek és könnyen visszautasítható igények hangzóatja. Akkor hallottunk először a kisüstről s azóta is mindig ez a fogalom jelöli programjukat s a kissé idegessé lett nagybirtok megnyugodott és a fölgerjedt dzsentri gög elnéző humorra esitult: jó fiúk ezek, egy kis szüzdohánnyal és egy pár hektoliter kisüstön fött pálinkával boldogítani lehet őket.

Nagyatádi Szabó István ott ült négy parasztjával a kereszt-folyosón és várt. Senki sem tudta, hogy ki ez a mándlis ember és nem is nagyon kutatták, hogy milyen célok felé néz méla elrívülésében és milyen terveket főz, társaitól is elrejtőzött. Négy híve engedelmis és alázatos bizalommal kísérte útján és teljesen kielégült minden bizalmuk és minden várakozásuk azokban a kis előnyökben, amiket a vezér csöndes, okos, mérsékelt szóval az ő kis önző, kapzsi parasztságuknak kiharcolt. A kisüst, a szüzdohány, az adómérséklés, aztán egyes gyűlölt közigazgatási személyek megrendszabályozása — ennél többet hívei sem vártak tőle és ha most megkérdeznék akármelyik kisgazdát, hogy mi hát az ő programjuk, ma sem mondana egyik se mást, mint hogy legyen kisüst, legyen szüzdohány és ne legyenek komisz jegyzők és ne legyen sok adó. Aki nekik ezt biztosítja, azt a kormányzatot ők célszerűnek tartják, ha fajvédő, ha liberális, mindégy, csak respektálja a kisgazdatársadalom kívánságait.

A földbirtokreform csak a nagyatádi Szabó István egyéni koncepciójában volt egy távoli cél, egy államformáló, szilárd elképzelés fegyvere. Neki ez volt minden s ő, aki mindig óvatossan elhúzódott az országos kérdésektől, egyszerűen a forradalom vezetői közé állott, amint a reform megvalósításának idejét elérkezettnek látta. Politikai elvektől elvonatkozva, ez a

nagy cél kényszerítette Károlyiékhoz, ez adott erőt neki, midőn a kommun elől kisgazdáihoz passzív rezisztenciára vonult vissza és ez motiválta, hogy részt vett, ott akart lenni minden kormányban — mindegy, hogy annak milyen a politikai színe —, amely a földbirtokreform megvalósítása körül mesterkedik. Amióta ez a reform élő politikummá lett s Nagyatádban fölismerették ennek konok akaróját, a kommun bukása óta már félik, már gyűlölik, már el akarják pusztítani, de ő mozdíthatatlanul áll helyén és őri és fejleszt a művet és a kicsinyes parasztönzésükkel fogvatartott kisgazdákéval olyan politikai súlyt biztosít magának, hogy két ellentétes hatalmi csoportosulás közt, mind a kettőnek kívánatosan, mind a kettő által ellentétes irányba cibáltatván, szilárd egyensúlyban megmarad.

Volt valami barbár nagyság ebben a koncepcióban, amely félelmes volt azért, mert a szocialista célkitűzés mellett az volt a másik jövőt alakító magyar politikai szervezkedés. De most az egész elomlott, mert ez a terv csak a Nagyatádi egyéniségében volt élő és nélküle az egész kisgazdaszervezet érdekcsoporttá hanyatlak vissza, hatalmas és hatalomért vívott harcban jelentékeny erőt képviselő csoporttá, amelyből azonban az összefoglaló politikai gondolat Nagyatádival együtt kihalt. Most nincs többé más, mint a tizenhat pont. A nagybirtok és a kishirtok kiújuló harcában s az elnyomott ipar és kereskedés föltápaszkodó kísérletei közt aligha lesz más menedéke Bethlennek, mint a mérsékelt szabadelvű intelligencia megszervezése egy politikai koncepcióban, amely kiegyenlíti az ellentétes érdekeket és hatalommal fegyelmezi az érdekcsoportok dulakodását. A mai parlamentben a szétszórt liberális elemek mellett csak érdekcsoportok vannak s politikai egységet csak a két szélsőség, a szocializmus és a fajvédelem mutat. Kell tehát a Nagyatádi elhanyagolt paraszt-Magyarországa helyett egy új koncepció, a szabad, művelt és európai Magyarország koncepciója, amelyhez az értékes, érett, liberális elemeket oda lehet kovácsolni a kikerülhetetlen új választásokban.

Strauss Richard otthagyja a bécsi operát

Bécs, november 2.

(A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) Bécs zenevilágának kinos szenzációja van: Strauss Richard, a világhírű komponista és a bécsi Opera egyik igazgatója,

kilép az Opera kötelékéből.

A kilépés okairól Strauss Richard a következőket mondotta a „Sonn- und Montagszeitung” tudósítójának:

— Elhatározásom, hogy otthagyom az Operát, végleges és megmáshatatlán. Schalk igazgató hatáskörét szerződésének megújításakor megnagyobbították és ezzel az én helyzetem tarthatatlanná vált. Ismétlem, hogy megválnék az Operától és ettől az elhatározásomtól semmi sem tud eltéríteni. Hogy mihez fogok, arról e pillanatban még nem nyilatkozhatom.

Még a

végeladás-

nál is sokkal!

olcsóbban

lehel venni nálam

bundát
téli kabátot
paalánt
férfi ruhát

Heller

Budapest, VIII, Rákóczi-ut 13. szám.

Mayer János — Szabó Istvánról

(A Reggel tudósítójától.) Mayer János, aki együtt került be a Háza Nagyatádival és azóta is kitartott mellette, így nyilatkozott vezérének és barátjának elhunytáról:

— Pótolhatatlan veszteség ért bennünket.

Olyan szék maradt üresen, amelyet egyelőre senki sem tud betölteni.

Azt gondoltam, hogy ez a nagy veszteség leginkább a született kisgazdákban fog majd nyomot hagyni. Jólesett azonban látnom, hogy őszinte gyászunkban enyhámulag osztozik az egész párt, amivel az bizonyult be, hogy

ez a párt sohasem fogja cserbenhagyni a Nagyatádi képviselő elveket

és ezután sem fog letérni a demokratikus nemzet agrárpolitika útjáról, amelyre Nagyatádi vezetett rá bennünket.

Özv. Zollner Béláné, szül. Engel Margit és gyermekei: Zollner István, Zollner Ágnes és vőlegénye, Halmos György, Zollner Kátó, valamint testvérei és az egész rokonság soha el nem muló fájdalommal jelentik, hogy a rajongva szeretett férj, apa, testvér és rokon, a fenkölt lelkű ember,

Zollner Béla ur

életének 54-ik évében elhunyt. Embertársai sokat, mi mindenünket elvesztettük vele.

Drága halottunkat folyó évi november hó 3-án, délután 1 órakor a rákoskereszturi izraelita temető halottasházából helyezük örök nyugalomba. (Minden külön értesítés helyett.)

A Magyar Fatermelők, Faterkeskedők és Faterparosok Országos Egyesülete elnöksége, igazgatóválasztmánya és tisztikara mélyszéges megilletődéssel jelenti, hogy

Zollner Béla ur

f. évi november 1-én elhalálozott.

A megboldogult igazgatóválasztmányunknak éveken át kiváló tagja volt, akinek ragyogó szellemi képessége, nemes kartársi érzülete és főságos szíve maradandó emléket hagyott körünkben.

Aldás és béke lengjen porai fölött.

A Faterkeskedelmi Csarnok Elnöksége úgy a maga, valamint az igazgatótanács, választmány és a tisztikar nevében is fájdalommal jelenti, hogy a Csarnok alelnöke és tevékeny alapító tagja, a fényes tehetsége, páratlan ügyszeretete és szívósságáért közbeesésben álló kartárs és barát,

Zollner Béla ur

f. évi november 1-én rövid szenvedés után elhunyt.

Nemes egyéniségének emlékét buzdító példaképpen örökké szívünkbe zártuk.

Temetése f. évi november 3-án déli 1 órakor lesz a rákoskereszturi izr. temető halottasházából.

Külön villamosjáratok 12 órától a Rókus-kórháztól.

Salgótarjáni
„Perpetuum” és „Kalor”
folytonégő kályhák
kaphatók: Markovics József,
VI, Teréz-körut 35. Telefon 76-93

Megnyílt

HORVÁT ÉS HORVÁT

HARISNYAHÁZ

fiókküzlete

VII, Erzsébet-körut

23

Értesítjük a t. közönséget, hogy fiókküzletünk megnyitására való tekintettel,

árainkat 15 százalékkal leszállítottuk

Reklámcikkeink szenzációs árai:

Ia selyem flór női harisnya . . . 41.000 K

Cérnafátyol női harisnya . . . 45.000 K

Selyemharisnya minden színben . . . 52.000 K

Trikó bélelt keztyű . . . . . 35.000 K

Prima bélelt szarvasbőrkeztyű 185.000 K

Reformnadrág . . . . . 28.000 K

Minden igényt kielégítő legújabb francia, angol selyem és gyapjuselyem harisnyák, keztyűk, kötött, szövöttárak elismerten legolcsóbb árakban

Főüzlet: József-körut 26

A nagybeteg Eskütt Lajos lázás vallomása a halott Nagyatádiról

„Senki öt nálamnál jobban nem szerette és ő is nagyon szeretett engemet.
A környezete kergette halálba“

(A Reggel tudósítójától.) A gazdavezér meghalt és a városban titokzatosan sugnak-bugnak az emberek. Halottak napja van, a lelkekben az emlékezés halk szomorúsága reszket, de a részvét jóságos, meleg és emberi megnyilatkozásán átszűrődik a „bête humaine“ gyárió kiváncsisága, amely nagy emberek hirtelen bekövetkezett tragikus elhunytában mindig szeret titokzatoságot kutatni. Az esemény izgalmasan váratlan ténye még kábulatban tart mindenkit és bár a táviró félre nem érthető alaposággal adta tudunkra a volt földművelésiügyi miniszter halála okát, mégis találkoztunk riadt szemekkel, amelyben kérdések bántó és titokzatos fénye szikrázik, kérdések, jeleletek, föltevésék, naiv és ostoba találgatások.

November 19-ére tüzte ki a bíróság annak a nagyszabású pörnek a főtárgyalását, amely miatt már jó hosszú ideje lázbeteg a magyar politika,

amely miatt nagyatádi Szabó István föl-
rugta a miniszteri széket,

hogy nyíltan szembenézessen az ellen hangoztatott vádakkal. Ma november 1-je van és a földműves vezér nincs többé az élők sorában. A sors kifürkészhetetlen akarata nem engedte meg neki, hogy bíróság elé álljon, pedig az idegei ebben örlődtek föl, az egészsége emiatt rongálódott mindig jobban, mindig jobban. Az emberekön átsuhan az az érzés, hogy nagyatádi Szabó Istvánt az Eskütt-ügy évek óta húzódo gólgóttja kergette a halálba.

Tudni akartuk, mert érdekelt bennünket, hogy Eskütt Lajosra milyen hatást tett nagyatádi Szabó István halála. Látni akartuk az arcát, hallani akartuk akaratlanul előretörő benső hangjait, elmentünk hát hozzá, hogy a tragikus eset kapcsán vele pszicho-analitikai riportot csináljunk. Babosruhás, kisköltényes, helyes fiatal asszonyka nyit ajtót dörömbölésemre: Eskütt Lajos mosolygós felesége. Bevezet a szalonba. Ő maga bemegy az urához, néhány szót vált vele, aztán visszatér és tudomásra adja, hogy bár férjét magas láz gyöttri, de készséggel áll A Reggel rendelkezésére.

A szalonban egy pillanatra földhöz szegez bennünket egy arókép. Nagyatádi Szabó István ott van előttem, életnagyságban, különös, kutató szemei révedezve tekintenek ki az ablakon keresztül a mindjobban homályosodó magyar horizontra. Rövidzárlat van. Milyen jelentősége lehet vajjon...

Eskütt Lajos ágyban fekszik a második szobában. Egyszerű, polgári hálószoba, nem igaz, hogy fényüzéssel berendezett, nincs benne a világon semmi különösebb, érdekesebb. Fehér az arca Esküttnek. Nincs jó bőrben. Arcsontjai egy kissé kiállanak és ez még markánsabbá teszi vonásait. A szemei tiszták és nyugodtak. Emócióit nem árulnak el, pedig motoszkál benne a halott emléke, hisz mindig csak vele foglalkozik! Egy kissé fáradtan látszik, de az első szónál fölélénkül. Öntudatos biztonsággal, energikusan, hangsúlyozottan,

Ratiné

a legújabb angol szövet, melyből a

„Baldwin“

divatszabású átmeneti kabát és télikabát készült

K 1,200.000

Bőrkabát, női és férfi

K 1,500.000

Női francia velour-
köpeny

K 1,200.000

Koch Testvérek

Károly-körut 26

Paplant ne vásároljon

addig, míg az „ideál-paplan“ minőségéről és áráról meggyőződést nem szerez.

SÁNDOR-paplangyár

Csüt. IV. Kármoryay Károly-utca 1. Gyár: 0161-ut 31

intelligensen, megfontoltan beszél. Az izgalom legesekélyebb látható jele nélkül kezd beszélni arról a hatásról, amit nagyatádi Szabó István hirtelen halálának híre lelkében előidézett.

— Mi volt az első mondat, amely elhagyta a száját a hír vétele után? — kérdeztem.

— Tegnap este közölték már velem a halál híreit.

Nem hiszem el, hogy beváltotta a szavát, kiáltottam föl, nem hiszem.

Nagyon-nagyon fájdalmasan érint nagyatádi Szabó István elhunytát, mert én nagyon szerettem és becsültem őt, mint embert.

És ő is szeretett engem.

Hisz nem is tudott beszélni hozzám vagy rólam másképpen, mint ezzel a megszólítással, „a gyerek“. Az első impresszióm az volt, hogy beváltotta a szavát: az utóbbi időben környezete előtt többször elkeseredéssel hajtogatta, hogy „elpusztítja magát“.

— Ha én azt mondom, hogy nincsen az országban még egy ember, aki nagyatádi Szabó Istvánt jobban szerette volna mint én, akkor nem frázist mondom. Mert ha engem az események, illetve a mások által irányított politika szembe állított vele és én kényszerítve voltam az igazság egy részét elmondani, ez nem az én bűnöm. Ez nekem fáj a legjobban.

— Kétségtelen, hogy nagyon sokat foglalkozom gondolataiban nagyatádi Szabó tragikus halálával. De csakis abból a szempontból, hogy tulajdonképpen kit vagy kiket terhel a felelősség, ki a bűnös itt? Bár az a körülmény, hogy a bűnös kutatom, azt a látszatot keltheti, hogy bánt a lelkiismeret, kijelentem őszintén, leghensőbb bensőmet analizálva és boncolgatva, hogy

én nem vagyok az oka a katasztrófának,

sőt tudom, hogy magának Nagyatádinak is az volt a véleménye a tárgyalás után és még utolsó napjaiban is, hogy én nem vagyok oka az ügynek.

Megtörli a homlokát. Egy-két verejtékes csepp gyöngyözik rajta. Emelkedik a láza 39,5°. De nem fárado el, a szemei most is élénken csillognak, néha-néha még egy-egy mosolyt is észreveszek rajta. Nyugodt és fölényes.

— A fizikumom — mondja — valósággal orvos tanuló. 38 fok lázzal fönn szoktam járni és hogy most ágyba kényszerültem mégis, azt annak köszönhetem, hogy amikor 38 fok lázban volt, azt gondoltam, hogy egészséges vagyok. Nálam a 38 fok láz nem jelent betegséget, még a lábomról sem tud levenni.

Újra és megint csak Nagyatádi. Az ő szelleme kísért a szoba délutáni csöndjében. Odakünn már sötét van, egy gázlámpa félnék fénye ömlik be az ablakon át.

— Voltak dolgom, amelyeket még az édesanyómnak sem mondtam el.

Neki mindent elmondtam.

Előtte nem volt lítkom.

És neki is voltak dolgai, amiket csak velem beszéltem meg, amikről még a vejenek sem tett említést.

— A dolgoknak nem kellett volna idejutniok. Hogy mégis idejutottak, abban, igenis vezéres szerepe volt Nagyatádi környezetének, illetőleg környezetének néhány tagjának. Ezeknek fontosabbak voltak saját érdekeik, mint a nagyatádi Szabó István által kitűzött irány, cél és ideál. Szomorú az is, hogy nincsen egyetlenegy ember sem, aki átvehetné Nagyatádi örökét.

November 19 — főtárgyalás!

— Igen, november 19. Megtartják-e? Eddig is a hatalom és a politika irányította és intézte ezt az ügyet, ezután is ezek a tényezők döntenek el a pör egyes fázisait. Én nem akarom Nagy-

Értesítés

A

„Cercle des Etrangers“
(Táncpalota) bérletét megvettem s a mai naptól fogva személyes vezetésem alatt áll.

Budapest, 1924 nov. 1

BOROS GÁBOR

Ezüstárugyár

Dísztárgyak és evészközök dúsz választékban, gyári árban, rendkívül előnyös fizetési feltételek mellett
SCHLEIFER VII. körület, Kazinczy-utca 14. sz.
Telefon: József 135-23

atádi emlékét és kegyeletét megbántani, de ha az ügy tárgyalásra kerül, mégis csak kényszerítve leszek dokumentáris bizonyítékaimat a bíróság elé helyezni.

Ki tudja, mi lesz, mit hoz a jövő — jegyeztem meg. Hiszen az akták egy része még ma sincs a törvényszék elnökénél. Vajjon mikor kerül le végképen ez a csunya ügy a mocsaras magyar politikai élet mezejéről?

Az óra ötöt ütött ezután és eljárt az egy régi-régi dalt. Egyhanguan szemelt odakünn az eső. Eskütt magához vette a jegyzetét, én elbucuszám tőle és ő lázasan és sápadt arccal hozzáfogott a nagy pör anyagának további tanulmányozásához...

Hogyan él gróf Tisza Istvánné geszti magányában

Geszt, október 31.

(A Reggel alkalmi tudósítójától.) Im már hat éve, hogy Tisza István özvegye a legteljesebb visszavonultságban él geszti kastélyában, ahol Tisza halála óta ugyszólván semmi sem változott. A dolgozószoba még ma is úgy áll, amint azt a gróf legutóljára elhagyta, a toll, a ceruza és a jegyzetek ugyan-ugy pihennek. Ebbe a szobába senki sem lép be. A széles, boltíves, vadásztroféakkal ékesített folyosókon néma csönd honol s csak néha hallik a három játszadozó unoka hangja. Hat özevgyi év után a nagyszony még ma is oly bánatos, szomorú, mint volt a tragédia első percében, talpig gyászban jár és hat éven át nem volt szabad előtte említeni ura halálát. Hat évig nem volt szabad beszélni a tragédiáról s most néhány hete annak, hogy először ejtette ki „István“ nevét. Hat éve nem hagyta el a kastély területét, csupán akkor, amikor a közelben levő kriptához zárandokolt esőndes imára. Csak a régi, hűséges inas, Mikály van körülötte és természetesen mindig ott van valaki a rokonság közül. Egy hallgatóságos megállapodás szerint vagy a Tiszák vagy a Keglevichék, Radvánszkyak, Bornemissza-, Jósika- vagy Zeyk-es család tagjai közül mindig ott tartózkodik valaki a geszti kurián, hogy a nagyszony ne legyen egészen egyedül. Miután a szemei gyöngék, fölolvassák neki a lapokat, kivéve a politikát, mert ez nem érdeklí ma már az özvegyet, aki pedig sohasem maradt el a Ház egyetlen üléséről sem, ha ura felszólt. A nap délelőttjét a parkban tölti az özvegy és ott délután az unokákkal játszik.

szabad A TEXTIL- BEHOZATAL

„Venus“ vastagszálú fehérnemű- vászon, méterje	17.900
„Uranus“ vékonyzálú chiffon, mé- terje	22.000
legfinomabb fehérnemű- batizs, méterje	26.000
„Mars“ vékonyzálú ingvászon, méterje	24.000
„Jupiter“ rumburgi ágyneművászon, méterje	26.000
„Föld“ rayé künper alsónadrágra, méterje	35.000
zeffir, szép mintákban, jól mosható, méterje	25.000
flanell, la minőség, mé- terje	25.000
barhent, nyomott, szép mintákban, méterje ...	30.000
150 cm. széles pamut- lepedővászon, méterje .	66.000
150 cm. széles tiszta len lepedővászon	88.000
180 cm. széles paplan- lepedővászon, méterje .	75.000
törülköző, méterje	24.000
damaszt törülköző, gyö- nyörű mintákban, drbja	44.000
damaszt abrosz, darabja .	140.000
damaszt szalvéta, darabja	28.000
damaszt abrosz, lenből, darabja	200.000

Gutmann J. és Társa

VII, Rákóczi-ut 16

Kérjen ingyen árajegyzéket!

HIREK

Őszi rózsák idején

Ez már az őszi rózsák ideje...
Oh, őszi rózsát ne tégy asztalomra!
Ez illattalan, színes pipere
Ne pompázzék itt, míg künn haldokolva
Hull az illatos nyári rózsá porba,
Mert itt az őszi rózsák ideje.

Ne üljön itt oly gögös diadalt,
Hogy ime tultesz ő minden virágon;
Hogy sivár lenne a világ s kihalt,
Szendergésén nem lenne színes álom,
Ha ő nem volna, ki rá virulást fon...
Ne üljön itt oly gögös diadalt!

Oh, ne gunyolja az én sorsomat:
Hogy rózsafám zordon őszbe késtek
S szirmuk hő fényre szomján úgy fakad
Dermesztő árnyán e bus táj kódének
S meghalt mind, akár ajkamról az ének.
Ne, oh, ne érje guny balsorsomat!

Ha már az égen nem ég az a láng,
Amit nem ismer semmi őszi rózsá,
Boruljon csöndes feledés rednk;
A dőre álmok dőre álmodója
Hadd térjen észrevétlen nyugovóra...
Ha már az égen nem ég az a láng.

Pompázó őszi rózsák idején
Tégy hervadt nyári rózsát asztalomra!
Csak egy kis illat lengjen még felém:
Mintha még hő, fény, dal évadja volna,
Bóduljon bele leltem haldokolva
Pompázó őszi rózsák idején.

Telekes Béla.

— A kormányzó részvétlét nagyatádi Szabó István özvegyéhez. Horthy Miklós kormányzó Szabó István özvegyének a következő részvétlét küldte:

Magyarország kormányzója özvegy Szabó Istvánnének Erdősokonyja.

Nagyon fájdalmasan érintett férje váratlan elhunyt. Fényes képességeivel a magyar falu értékes lakosságának kimagasló képviselője volt. Továbbra is számítottam kiváló munkásságára a haza szolgálatában. Mély részvétem kíséri sirjába. Horthy.

— Pestre bevonult a délutáni tánc. A tánc pesti szellemi esztendőknél kerestül mostohagyermek volt. A főkapitányság eddig nem akarta megengedni, hogy Budapesten is szabad legyen a délutáni tánc. Bécsben, Berlinben, Londonban és Párisban éppen úgy, mint New Yorkban vagy Chicagóban reggel, délután, este és éjszaka táncolnak az emberek. A budapesti szállodák, a külföldi példa nyomán, állandóan körvénnyel sürgették a főkapitányságot, hogy végre nálunk is lehessen délutáni táncolni. Egy esztendővel ezelőtt azután meglepetészerűen a budai Bellevue-szálloda megkapta a vagyontérő délutáni táncengedélyt. A szálloda hallja minden délután és este zsufozásig megtelt, elsősorban pesti közönséggel, de a budaiak is szorgalmasan látogatták. A pesti szállodások közben továbbra sürgették engedélyüket, de hiába. Most aztán körülbelül két héttel ezelőtt a főkapitányság engedélyügyi osztálya értesítette a Ritz, Astoria, Palace és Britannia szálloda igazgatóit, hogy megadja az engedélyt a mindennapos délutáni és esti tánchoz. A közönség a legjobban a Ritz és az Astoria táncdélutánjait látogatta. A Ritzben ugyan 20.000 koronát számítanak egy uzsonnáért, amely kávéből vagy eszokoládéból és egy szelét süteményből áll és azért minden délután zsufozásig megtelik a szálloda hallja és az éttermi rész, ahol a tánc folyik. A szállodák után most egyes éjjeli mulatóhelyek, például a Papagály is kérte a főkapitányságtól a délutáni táncengedélyt.

— Ma fölhoncolják az öngyilkos Döry karmester holttestét. Részletesen foglalkoztak a lapok Döry Frigyes szerelmi tragédiájával, amely a fiatal karmestert öngyilkosságra kergette. Az ügyészség intézkedésére a törvényszéki orvosi boncolást, amelyet a törvény ily esetekben előír, hogy a halál okát pontosan megállapítsák, ma délelőtt fogják elvégezni. Az eltemetésre vonatkozó engedélyt az ügyészség csak ezután adja meg. Az öngyilkos karmestert valószínűleg kedden temetik.

— Új magyar mise vasárnapi előadása. A belvárosi plébániatemplomban vasárnap előadták Perényi Géza F-durban írt új miséjét. A kisenekarra, orgonára és kórusra szerzett mű fenkölt eszmetartalmából bensőleg átérzett melodiaszövevény borul a liturgikus formákra: a Kyrie leszűrdött fenséges derűje ölelkezik az Agnus megrázó komorságával. Választékos hangszerelés, jól megépített capella-kórusok, szerves kontrapunktikai földolgozás fozozkák az értékes egyházzenei mű drámai valószínűségét. (V. M.)

— Mindszenty Árpád sorhajóhadnagy vasárnap meghalt a Rókus-kórházban. A Reggel irta meg legelőször, hogy szeptember 8-án a Gellérthegy lábánál öngyilkosságot követett el Mindszenty Árpád volt sorhajóhadnagy. A 31 éves tengerésziszt bankhivatalnok lett, de B-listára helyezték. Az utóbbi időben nagyreményű tervekkel foglalkozott, kilátásba helyezték ugyanis neki, hogy a Kanári-szigeteken fölláttatandó légiárutvállalat vezetését reábiz-zák. Mindszenty Árpád katonai pilóta volt s tervezett vállalkozása nem jutott tető alá. Ezért annyira elkeseredett, hogy revolverrel szívére célozva, magára lött. A budapesti társaságokban közkedvelt Mindszenty Árpádot súlyos sérülésével a Rókus-kórházba vitték, ahol vasárnapig ápolták. Állapota az utóbbi napokig gyógyulást mutatott, az életnek azonban nem sikerült őt megmenteni. Vasárnap hajnalban 3 órakor a kórházi ágyon kiszenvedett. Lövési sérüléseitől ugyanis három nap előtti mellhártyagyulladás kapott. Halálát vér-mérgezés és szivgyöngeség okozta. Temetéséről, amely valószínűleg kedden lesz, a folyamórség gondoskodik.

— Csütörtökön tárgyalják az ügyészt megbílyeselő rendőr bűnyét. Emlékeztet, hogy ez év május 21-ére virradóra dr. Karácsonyi Bálint kir. ügyészek súlyos kalandja volt Tóth XXX. József közrendőrrel. Az ügyészség ebben a pörben Tóth XXX. József rendőr ellen vádiratot adott és hamis vád, súlyos testi sértés büntette, valamint hamis tanúzsárra való rábírárs vétsége címén vádolta meg. A bűnyádi eljárás során ugyanis beigazolást nyert, hogy Tóth XXX. József az eset után való napon fölkereste az igazoltatás színhelye környékén lakó rendőri föllügyelet alatt álló nőket, akiket arra akart rávenni, hogy ha majd megidézlik az ő kívánságára őket, olyan vallomást tegyenek, hogy az ügyész részeg volt, belekötött a rendőrbé és a tetleges bántalmazást Karácsonyi Bálint közdte. De vádat emelt az ügyészség Oberle Márk rendőr ellen is bünyegéll bűnyrészség címén azért, mert ez adott bílyeset Tóth rendőrné az ügyész bekísérése alkalmával. A harmadik vádlottja a bűnyörök dr. Burgard Tibor rendőrorvos, akik hamis orvosi bizonyítvány, illetve valótlan tartalmu szakvélemény kiállítása címén vádol az ügyészség azért, mert a rendőrorvos ugyanilakozott az ügyész előállításakor, hogy Karácsonyi dr. öntudatlan részeg állapotban volt. A budapesti bünyegéll-törvénysek dr. Schedl Ernő bíró elnökölésével a hét csütörtökön tartja meg ebben az ügyben a föllágyalást.

— Többszázmillió vámesalás. A rendórség előzetes letartóztatásba helyezte Fried Gyula 19 éves magánhivatalnokot, Löwy Andor Nagykorona-utcai textilkereskedő cég alkalmazottját, aki a vámhivatalnál az árubevallási íveket meghamisította olyformán, hogy ezekre a vámtílyetek nevét ráhamisította, a vámhivattaltól ellopott bélyegzővel pedig lebélyegezte a bevallási íveket és a vámon keresztül beérkezett értékesebb anyagok helyett kisebb vámillettékü és silányabb minőségűnek deklarált árut hozott be, miáltal a kincstárt többszázmillió korona erejéig megkárosította. A nyomozás megállapította, hogy ezeket a külföldi származású írlapokat Friednek a főnöke, Löwy Andor Bécsből és Brünnből hozta magával és ezeket Löwy Frieddel együtt hamisította. Főnök és alkalmazott tehát összejárztottak. A házkutatás során a rendórség egész csomó árubevallási lapot foglalt le, amelyekre a vámtílyetek neve már előre rá volt hamisítva. Megtallálták a vámhivattaltól ellopott pecsétet, amellyel Fried a vámtílyetek nevét ráhamisította. Az eljárás során Fried főnöke megszökött Budapestről és valószínű, hogy még Magyarországon tartózkodik. A rendórség körözölevelet bocsátott ki ellene.

— Magyar újságírók szindikátusa Csehszlovákiában. Prágából írják A Reggel-nek: Csehszlovákia magyar újságírói szindikátust alakítanak, amelynek csupan hivattásos újságírók lehetnek tagjai, akik legalább két éve hivattászerűen foglalkoznak újságírással, 21-ik életévüket betöltötték és csehszlovák állampolgárok. A szindikátus alapszabályai azonosok a csehszlovák újságírók szindikátusának alapszabályáival.

— Szencziócs ócsóságok állatszerkeben, hafisnyákban és keztyűkben: nagy mandulaszappan 3500, Klein-féle gliceria 4000, nagy angol 6000, Elda-shampoo 3000, 100 gr. orosz 1-a kölnivíz 18.000, 4711-es hafisnyák minden színben 48.000, elsőrendű Eldecet 55.000 stb. Minden üveg Odol vételnél 1 pohár ingyen. Grünfeld, Belváros, Hájó-utca 3.

Neumann M. ruhaáruház, Múzeum-körut 1

Férföltöny
Férfi átmeneti kabát
Fiuöltöny
Fiu átmeneti kabát
Női ruhák
Női kosztium
Női kabát
Férfi-, női-, gyermekecipők

Neumann M. ruhaáruház, Múzeum-körut 1

— Huszár Károly — Nagyatádiról. Huszár Károly, a Ház alelnöke, A Reggel munkatársának így nyilatkozott Nagyatádi haláláról:

— Mélyen megrendített a halálhír. Nagyatádiról egy napon kerültem be a parlamentbe, egész politikai karrierjének minden fázisát, minden fontosabb eseményét vele együtt átéltem. A magyar közéletben kevés embernek volt olyan helyzeti energiája, mint neki. A magyar parasztságnak nagy reprezentánsa volt. Mint falusi bíró kezdte meg pályafutását és a halála pillanatában döntő befolyása volt a magyar közéletre. Egyszerű, szorgalmas, hivatott vezére volt népének. Nem rajta mult, hanem a világhistóriai körülményeken, hogy nagyobb sikerek nem koronázták működését. Nem tartoztam politikai párthívei közé, de így is szomorúan állapíthatom meg, hogy a magyar kisczádák azon első vezérének, aki politikai tényezőként tudta magát fölkuzdenni a magyar közéletben, nagy tisztelője voltam és maradok is. Csak ezután fogjuk észni, hogy mit veszített el benne a magyar politika.

— Chaplin is Arion-fogkrémet használ.

— Kiss Károly és Társa bank rt. (Budapest, Kossuth Lajos-utca 1) kéri olvasóinkat, hogy az osztálysorsjegyek rendeléseket — miután sorsjegykészlete már nagyon kevés — sziveskedjenek postafordultával címére küldeni, hogy azokat pontosan teljesíthessék.

HAAS LIPÓT

VII, Rákóczi-ut 24
VII, Erzsébet-körut 28
V, Lipót-körut 24
IX, Ferenc-körut 36

Linoleum

Egyszínű barna, m²-ként ..... K 110
Egyszínű zöld, m²-ként ..... K 115
Inlaid átöntött, soha le nem kop-ható mintával, m²-ként ..... K 159
Padlókárpit, linoleum mellett a legjobb padlóburkolat, békebeli minőségben, minden szélességben, a legjutányosabb árban

Viaszosvászon

50 cm szélességben ..... K 27
58 cm szélességben ..... K 31
78 cm szélességben ..... K 41
100 cm szélességben ..... K 53
115 cm szélességben ..... K 61

Szőnyegek

Futószőnyeg, kitűnő minőségben, különféle színekben, 65 cm ... K 40
90 cm ..... K 55
Futószőnyeg, prima, többféle min-tával, 65 cm ..... K 45
90 cm ..... K 65
Ágyelő, szmirna utánzat
60 x 120 cm ..... K 80
70 x 140 cm ..... K 110
Ágyelő, velour ..... K 170
Különleges, szép mintájú ebédlő-szőnyeg 195 x 280 cm ..... K 700
Összekötők, garnitúrák és átvétők nagy választékban

Függönyök

Etamin, művészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria rendkívüli reklámár ... K 275

Női és férfi-

gumikabátok

drap és zöld színben ..... K 350
doublé-kabát, a két szövetrészt kö-zött gumizva ..... K 580
szövetes kabát ..... K 675
Nőcipő női K 240, férfi ..... K 295
Sárcipő női K 130, férfi ..... K 145
Árak ezer koronákban értendők

TROCADERO
Király-u. 77 Az új novemberi rekordműsor
Belépődíj 20.000 K

Beköltözhető két- és háromszobás

modern lakás

valamint egyszobás garzonlakás fürdőszohával, ez utóbbi csak cserelakásért azonnalra, VIII, Rákóczi-ut 61. sz. ház IV. emeletén. — Fölvilágosítást ad a házföllügyelő

MICHELIN PNEU
autó- és mótorkerékpár-fölszerelések
Telefon 21-97 NAGY, Andrásy-ut 34

— Anglia nem Magyarország barométere. Fehér Angliáról beszél az egyik, vörös Angliáról a másik. Ezzel szemben az a valóság, hogy Anglia nem fehér és nem vörös. És ha a magyarországi pártok mindegyike a maga sikerének és jövőjének előjelét látja az angol választások eredményében, akkor a magyarországi pártok csalódnak a jövőben, mert akár fehér, akár vörös, sőt akár fekete is Anglia, a liberalizmust annyira kötelezőnek tartja magára nézve ott mindenki, mint a reggeli mosdást és fésülködést. Anglia nem lehet olyan fehér vagy fekete, hogy ne legyen liberálisabb, vagy legalább annyira liberális, mint nálunk a legliberálisabbak. És Anglia nem lehet annyira vörös, hogy ne konzerválna azokat a hagyományos politikai elveket, amelyeknek nagyságát gazdaságát és kulturáját köszönheti. Nem, az angol választás nem volt próbája a magyar pártalakulásoknak és az angol választás nem barometruma annak az időjárásnak, amelyet Magyarországon minden párt annyira óhajtott önmagának. Anglia — Anglia, Magyarország pedig Magyarország és ahhoz, hogy Magyarországon megismétlődjen az, ami Angliában történt, nem elég, hogy Anglia legyen olyan, amilyen, de szükséges, hogy Magyarország is olyan legyen, amilyen Anglia. És hát olyanok vagyunk? A kérdésre nem kell felelnünk. Elég arra utálnunk, hogy Anglia pártjai, amikor az utolsó francia választások voltak, nem párt-hasznót vártak a francia választásoktól, hanem azt nézték, milyen politikai következményekkel járnak ezek a választások magára Angliára. Odaát minden párt az ország eselédjének, nálunk pedig a nemzet diktátorának tartja magát. És végül: hát vannak Magyarországon — választások?

— Ludendorff lovagias ügyei. Párisból jelentik: A „Journal“ berlini jelentése szerint Ludendorff tábornagy több bajor tábornokot párbajra szándékozik kihívni.

— Bethlenen kívül öt miniszter vesz részt Nagyatádi temetésén. A kormánypárt vasárnap esti értekezletére gyülekező képviselők sorra megbesélték azt a három hatalmas babékoszort, amelyeket Horthy Miklós kormányzó, Bethlen István gróf miniszterelnök és a kormány rendelt meg Nagyatádi Szabó István sírjára. Az első koszoru nemzetiszínű szalagon ez áll: „Magyarország kormányzója — Szabó Istvánnak, volt földművelésügyi miniszternek“, a krizantémumos második koszoru fekete szalagján: „Munkás életed oly sok alkotását és emlékedet kegyelettel őrizi — Bethlen István“, a harmadik fölírás ismét nemzetiszínű szalagon: „Szabó István emlékének — a magyar királyi kormány.“ A holnap reggeli különvonattal Bethlen grófnak kívül öt miniszter utazik Erdősokonyára és pedig Vass József, Csáky Károly gróf, Valkó Lajos, Pesthy Pál és Klebelsberg Kunó gróf. A temetési gyászszertartást Ravasz László református püspök fogja végezni, Huszár Károly a nemzetgyűlés képviselőjében mond bucsuztató beszédet, Bethlen gróf a kormányzó és a kormány nevében veszél, Mayer János a kormánypárt, Tahy Jakab a földművelésügyi miniszterium és Tallán Andor alispán Somogyvármegye nevében. Beszélni fognak az ellenzéki pártok képviselői is, köztük Szilágyi Lajos és Dróczy Győző.

— A dr. Taub-gyermekkeuőes épp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.

PALUGYAI SZÜCS
NAGYMEZŐ-U. 42, VILMOS CSÁSZÁR-UT 5
LEGFINOMABB, ELEGÁNS SZORMEUDONSÁGOK
A szezon beálltáig
Női bundák 2,500.000-tól
Gyermekbundák.. 600.000-tól
Ruhadisz (Chin-
chillet) méterje 100.000-tól
ELŐNYÖS FIZETESI FÖLTÉTELEK!

PERZSASZÖNYEG
Gyönyörű selyemfényű, valódi perzsai szőnyegek..... 3,500.000
Remek valódi sűrűs diványtakaró, csak 9,500.000
Ebédülő valódi perzsaszőnyeg leg-
szébb színezés, már..... 16,000.000
Nyírott ebédülőszőnyeg, már.... 1,900.000
Futószőnyegmaradékok
Schillingér Béla Budapest VI. Teréz-kürt
15. szám. - Alapítva: 1907

Károlyi Géza dr. rendőrfogalmazó bucsulevele

Kétszer megakadályozták abban, hogy öngyilkos legyen — Barátai kérésére a rendőrség mellőzte a díszes temetést

(A Reggel tudósítójától.) A Rottenbiller-utca 29/a számú ház harmadik emeletén, nagyon egyszerű, polgári lakásban, édesapjával és nővérével Margittal boldog egyetértésben élt dr. Károlyi Géza rendőrfogalmazó, aki a mult esütörtökön édesanyja sírján halántékon lőtte magát. Ott ülök Károlyi Margit ágya mellett. Fivére tragédiája annyira megtörte ezt a kedves, fiatal teremtést, hogy nem tud talpraállni. Gézaról beszél, a testvéréről, a fiuról. Édesapja és a rokonság, aki körülveszi, könnyes szemmel hallgatja.

— Egy darab szövet miatt, amit Bécsben vásárolt... Csak én tudom, milyen elviselt, régi ruhái voltak. Amikor hivatali utjáról hazajött, boldogan mutogatta, 230.000 koronát fizetett érte... ott fekszik a szekrényében. És emiatt a semmiség miatt... de különben tessék, olvassa el a levelét, az utolsó levelét... Lila borítékot nyújt át. Apámnak és Margitnak. — ez a címe. A levél — tintaceruzával, szép, szabályos betűkkel írva — így szól:

Kedves jó Apám és kedves testvérem, Margit!
Mire az utolsó soraimat olvassátok, addigra megszűnt élni egy sokat szenvedett ember. Nagy igazságtalanság történt velem s ezuttal

megbélyegeztek semmiért, egy oly dologért, amelyet mindenki megtett.

Elment a kedvem az élettől, amelytől nincs sokat reménylenem. Végzetlenül, nagyon-nagyon sajnálak benneteket, bocsássátok meg nekem e nagy bűnömöt, de lássátok be, hogy

órási leiki klnok között élni lehetetlen.

Jobb, ha e sokat hányatott lélek megpihen.

Ilyen korban ismét új élethez fogni már nincs erőm, ki vagyok fáradva az életben ért sok keserűségtől.

Voltak jóbarátaim: a Zsiga és a Benő, akik mellettetek állanak mindenben.

Most megyek ki szegény jó Anyámk sírjához s mellettem meghalok, elbúcsuzom Tőle. Ott megtaláltok.

Csókol Benneteket szegény szerencsétlen Gézától.
Utolsó üdvözetem adjátok át Zsigának és Benőnek és jóbarátaimnak.

— Ezt a levelet esütörtökön délután a főkájában találtam — folytatta elcsukló hangon a nővére. — Három óra volt már, föltűnt, hogy nem jött haza, rosszat sejtettem, mert Zsiga és Benő — Eisdorfer Zsigmond és dr. Glaser Benő —, pár nappal a szerencsétlenség előtt

kétszer is megakadályozták abban, hogy öngyilkos legyen. A kezéből csavarták ki a revolvert.

Mein! legfinomabb teakeverékei.

Egyre azt hajtogatta szegény Géza: *Milyen szegény, milyen szegény!* — amikor pedig fölfüggesztették, azt mondta nekem itthon: „Most már akkor se mennék vissza a rendőrségre, ha visszavennének.“

Vasárnap délután temették a Kerepesi-temető halottasházából. Már a temetési szertartás megkezdése előtt félórával rengeteg tömeg lepte el a halottasház környékét, úgy hogy a fölraivalozott koporsóhoz a legszűkebb hozzátartozók is alig tudtak hozzájutni. Bent a halottasházban a feketedrapériás ravatalon ott állott a barna színű fölgyafakoporsó, az oldalán e fölírással: „Dr. Károlyi Géza, élt 39 évet.“ A ravatal mögött mindkét oldalról díszegyenruhás rendőrök álltak sort. Az előtérben a szerencsétlen végetért rendőrtisztviselő hozzátartozói zokogtak, többnyire asszonyok. A ravatal előtt tömérdek koszoru, köztük a rendőrtisztviselők nemzetiszínű szalagos koszorúja. A koporsó tetején egy kis csokor fehér krizantém. A gyászszertartás megkezdése előtt közvetlenül megérkezett a rendőrtisztviselők mintegy 50 tagból álló küldöttsége Szeszlér Hugó és Dorning főkapitányhelyettesek vezetésével. Ott voltak a kartársak gyász küldöttségének élén még Kiss István és Katona Rezső főtanácsosok, továbbá Illek Aladár főtanácsos, az elnöki osztály vezetője. Közben egyre nagyobb tömeg igyekezett a ravatalozóterem közelébe férkőzni. A szertartás végetével a gyászkocsi után négyes rendekben sorakoztak a hozzátartozók, utána pedig a rendőrtisztviselők. Széles rendőrfőlügyelő „jobbra“-t és „indulj“-t vezényelt a díszegyenruhás rendőröknek, amire a menet megindult az alig ötven lépésnyire levő megasott sírgödör felé, amelyet már előzően a kíváncsiak ezrei szállottak meg, úgy hogy a temetési menet csak nagynehézen tudott a sír körül elhelyezkedni. A gyászolók között ott láttuk az elhunyt nagyon sok barátját: ügyvédek, bírákat, akikkel ugyszólván naponta érintkezett és akik szeretetük, elismerésük jeléül magukra vállalták az összes temetési költségek viselését. Ez a körülmény magában élénk écsolata annak a hírnek, mintha a szegény, jobb sorsra érdemes Károlyi Géza temetését a főkapitányság rendezte volna. A rendőrfőlügyelő utolsó defellirungot vezényelt a díszsisakos rendőröknek, akik kettős sorrendben elvonultak. Aztán a gyászoló közönség is oszladozni kezdett. Mire leszállt az alkony, Károlyi Géza egyedül maradt a maga sok koszorújával és rengeteg fehér őszi rózsájával...

— Nagy tüzkatasztrófa Tokióban. Londonból táviratozzák: Tokiói jelentés szerint a régi császári palotában tűz ütött ki, amely igen nagy kiterjedést öltött és a földrengés óta épült házak közül mintegy 700-at elpusztított. Közel 5000 ember ismét hajlék nélkül van. Sok ember életét veszítette.

— Két sikkasztó. A rendőrségen letartóztatták Faltényi 33 éves tisztviselőt, aki az Ungváry-féle cégűdi gyümölcstermelő cégnek volt a pesti üzletvezetője. Faltényi a bevételekből 30 milliót elcsikkasztott és ezt az összeget különböző kaszinókban elkártyázta. — Ugyancsak letartóztatta a rendőrség Török Györgyöt, a Balatoni Jacht-építő Rt. 24 éves tisztviselőjét, aki a cégtől 62 millió koronát, amelyet rendelt árúért kellett volna kifizetnie, elcsikkasztott.

— Olvassa el a Gutmann J. és Társa cég hirdetését lapunk mai számában. Meglehető olcsó árak.

— Versenyen kívül árak a Perl-Áruházakban. Fölvívjuk olvasóink figyelmét ezen áruházak mai hirdetésére.

Valódi angol gyapjuszövetből készült elegáns **őszi és téli raglánok, uiszterek** vatelinnel bélelve is, készen kaphatók.
WIDDER férfiszabó
IV. Városház-utca 28. Telefon 35-76

Dénes és Friedmann R.T.
automobil és motoripari különlegességek
Budapest   Wien   Berlin   Prága   Zürich

Nagyatádi hattyudala. Egy délutáni lapban a múlt hét péntekén Szomaházy Istvánnak, a kitűnő írónak rendkívül érdekes beszélgetése jelent meg szegény, istenben boldogult nagyatádi Szabó Istvánnal. Van a miniszter nyilatkozatában két részlet, amelynek borongós hangja ma szinto végrendeletszerűen hangzik. Nagyatádi ezeket mondta:

— **Megyek haza, mert ott akarok meghalni, ahol a fiatalságomat töltöttem. Nem sok van már hátra, minden fajtám úgy a hetvenedik év körül szokott meghalni, én pedig már betöltöttem a hatvanegyet.**

Ezt kedden mondta és szombaton meghalt otthon, erdőcsokonyai házában, ahol boldog fiatalságát töltötte. Egy másik részlete a most oly szivbemarkolóan ható interjúnak:

— Gyerekkorunkban azt mondtuk, hogy az idegesség uri nyavalya, de most már bizony gyakran eltűnökdom rajta, hogy nem estem-e én is ebbe az uri nyavalyába. Aztán a tudóm se valami jó. Nagyon kifárasztott a sok munka. Nem kényeskedem, ha azt mondom, hogy nagyon megérezem a munka súlyát, amely a vállamra nehezedett. Kutyabajom se volt nekem, amíg otthon éltem, örökkön a szabad levegőn. Most egyik akta a másik után, tárgyalás, konferenciázás, bezárt szoba; hamarabb megkapom a náthát, mint akármelyik nagyvárosi ember. Megromlottam, megfínnyásodtam, de lehet, hogy az is másképp lesz ezután. Most olyan vagyok, mint a vén tölgyfa, amelynek még színesek a levelei, de belül öreg és korhadt.

— **Kun Andor dr.:** „Amerikai kóborlások”. Ilyen címen jelent meg Kun Andor dr.-nak, a kitűnő hírlapírónak kis fehér könyve Amerikáról, amelyet, amint ezt a szerző könyvének bevezetésében ki is jelenti, nem akar felfedezni, csupán a hírlapíró impresszióiról óhajt beszámolni. És valóban, a hírlapíró éles érgusszemeit konstatajuk végig a kis könyv összes fejezetein, kezdve az U. S. A. elnöke által való fogadtatás részleteitől egészen azokig a kis jelenetekig, amelyre az európai szem ámulva fölfigyel. Newyork csodálatos élete, az imponáló, bátor és kitűnő rendőrtől a hatfödélzetes, kirándulópropellekig, a milliós autókig, a Wall-Street forgatagában propagandabeszédet tartó apostolig, a liften megmásítható Szabadság-szoborig s a néger dajka szobráig, az egész forró, zengő, aranyában oly szédültes s az európai szemnek oly idegen Amerika vonul végig az érdekes és remekül megírt könyv lapjain, mint egy film, amelyet nehezen lehet elfelejteni.

— Egy prédikátor szerelme, versel és üdöztetése. A Reggel hetekkel ezelőtt ismertette már Nagy Lajos gyurói evangélikus pap-költő ügyét, amely azóta élénken foglalkoztatta a sajtót. Akkori tudósításunk kiegészítésül közöljük, hogy a gyurói pap elűnt feleségét a pap anyósa szöktette meg a lelkészlelkől és annak a festőművésznek rábeszélésére tartotta rejtve Csongrádon a férj elől, aki ezalatt a pap asztalánál vendégszékelt és mint följelentő szerepelt ellene a hatóságnál. Nagy Lajos az ellenkező beállítással szemben tovább küzd üldözői és rosszakarói ellen. A gyurói evangélikus egyházközség annyira ragaszkodik hozzá, hogy inkább szabad engedje házába alakulni, de nem engedi, hogy papjától elszakítsák.

— Az angol választások eredményétől függetlenül, változatlanul olesk a közkeletűségnek örvendő Fenyves Dezső Rt. áruházainak árai. Olvassa el a cégnek lapunk mai számában közzétett hirdetését.

MAGYAR SZINHÁZ

Heltai Jenő vigjátéka

A MASAMÓD

Bajor, Csontos, Kertész
Endre, Gombaszögi Ella,
Hegedüs Tibor

Belvárosi Színház

Szenes Béla új darabja

AZ OLASZ ASSZONY

Titkos Ilona, Kertész
Dezső, Rubinyi Tibor,
Z. Molnár, Toronyi, Bóth
Klári, Rozsnyai Ilona

MacDonald kedden adja be lemondását

London, november 1.

Amint a Daily Mail írja, a kormány addig nem mond le, amíg a Zinovjev-féle levél ügyében kiküldött bizottság be nem fejezi munkálatait. Ez a jövő hét keddjére várható.

Baldwin kormánya a hét végére teljes lesz és haladéktalanul megkezdi a parlamentnyitói trónbeszéd elkészítését.

— **Végh dr. tiszti főorvos lemond, ha a hivatalát beolvastják.** Megírta A Reggel, hogy az a vetélkedés, amely a főváros tiszti főorvosi hivatala és a közegészségügyi ügyosztály között hosszú idő óta folyik, néhány nappal ezelőtt nyilvános harcban robbant ki. Ugy a tiszti főorvos, mint a közegészségügyi tanácsnok ugyanis előterjesztést tettek a polgármesternek egymás ügyosztályának megszüntetésére vonatkozóan. Minden jel arra vall azonban, hogy a főváros vezetői a tiszti főorvosi hivatalt olvastják be az ügyosztályba s így a főorvost az ügyosztály vezető tanácsnok alá fogják rendelni. Tudósítónk ezt az információját közölte Végh János dr. tiszti főorvossal, aki erre vonatkozóan a következőket mondta:

— Nem akarom elhinni, hogy a főváros a közegészségügyi ügyosztály javaslatát tenné magáévá s az én indítványommal szemben a főorvosi hivatalt alárendelné az ügyosztálynak. Abban a memorandumban, amelyet a polgármester ur elé terjesztettem, a döntő érvek egész halmazát soraképeztem föl álláspontom jogosságának bizonyítására. Most még egy újabb memorandum dolgozok ki, amelyhez mellékelni fogom az amerikai városok és a nyugati metropolisek egészségügyi közigazgatásainak ismertetését. Ha ezek után is megtörténne az, hogy a főváros tanácsa az ügyosztálynak adna igazat s a tiszti főorvosi hivatalt oda beolvastaná, úgy levonom a helyzet következményeit. Már most kijelentem, hogy egy ügyosztály fűnhatósága alatt nem vagyok hajlandó tiszti főorvos maradni. Eddig hallgatva türtem, hogy megkéssek kezelni, megakadályozzák a köz érdekében való tevékenységemet, de most már nem vagyok hajlandó elcsúszni teljes meggyomorításomat...

— Félhívjuk b. olvasóink figyelmét a lapunk mai számában megjelent Szénágy Gyula cég hirdetésére.

— **Dr. Földi Erzsébet fogorvos rendelőjét V. Vilmos császár-ut 16 át helyezte át.** Rendel 3-6-ig. Telefon: 16-99.

— **Üngyilkos lett a meggyilkolt Philippe Daudet barátja.** Párisból táviratozzák: Germaine Berthon anarchista nő, aki annak idején agyonlőtte Marius Placéut, az Action Française nevű szövetség főtitkárát, tegnap délelőtt egy templomban méreggel öngyilkosságot kísérelt meg. Elmondta, hogy több levelet írt, köztük egyet Alphonse Daudet-nének, amelyekben elmondja, mi kergette a halálba. Kérdezősködésekre kijelentette, hogy tisztára személyi ok, az ő szívügye adta a mérget kezébe. Állapota nem ad okot nyugtalanságra. Daudetné a hozzá intézett levelet beszovaltatta a vizsgálóbíróknak. Az Action Française irodájában szerzett értesülés szerint Germaine Berthon ebben a levélben azt állítja, hogy kedvese volt Philippe Daudetnak. A fiatal Daudet tudvalevően 1923 november 23-án gyilkosság áldozata lett, a Berthon-leányt pedig Plateau meggyilkolása után 1923 január 23-ától december 24-éig börtönben ült, úgy hogy elzáratása előtt kellett Daudetval viszonyának lennie. Philippe Daudet azonban akkor csak 13 éves volt.

— **Mi lesz akkor, ha most így van!** (Levél a szerkesztőhöz.) Mélyen tisztelt Szerkesztő ur! A horribilis novemberi lakásbérlettel kapcsolatban fontos lenne már most intézkedni, hogy mi lesz velünk akkor, amikor a lakásbérlet szabadon, minden korlátozó rendelkezés nélkül állapítják meg a háziurak. Egy konkrét eset iratja velem ezeket a sorokat. Lakásra lévén szükségem, újsághirdetés után jutottam az Ingatlanbank Rákóczi-ut 61. szám alatti házába, amelyre a bank egy emeletet húzott és az ott elhelyezett lakásokat a következő áron árusítja: Negyedik emeleti háromszobás utcái: szétendő 100 millió építési hozzájárulás és évi 1200 aranykorona bér; kétszobás lakás 80 millió hozzájárulás és 1200 aranykorona évi bér; egyszobás udvari lakás, cselétszoba és dőskamra nélkül 1200 aranykorona évi bér, amely 4 év után 25%-kal növekszik. A bank négyéves szerződést ad. Elképzelhető e példa után, mi vár a szerencsétlen lakáskeresőre ma — és mi vár majd 1926-ban, amikor a lakások korlátozása megszűnik. Egy boldogtalan lakáskereső magántisztviselő. (Állás, cím.)

FENYVES

Selyem-osztály:

Nyersselyem minden szín-áruvalatban	83.600
Japán selyem minden színben	97.800
Crèpe de chine	158.000
Selyem marocain a legdivatosabb mintákban	153.900
Divatbársony 70 cm. széles	91.200

Sima és mintás bélésselymek nagy választékban!

Mosó-osztály:

Fehér kockás függönykelme minden színben	20.900
Szintartó mosókrepp minden színben	21.850
Sportflanell	22.800
Flanell és barchet legszébb mintákban	38.000
Selyemfényű mintás szatén kabát-bélszóra	42.750
Ingzeifrek szintartó, jó minőség	29.450

Vászon-osztály:

Kelengyevászon	18.500
Fenyves mosott sifon	23.000
Batisztsifon 90 cm. széles	29.450
Batisztsifon 130 cm. széles	45.000
Lepedővászson tartós minőség duplaszéles	46.500
Paplanlepedővászson 180 cm. széles	65.550
Bőrerős angin	23.750
Vászson törülköző	19.950
Frottir törülköző	34.200
Flanel portörő	17.100

Rumburgi lenvásznak, sifonok, batisztsifonok, kanavászok, köpperek és asztalneműkben őrülési választék!

Kötöttáru-osztály: (csak a Calvin-téri áruházunkban)

Női harisnyák minden színben	9.500
Muslin női harisnyák	41.800
Selyem női harisnya minden színben	58.000
Férfi zoknik tartós minőség	8.550
Kötött selyemnyakkendő	15.200
Férfi téli trikóing	80.750
Gyapju gyermekszveter	69.350
Gyapju mackógarnitúra	145.350
Női kötött kabát minden színben	255.000
Férfi trikókeztü, bélelt	31.300
Női trikókeztü, bélelt	26.600

Kötött kabátok, divatmellények, csipkefüggönyök, paplanok, flaneltakarók, gyapju nagykendők és vállkendők, ágys és asztalterítők nagy választékban

Gyapjuszövet-osztály:

Öltönykelmek tartós minőség 140 cm széles	83.600
Tiszta gyapju öltönykelmek	112.100
Őszi raglánkelmek tiszta gyapju	162.700
Kosztümkelmek angol zsáner 144 cm széles	76.000
Ia kabátvelour, tiszta gyapju minden színben	230.000
Divatesiklos és kockás női ruhakelmék	61.750
Eolin ruhakelme, tiszta gyapju minden színben	104.500
Gyapju kazán minden színben	76.000
Kombinált öltönykelmek-csomag (tartalmaz egy öltönyhöz szükséges összes béléscsapatot)	185.000

Női fehérnemű-osztály: (csak a Calvin-téri áruházunkban)

Női nappali ing aszúrral	36.600
Női nadrág aszúrral	36.000
Női hálóing aszúrral	88.350
Himzett nadrág-kombiné	87.100
Batiszt szoknya-kombiné kézi aszúrral	101.050
Vászon párnahuzat	73.100
Vászon paplanlepedő	201.400
Színes paplan jóminőségű	325.000

Menyasszonyi kelengyék minden kivételben

Férfi fehérnemű-osztály: (csak a Calvin-téri áruházunkban)

Színes férfi-ing a külön gallérral	83.600
Férfi-ing pikémellel	110.200
Férfi hosszú hálóing	106.400
Rövid alsónadrág, fehér	58.000
Rövid alsónadrág, színes	44.600
Férfiszekendő	6.650
Pizsama-öltönyök nagy választékban	381.900

Konfekció-osztály: (csak a Calvin-téri áruházunkban)

Női télikabát	593.000
Velour-kabát legújabb facon	950.000
Divatesiklos aljak	102.600
Selyemtriközsemper minden színben	190.000
Valódi szőrmeboák vagy gallér	173.800
Divatos női filekalap minden színben	98.000
Férfi gumiköpeny	366.000
Férfi dubléráglán Ia minőség	1.121.000

Legújabb női, bakus, gyermek és szőrmeztett kabátokban nagy választék!

— Hol vagy. Anonymus? Wild képviselő nyílt levelére adott válaszában, hírlapi nyilatkozatokban és a nemzetgyűlésen Gömbös képviselő ismételt reklámot csinált *A Reggelen*, amit hálás köszönettel fogadunk. Azonban bármennyire is szívesen Gömbös Gyula szereplése ez ügyben *A Reggelen* szempontjából, a kijelentései helyreigazításra szorulnak. A képviselő ur ugyanis bübajos naivitással álmélkodott azon, hogyan került a nyílt levél lapunk mult hétfői számába, amikor Wild József azt a „Pester Lloyd“ mult vasárnapi számában tette közzé. Ezt az ördögösséget szerinte Wildnek és *A Reggelen* szerkesztőjének régi barátsága magyarázza meg. A barátság valóban régi: a fronton kezdődött, 1914 telén és dacára ellenkező politikai meggyőződésüknek, töretlen, be nem roszdásodott. Kár, hogy Gömbösnek meg nem adatott, hogy a fronton, első vonalban, lövészárkokban ismerhesse meg a barátait! Ez részben rajta, részben a barátain mulott. Ami már most az ördögösséget illeti, ennek titkát Gömbös Gyulának annál szívesebben áruljuk el, mert a rendelkezésére álló, csapnivalóan rossz újságokban még hasznát veheti. Wild nyílt levelét sikerült *kinyomoznunk* a vasárnapi „Pester Lloyd“-ban és azt teljes terjedelmében, szóról-szóra németből — magyarra fordítottuk. Közismert szerény-ségünk tiltja, hogy ezt a bravuros cselekedetet többnek, mint zseniálisnak ítéljük. Hogy *A Reggelen* Wild vádjainak foglalatát egy Albrecht-puccsra való szervezkedésben látta, ezen csak a *szemforgató képmutatás* találhat kivételt. Aki a nyílt levelet végigolvassa, akár németül, akár magyarul, akár elülről, akár hátulról, nem lehet más véleményen. Ha ez a bűnünk, hogy a *szembekötődés nem tartjuk férfias játéknak*, úgy ezt a bűnünket álljuk és mindenkor vállaljuk érte a kritikát és a teljes felelősséget. A Wild-Gömbös parlament párbajnak nem *A Reggelen* volt a vezetősége. *Mi nem vaktöltéssel lövöldözünk*. Ench io sono pittore! Wild Anonymusa kétségtelemül a hazafias aggodalom volt és aggódni az elmult évek tapasztalatai után, nem is olyan érthetetlen, mint Gömbösök gondolják. A Wild lelkiismeretének névtelen jegyzőjénél sokkal érdekesebb, hol széket a Gömbös Gyula — Anonymusa?

— Ottó ékszerész meggyilkolásának bűnügye. *Valentin Károly* táblabíró elnöklésével november 7-én tárgyalják *Ottó Lajos* budai ékszerész meggyilkolásának bűnpörét. Az ügyesség *Bedő József* magántisztviselő és *Dula József* Máv. hivatalnok vádlottakat *gyilkosság elkövetésére irányuló szövetség* és *azonkívül rablás kísérletével párosult gyilkosság bűntette* címén vádolja. A vádirat közlése szerint *Bedő és Dula* vádlottak beismerő vallomást tettek arról, hogy egymással szövetségre léptek avégből, hogy megalapítják a *Cselekvő Magyarok Tábor*a című egyesületet és ennek kebelében készültek *tömeges rablás végrehajtására*. Így akarták kifosztani az öreg *Ottó ékszerészt* is, akit az után tavaly július 27-én megátámadtak és *rohamséssel elválták a nyakát*. Tervezték a vádlottak azt is, hogy *véget vehetnek Budapesten a zsidóuralomnak*, azáltal, hogy *számos nagypénzü zsidót megölnek*. A telefonkönyvből ki is írtak már sok címet, jobbára gazdag ékszerészeket és tőzsdéseket.

Babonás lakástolvaj, aki párbaj után meglopja az ellenfelét és mütét közben az orvosát

Negyvennégy lakásban „dolgozott“ a nagystilű álfőhadnagy

(*A Reggelen tudósítójától.*) Vasárnap *Szilaveczy* rendőrtanácsos egy nagystilű tolvajt tartóztatott le a főkapitányságon, aki ellen tömeges följelentések érkeztek az utóbbi hónapokban. A följelentések arról szóltak, hogy egy rendkívül elegáns, középtermetű, angolbajuszos fiatalember különböző fővárosi lakásokban jelent meg, mikor a házbelieliek nem voltak otthon és a eseléseknek rendszerint a következőket mondotta:

— *A nagyságos urral sürgős beszélőnivalóm van, meg fogom várni.*

Letelepedett a szobába, pár perc múlva valami ürüggyel kiküldte a szobából a szobaleányt és azután minden kezűggyébe kerülő értéktárgyat zsebrevegott és elhűnt. Legutóbb *Stéhló Dezső dr.* ügyvéd Dohány-utcai lakásán tett látogatást, ahonnan

300.000.000 korona értékű ékszert vitt magával az ismeretlen tettes.

Már *negyvennégy panasz* érkezett az egy és ugyanolyan személyleírású férfi ellen. Mindenütt sikerrel operált, mert rendkívül elegánsan volt öltözve és bárhol jelent meg, mindenütt bevezették őt a lakásba.

A kapott személyleírások után a rendőrség sejtette, hogy a tettes nem lehet más, csak *Schneider Béla Lajos*, aki lopások miatt már volt a rendőrségen. *Gaál* detektív-főügyelő tudta erről a *Schneider*ről, hogy

nagyon babonás,

végigjárta tehát Budapest összes jósnoit, míg végül *Köbányán*, a *Füzér-utcában* az egyik jósón elmondotta, hogy olyan személyleírású fiatalember, akit keresnek, gyakori látogatója volt és alberteti szobában lakik.

Gaál detektív-főügyelő benyitott az albertő ur szobájába és valóban *Schneider*t talált ott. Megmotozta, több látesővet, órát, ékszert és egyéb könnyen zsebretehető értéktárgyat talált a lakásán, zsebében pedig *kabalisztikus tárgyakat*, szerencsét hozó *babonás holmikat*:

egy marék zabszem, egy régi kihuzott fogat és egy huszállórest.

Schneider nyomban beismerte, hogy ő az a tolvaj, akit keresnek. *A jósno kiruccanása előtt jósolt neki a tenyeréből és kabalás tárgyaival a zsebében mert csak „munkára“ elindulni.* Beismerte azt is, hogy *mintegy 44 helyen tett eredményes látogatást* Mindig úgy csinálta a dolgát, hogy a kapuk alatt kiszemelte a lakókat, a névjegyzékben megnézte a foglalkozásukat, megvárta, amíg az illetők eltávoznak hazulról és azután *sílszerű kifogásokkal lépett be a lakásba*. Megállapították *Schneider Béla Lajos*ról, hogy a lopott ékszerekből *előkelő életet folytatott*. Nagyon költséget és mert szórta a pénzt, *előkelő barátokra tett szert* és

mindenütt mint volt főhadnagy szerepelt, holott, amint kiderült, *csak négy rediskolás végzett és a vasúterekben közlegényként szolgált*. *Schneider* legutóbb *Hüttel Hümér*, *Csicséri-Rónay* ezredes, *Fáy* képviselő, *Medveczy* alezredes, *Fluk* tábornok, *Barabás Béla* hírlapíró lakásán csapta be a szobaleányt és vitt el nagyobb értékű tárgyakat.

Amikor pénzhez jutott, főleg a Belvárosban töltötte idejét. *Nemrégiben egy úteremben aférje is támadt*. Előkelő ismerősei előtt nem akart szegényt vallani.

kiállott párbajra.

A párbaj után nemesen kibékült ellenfelével, bankettet rendeztek, de *Schneider* nem feledkezett meg mesterségéről *s a bankett ideje alatt megtudakolta, hogy ellenfele hol lakik, kosiba szállt, gyorsan a lakására hajtatott és*

régi, bevált trükkjével megszerezte a párbaj és a bankett költségeit.

Egy alkalommal találomra becsöngetett egy bőrgyógyászhoz, az orvos személyesen fogadta, akinnek a tolvaj hírtelenében azt mondotta, hogy *vérvizsgálatot szeretne csináltatni*.

Az orvos rögtön fölgyűrte a „páciens“ ingét és karjából vért vett.

Később érdeklődött a laboratóriumban, hogy *páciense elvitte-e a vért megvizsgálatni?* *Schneider* persze nem volt kíváncsi az egészségére. Megelégedett azzal, hogy az orvost vérvétel közben meglopja...

— A szállító-, fuvarozó- és szénmunkások ultimátumot küldtek a munkáltatókhoz. A szállító-, fuvarozó- és szénmunkások szövetsége vasárnap délután nyilvános nagygyűlést tartott Kerekes-utcai székházában, amelyen mintegy 2000 munkás vett részt. *Lázár Emil*, a szövetség titkára ismertette a munkáltatókkal folytatott tárgyalások eredményét. Minthogy a munkáltatók, tekintettel a rossz gazdasági helyzetre, nem tudnak fizetésjavítást adni a munkásoknak — mondotta az előadó —, nem volt más út hátra, mint egybehívni a szakma munkásságát, hogy az döntson a továbbiak fölött. Több felszólalás után a gyűlés a következő ultimátumot intézte a munkáltatókhoz:

1. A fuvarozómunkásság 100.000 korona bérjavítást;
2. a szállítómunkásság a november elsején lejárt kollektív szerződés megújítását;
3. a szénipari munkások 15%-os munkabérjavítást követelnek és amennyiben *egy hét alatt a megegyezés nem jönne létre, úgy sztrájkba lépnek.*

A Reggelen értesülése szerint azonban minden remény megvan a békés megegyezésre.

— Megalakult a „Gróf Tisza István Vivó Club“. A párisi olimpiáson létesített külföldi összeköttetések kiépítésére vasárnap délelőtt a Santelli-féle vívóteremben megalakult a „Gróf Tisza István Vivó Club“. A megjelentek elnökké egyhangúlag báró Perényi Zsigmondot választották. Tarselnök: Szuek Géza; titkár: dr. Kovács György; jogtanácsos: dr. Kovács Andor. Tiszteletbeli tagok: Krenesey Géza, báró Vojnich Sándor, gróf Andrassy Géza, gróf Pallavicini György, Ujfalussy Gábor, Mészáros Ervin, Hirschmann Hugó (Wien) és De Yong (Hollandia). A klub mestere Santelli Italo lovag.

Változatlan olcsó árak

- Crep de chine 100 cm **145.000 K**
  - Japonais műselyem Ia 85 cm **78.000 K**
  - Japonais tiszta selyem Ia 90 cm **97.000 K**
  - Függöny ettamin, azsuroos 150 cm **42.000 K**
  - Gobelin butorszövet 120 cm. **207.000 K**
  - Schroll sifón és vászon 82 cm **26.000 K**
- Divatsejlymek, csipkék, szalagok, mindennemű szövet- és mosóáru nagy választékban!

Váradi Aranka kozmetikus

Podmaniczky-utca 6. (Nyugatinál) Szépségápolás. Hajszálak, anyagjegy, szemölcs, ráncok, bőrelváltozások stb. fájdalommentes eltávolítása végleg villannyal. Orr- és kézörösség kezelése. Arcok művészi kikészítése és emallirozása alkalmakra. Otthoni eredményes kezelésre, kozmetikai gyógyszerem széküldése diszkréciával. Prospektus

A vántételek rendkívüli magassága dacára még a régi előnyös árakon vásárolhat!

Ifj. Vajda Dezső
cégnél Koronaherceg-u. 8
ezer koronától

Kabátvelourok	230
Kosztüm- és ruhakelmék	150
Kockás és csikos aljkelmék	180
Damentueh minden színben	165
Crépe de chinek	170
Crépe marocain-ek	150
Crépe georgettek	
Crépe satinok	
Japonok minden színben	105
Velour chiffonok	
Bársonyok ruhára és kabátra	
Félselyem és tiszta selyem brocát bélések	130
Satin bélések	
Tüllök és grenadinok	

IGEN NAGY VÁLASZTÉKBAN!

VESTA
A FÉHÉRNEMÜK
MŰZEM KORON

A behozatali tilalom megszűnésével békebeli minőségű külföldi áruinkat

leszállított gyári árakon
forgalomba hozzuk különleges kivitelű

férfi- és női fehérneműinket,
vászon, sifón, angin és lepedővásznainkat. Flanellegek, pyjamák, Oxford- és selyemingek, pouplin- és frakkingek

Hátóingek és nadrágok
Fehérmű- és pyjamakészítés hozott anyagból is Vidéki rendelések 24 óran belül szállíthatnak

Menyasszonyok
figyelmét felhívom gyönyörű virágos és olcsó paplanainra. SZALAI
„Paplankirály“-hoz, csak Kertész-utca 35. Címre ügyelni

— Az állam súlyos milliókat fizet az idegenforgalom megakadályozásáért. Különböző gazdasági érdekviseletek erősen érzik a budapesti idegenforgalom hiányát. Kutatni kezdték, hogy mik az okai az idegenforgalom hirtelen megszűnésének és rájöttek, hogy nagyon sok külföldi azért nem látogat Budapestre, mert lebeszéltek őket arról. Azt mondják mindenütt a külföldieknek, akik ide akarnak jönni, hogy itt különböző vexatúráknak vannak kitéve az idegenek. A kellemetlenkedések már a vonaton kezdődnek. A külföldiek utlevelét elszedik a vonatokon, jelentkezniük kell a ki- és beutazásnál. A szabad mozgáshoz szokott külföldi utazók ezért kerülnek el Magyarországot. A különböző gazdasági érdekviseletek kiszámították, hogy havonta a magyar állam rengeteg milliót költ arra, hogy a vonatokat detektívekkel és rendőrtisztviselőkkel ellenőrizteti, akik ezért magas napidíjat kapnak. Már-már úgy volt, hogy a belügyi nyomozóhivatal vonatellenőrzése éppen céltalansága és gazdasági okok miatt teljesen megszűnik, de a vonatellenőrzőosztályt a budapesti főkapitányságon mégis főlállították és annak vezetésével egy dr. Bauer nevű rendőrtanácsost bízták meg, aki azért kapta ezt a megbízást, mert történetesen semmi más beosztása nem volt. Valóságilag újja kreálták számára a vonatellenőrzési csoportot. A különböző gazdasági érdekcsoportok felsőbb helyről várják az idegenforgalom főlösleges akadályainak megszüntetését és tapasztalataikról memorandumot terjesztenek a belügyminiszter elé.

szerzi Pap-Vári ezredesnek a Nagymező-utcában levő Turán-mozgóját, a Nyukosz Nemzeti-mozgóját, az Éme Irányi-utcai Est-mozgóját. Nagy dr. előzetes társasági szerződést fogalmazott, amelynek az egyik pontja úgy szól, hogy megállapodást kötött Bruchsteinerrel arra, hogy a betéti társaság igazgatóságát nevez ki, amelynek a tagjai a jövedelemből honoráriumot kapnak. Az első ilyen kinevezett igazgatóság a következő tagokból fog állni: Elnök: József Ferenc főherceg, alelnökök: Pekár Gyula, volt miniszter és Tasnádi-Szűcs András, helyettes államtitkár. Ezekből a megállapodásokból és szerződésekből azonban nem lett semmi, noha dr. Nagy Dezső közben az ébredők debreceni moziját már szerződésileg lekötötte. Ebből származott azután az a kártérítési pör, amelyben Bruchsteiner azzal védekezett, hogy a fennálló rendeletek értelmében a dr. Nagy Dezső által tervezett mozitiltást tiltott ügylet lett volna, az ilyen tiltott vállalkozásból pedig senki se követelhet magának kártérítést. A kir. törvényszéken dr. Eysler bíró e héten hirdeti ki a kártérítési ügyben a határozatát.

NAGYATÁDI

— Bruchsteiner és az ébredők. A budapesti törvényszék előtt a múlt héten egy olyan pört tárgyaltak, amely a Viezián-féle mozirendelethez kapcsolódott bele. A pört dr. Nagy Dezső, az Éme budapesti mozijának ügyvezető-igazgatója indította a bécsi Filmzentral részvénytársaság ellen, nagyszegű kártérítést megfizetése iránt. A pör tárgyalása során épületes dolgok derültek ki, amelyekből a következő tényállást lehet kihámozni. Bruchsteiner Géza bécsi lakos, a Filmzentrale igazgatója, pesti mozikat keresett, ahol vállalatának filmjeit játszhatná. Így jutott összeköttetésbe dr. Nagy Dezsővel, aki egészen fantasztikus arányú mozivállalatot akart a bécsi Bruchsteinerrel létesíteni. Írást készített arról, hogy jóformán az ország minden lényegesebb mozivállalatát megszerzhetik, ha létesítenek egy betéti társaságot, amelynek dr. Nagy Dezső és Bruchsteiner Géza lesznek a betéti tagjai. Nagy Dezső előadta, hogy a debreceni Uránia mozgó, amely szintén az Éme tulajdona, már rendelkezésre áll és kapható a Move tulajdonában levő rákos-szentmihályi Világ-mozgó. Hamarosan meg-

— Halál egy nadrágért. A budapesti államrendőrség makulátlan erkölcsi testület, amely makulátlansága tudatában joggal órkodik afölött, hogy az államrendőrség egyetlen tisztviselője se üssön esorbát a testület erkölcsi nimbuszában. Nadrágszövetet átesempészni a határon nem szabad s ha valaki mégis vét a kári becsület és a kibágási törvény ellen, az érezze az erkölcsi testület főlháborodásának minden villámát és menykővét. De miért csak a nadrágszövettel szemben ily szigorú az erkölcsi testület? Aki erkölcsi nimbuszára kényes, ha nadrágszövetről van szó, ne legyen cínéz akkor sem, ha méltatlanul bántalmazták a testületnek valamelyik tagját. Nadrágszövetet átesempészni a vámhatáron nem szabad, de egy törékű, szorgalmas és kifogástalan jellemű fogalmazót háromszor is mellőzni az előléptetésnél, ez van akkora vétés az erkölcsi testület nimbusza ellen, mint öt-negyed méter nadrágszövetet saját használatra átközni Bécsből az ország fővárosába. De a Zrínyi-utcában csak a 120 centis szövetet mérték le a bűn tizedes mérlegén. Csempészni bűn, de mellőzni — erény, ha a mellőzés olyan valakit ér, akire a gyűlölet szelleme ráütötte a közveszedelem bélyegét. Még egyszer mondjuk, tisztelettel adózunk a régi, nemes erkölcsi hagyományoknak, amelyeket ez a testület átmentett a multból, de sajnálnunk kell azokat a hibákat, amelyeket átvett a jelentől. Ha az öngyilkos rendőrfogalmazót nem éri ez a háromszoros mellőzés, na már ő is aranygallérosan sétál Pest utcáin s nem szorul arra, hogy elspórolja a kinstártól a 120 centiméter szövetnek a behozatali vámját. Ahol az a jelszó, hogy adjuk meg a kinstárnak, ami a kinstaré, ott legyünk következetesek és adjuk meg a fogalmazónak is, ami a fogalmazóé. No, de nem baj. A legnagyobb magyar erkölcsi tekintélyek bizonyosan tisztelettel fogadják a tulvilágon a fiatal fogalmazót. És meg tudakolván, hogy mi a bűne, elégtételül azt mondják a kári becsület vértanújának: Fiam, ennél sokkal nagyobb bűnökért avattak már nagy hazafiakká embereket Magyarországon.

— „Szabad Egyetem” címmel új folyóirat indult, amely a pozitív tudományokat igyekszik széles körben népszerűsíteni. Cikkét tudományos színvonalon állnak, mégis mindenki számára könnyen érthetők. Az első számba Csécsy Imre a kérdező emberről, Perenczi Sándor a tudattalanságról, Kármán Tódor a röpülésről, Mende Jenő a sugárzásokról, Lambrecht Kálmán világtájáról halakról írtak.

— A legjobb amatőrboxolók vasárnap este Kopenhágába utaztak. Löwig Béni, Frank József és Weisz László (UTC), a jelenleg legjobb formában levő amatőr boxolók az Idrottsforening Sparta meghívására vasárnap este Kopenhágába utaztak, ahol 5-én és 7-én szállnak ringbe. Visszatérő utaztukban, 10-én, a berlini Heros versenyén indulnak, ahol Frank találkozni fog Nispellel, multkori legyőzőjével.

Salamander-cipők

Női és férfi

fekete, barna, antilop lakik fél és magas

Egységára .....

295.000

Teveszór házcipő . 95.000
Amerikai nőcipő . . 250.000
Svéd nőcipő 275.000

Jesco Salamander

VII, Erzsébet-körút 36. sz. || VI, Andrássy-ut 37. szám
IV, Kecskeméti-utca 19. sz. || Szeged, Károly-utca 6. sz.
IV, Kossuth Lajos-utca 2 || Debrecen, Piac-utca 22. sz.

Parisien Grill

MOST PÁRISI KALITKA

Lillian Peg & R. Farbell

a legújabb párisi mondaitáncokat mutatják be

Palm Beach Five

Budapest kedvencei

slógereire csak

az uriközönség táncol

Kőváry Jenő
vezetése mellett

Pénzkölcsön 1 1/2% heti kamatra minden összegben ékszerekre, mindennemű értékű tárgyakra és áruira. Ékszereit saját értéktárolóban tárolhatjuk nálam. Ékszerekért horribilis árakat fizet: **TUCHTEN J.** törv. hites ékszerező vállalata VII, Dohány-utca 57 (a Newyork mellett). Tel.: József 66-91

Rendkívüli árajánlat!
Míg a készlet tart. Eredeti Reithoffer gyártmányu

Női sárcipők francia fazon 88 ezer K	Női sárcipő extra Ia minőség, nyeltes francia fazon 125 ezer K
Férfi sárcipők 100 ezer K	Férfi sárcipő extra Ia nyeltes 150 ezer
Női nőcipők magasszárú, gyapjubélésű, francia fazon 235 ezer K	Női nőcipő extra Ia magasszárú teveszórbelés 330 ezer K
Gyermeknői cipő 68-70 ezer K	
Teveszór házcipők bőrtalppal, áthajtott 90 ezer K-tól főljebb. Cipők tartósságáért 25 év óta fennálló cégem garantiát. — Tornacipők gumitalppal, széles szegéllyel 25 számig 40 számig 45 számig 70 ezer 85 ezer 100 ezer K	

Schäfer-cég, Budapest, Dohány-tér 4-6. Tel. 5-71. Vidékre utánvétellel. Kereskedőknek külön engedély

Férjhez Adunk Minden Leányt

adandó leányának paplant addig ne vásároljon, mert mi saját készítményű „Ideál” paplant, igazán jó minőségűt

kivitelben és ne hallgasson hangzatos, megtévesztő hirdetésekre. Felhívunk minden asszonyt, ha paplant akar vásárolni, menjen a szakma legnagyobb paplangyárába,

Sándor paplangyár, főüzlet: IV, Kammayer Károly-utca 1. Gyár: IX, Üllői-ut 31

Női cipők-SÁRCIPŐK WESZELY-ACI-UCSÁ

KÖZGAZDASÁG

A magántisztviselők rendkívüli kongresszuson tiltakoztak a kormány szociálpolitikai törvénytervezete ellen

A törvénytervezet létalapjában támadja meg a tisztviselőtársadalmat — követelik a kollektív szerződés törvényre emelését és a végkielégítési adó rendezését

(A Reggel tudósítójától.) A Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége november 1-én és 2-án a Főherceg Sándor-utcai régi képviselőházban rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek napirendjén a kormány szociálpolitikai törvénytervezete és ezzel kapcsolatban a magántisztviselők súlyos gazdasági helyzete és követelési szerepeket. A közgyűlés elkészedett hangulatban, de mindvégig a legnagyobb rendben folyt le.

A tanácskozási szombat délután 5 órakor nyitotta meg Pükler Emil elnök és átadta a szót a magyar és a külföldi küldötteknek.

— A tisztviselőosztály — mondotta Györki — csak a maga erejére támaszkodva tudja kivívni helyzetét megjavítását. A kormány szociálpolitikája csak a népnyomásra, a grülekezési és sajtóújság megszorítására, a szólás szabadság megvonására irányul és a dolgozó családoknak szánolnunk kell azaz.

hogy a szocialista képviselők működését bármelyik pillanatban lehetetlenne teszik

és — úgy mint régen — csak a gazdasági szervezeteken keresztül hallathatók elégtelenségük szavát. Erdős Antal, a Pénzügyi Tisztviselők Országos Egyesületének elnöke, a tisztviselőtársadalom nyomasztó helyzetével foglalkozott.

A tisztviselői kar ma már nem a központosításhoz, hanem a proletariátushoz tartozik

és itt is a legutolsó helyet foglalja el. A kormány ezen a tanácskozáson sem tartotta érdemesez képviselőit magán. Fleischer Sándor, a kereskedelmi alkalmazottak, Seidl mérnök az osztrák ipari tisztviselők, dr. Heindl a bécsi alkalmazotti kamara, Lachenbach a bécsi ipari tisztviselők üdvözlését tolmácsolta.

Kertész Miklós, a Magántisztviselők Szövetségének főtitkára a napirend első pontját ismertette.

a gazdasági válságot és a magántisztviselők helyzetét.

— A világháború — nyomand — Magyarországon is, mint a legtöbb legyőzött államban, teljes összeomlásra vezetett. Nálunk azonban a gazdasági újjáépítés a dolgozó társadalom teljes kikapcsolásával történt. A magyar uralkodó osztályok az újjáépítést csak felszónok használatával és kárpótlással annyira mennek, hogy például a nagybirtokosok mellől magyar köztisztviselők közül — a Magántisztviselők Szövetségének felhívására — csak egy embert alkalmazott.

Visszapillantást vet azokra a sérelmekre, amelyek a tisztviselőosztályt a legutóbbi öt év alatt gazdasági téren érték. A banktörke a kormányra hárította a tisztviselőkérdés megoldásának felelősségét.

A kormány pedig megoldotta úgy, hogy ebbe az egész magyar középosztály tönkrement.

Kertész után Anton Nemetz, a német magántisztviselők küldötte szólalt föl, akit előzőleg a rendőrtanácsos — arra való hivatkozással, hogy a németek részéről eredetileg más szónokot jelentettek be — nem engedett beszélni. Nemetz rövid felszólalásával a kongresszus szombat délutáni tanácskozási este 7 órakor véget ért.

Vasárnap reggel 10 órakor nyitotta meg az ülést Baján Gyula elnök és átadta a szót a kongresszus tagjainak. A felszólalók az első napirendi pont fölött való vita során

követelték a kollektív szerződések törvényre emelését, valamint a híres revizori és könyvelői állások Magyarországon való meghonosítását.

Kertész Miklós válaszában a kongresszus elfogadta az első napirendi pontra vonatkozó határozati javaslatot, majd áttérték a napirend második pontjára, a szociálpolitikai követelések tárgyalására.

A kérdést dr. Faragó László ismertette. Szomorú tény — mondotta többek között —, hogy Magyarországon szociálpolitikát még mindig csak követelni kell. Felsőbb helyen azzal érvelnek, hogy a szociálpolitikai alkotások ellenkeznek a szabad verseny gondolatával. Mi is a szabad verseny mellett állunk, de azt tartjuk,

hogy ebben a szabadversenyben a gyöngébb felet állami támogatással kell megvédeni, hogy a létezőt való küzdelemben el ne bukjon.

Az egyetlen humánus rendelet eddig a Garami-féle néptörvény... (A kongresszus tagjai fölállva percekig éljenek Garami)... amelyet azonban a Friedrich-féle rendelet hatályon kívül helyezett. Nálunk a munkaidő kérdése sine szabályozva. Egyes vállalatok önként mondhatják ki a kötelező túlórázást. A fölmondási idő is nagyon rövid. A külföldön a fölmondási idő mindenütt magasabb, mint nálunk.

A szabadságidő és végkielégítési kérdését is újból rendezni kell.

A vállalatoknak adó- és vámpolitikai téren kell állami segítségben részesülnök, nem pedig az alkalmazottak kiizzorsztatásában.

A magántisztviselők a szociálpolitikai törvénytervezet ellen minden erejükből küzdeni fognak

és korszerű szociálpolitikai törvényt kívánnak, amely a munkaiügyi bírások problémáit is megoldhatja. A nyugdíjbiztosítónál is becsapták a tisztviselőket, amennyiben papírkönyvekben fizetik ki a magánvállalatok biztosító társaságai az az összeg, amelyet a tisztviselői aránykoronákban fizettek be. A munkanélküli tisztviselők számára

munkátlanági prímiumot követelünk, mert munkaalkalmat hiába kérünk, marpedig régi igazság, hogy a forradalmakat a korad gyomrok csinálják és mi nem akarunk már több forradalmat Magyarországon.

Délután megindult a vita a második napirendi pont fölött, amelynek során felszólaltak Kéthly Anna és Malasits Géza képviselők, majd Kertész Miklós, Kertész János kereskedelmiügyi miniszterhez intézett távirat szövegét, amelyben a kongresszus főként a minisztert a szociálpolitikai törvénytervezet megváltoztatására.

Bresztovszky Mária tartotta meg először beszédét a napirend harmadik pontjához, a magántisztviselőknek a termelésben és társadalomban való szerepéről. Határozati javaslatot, amely megállapítja a tisztviselői helyzetét, a népszámlálók háttérkérdésének emelkedése érdekében készült az általaános közügyek törvényalkotásai, a kongresszus vita nélkül magáévá tette. A kongresszus tanácskozási este 7 órakor rekesztette be Kéthly Anna nemzetgyűlési képviselőt.

× A Gazdabank szegény részvényesei. Megírta A Reggel, hogy a Gazdabank, amelynek helyiségei most készülnek el a Kossuth Lajos-utcai Magyar Világ-kávéház helyén, végkép „elkészült” és e hét szombatján tartandó rendkívüli közgyűlésen beolvad az Óvadékbankba. A Gazdabankot egy milliárd alaptőkével báró Maillott Nándor kormánypárti képviselő, báró Waldot és társai hívták életre, félv év előtt 2% milliárdra emelték alaptőkéjét, most aztán anélkül, hogy voltaképpen működését megkezdte volna, hogy is mondjuk, jobblétre szenderül. Ha az intézet csöndes elmulásai csupán néhány Tokaj-hegyaljai báró és nagybirtokos fölkéje bálná, nem is foglalkoznánk az ügyvel. Itt azonban arról van szó, hogy az alaptőke 70%-át kiskészvényesek fizették be, főleg a Tokaj-mádi kerület és általában a hegyaljai vidék kispolgárai, kisgazdái, állami és megyei hivatalnokai, akik egy év előtti még elég jó százezeik után egy fillér osztalékot sem kaptak eddig, most pedig, a legjobb esetben: 3 Gazdabank-részvényre — 1 Óvadékbankot. (Vagy még kevesebbet!) Maillottéknak állni kellene ígéreteiket, amelyekkel a tőzsdei konjunktúra legforróbb napjaiban Gazdabank-részvényekbe fektették a zempléni kistőkéseket. Nem érdektelen, hogy Friques főherceg 300. József főherceg 150 millióval vett részt a Gazdabank alapításában.

× Sem Bécsben, sem Budapesten nem volt ünnepi magánforgalom. A két ünnepnapon teljesen szűntek el a tőzsdei magánforgalom, úgy Budapesten, mint Bécsben. Tőzsdei körökben egyébként sem várnak jelentősebb változást.

× Rimamurány-Salgótarján Vasmű Rt. közgyűlésén az 1923-24. üzletév zárómódszáll elfogadták. Részvényként 3000 K osztalékot fizetnek ki. Fejér Ernő főtitkár a cégvezetői jogosultságot karta.

× Gróf Csáky László „Ajax” Acélművek Rt. az 1923-24. üzletévi 952.252.215.- K tiszta nyereségből 500 K osztalékot fizet. Az esedékes szelvény e hó 3-tól a Lipótvárosi Takarékpénztár Rt.-nél kerül beváltásra.

× A Nasiet (Union des Usines et des Exploitations Forestières de Nasienak) közgyűlése 973.790.37 svájci frank tiszta nyereséget és 4 svájci frank osztalékot állapított meg az 1923-24. üzletévre. A szelvényeket a Banque de Paris et des Pays-Bas genfi fiókja és a Hazai Bank Rt. váltja be 3%-os svájci szelvényadó levonásával.

Gólya-Áruház reklámárak:

Schroll-sifon	26 ezer
Liliom-vászon	20 ezer
Angolszerű kelmék	70, 135 ezer
Férföltönykelme	115, 190 ezer
Férfiraglánkelme	210 ezer
Sötétkék és fekete férfikelme	225 ezer
Sottischkelme	48, 95 ezer
Gyapjuseviot	78 ezer
Gyapjutrikókelme, 140 cm széles	225 ezer
Ratinétrikókelme, 115 cm széles	95 ezer
Kabátvelur	190, 225, 270 ezer
Perzsa-utánzatu krümmer, 140 cm széles	250, 420 ezer
Tisztagyapju ruhakelme	125, 150 ezer
Liberti kabátbélés	39, 50, 70 ezer
Félselyem kabátbélés	55, 60, 110 ezer
Divatflanel	36, 48 ezer
Teniszflanel	22 1/2 ezer
Elsőrendű kékfestő	20 1/2 ezer
Mosott sifon	18 ezer
Jóminőségű gyeles	22, 28 ezer
Jóminőségű angin	22, 33 ezer
Lepedővászon, 10 évi tartósságu	58 ezer
Damasztabrosz	145, 155 ezer
Damasztszalvéta	37 ezer
Törülköző, tartós minőség	28 ezer
Tányértörölő, tartós minőség	22, 25 ezer
Férfizefring, 2 gallérral	125 ezer
Prima férfiragyléng, 2 gallérral	150, 220 ezer
Prima zefring, 2 gallérral	150, 190 ezer
Gallér, elsőrendű bécsi gyártmány	11, 12, 17, 18 1/2 ezer
Hálóing, 100 cm hosszú, szu, prima sifonból	135 ezer
Alsónadrág, hosszú	80, 110 ezer
Férfi selyemnyaksál	75 ezer
Női selyemnyaksál, divat színében	180 ezer
Férfizsebkendő	12, 25, 35 ezer
Női zsebkendő	6, 15, 25 ezer
Férfiposztóbekavédő	85 ezer
Füszvetter	75 ezer
Női ing, jó sifonból	45 ezer
Női nadrág, jó sifonból	54 ezer
Női kombiné, hímzett, foderral	125 ezer
Reform női trikónadrág	30 ezer
Kötött női mellény	155, 190 ezer
Selyemzsemper	180, 300 ezer
Női kötött kabát	225 ezer
Női flórharisnya	35 ezer
Fátyolharisnya, minden színben	55 és 60 ezer
Férfi flórzekni	33 ezer
Férfi és női őszi keztyű	45 ezertől
Babying	22 ezer
Babycabát	21 ezer
Diszes hosszú párna	135 ezer
Tetra-pelenka	27 ezer

Női hűcipő 240.000
KERTÉSZ II, Andrassy-ut 36
 Javítások 3 nap alatt

18 hetes részletfizetésre 5 havi
 legkedvezőbb feltételek mellett

gumiköpenyek, kész felöltők, raglánok, angol kelmék, férfi- és női szövetek, doublék, télikabatszővet, velourok, férfi- és női felhárnyékok, lepedővászon, sifon, balisztek, kanavász, vásznak, flanellek, berohet, férfi- és női cipők őrjási válasszékban, Harisnyák, nyakkendők, selymek, crepe de cáine, marquin, zsupon és bélésaruk

Divat- és Textilár Rt
 Budapest VII, Deháy-utca 68. szám
 Tel. J. 143-50, New-York palotával szemben

Megtekintés vételekényszer nélkül

Gólya-Áruház
 Király- és Nagymező-utca sarak
 Flóközlet:
 Vámház-körut és Calvin-tér sarak

Több száz milliót sikkasztott és Párisba szökött táncolni a Magyar-Amerikai Bank husz éves fiókpenztárosa

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti ifjúság körében szinte járványszerű láz vett erőt. Mindenki Páris felé vágynak. Mindazok, akiknek az utóbbi esztendőben tulságosan jól ment a soruk, akik benne éltek a tőzsdei élet könnyelmű légkörében, az utóbbi hónapokban nem tudják elviselni azt, hogy rendes munkából, megszabott jövedelemből kell megélniök és ezek közül nagyon sokan Páris felé vették útjukat, hogy ott próbáljanak szerencsét. A pesti tőzsdések és bankfiók most mind állandóan csak Párisról álmodoznak, senki sem beszél Németországról, Ausztriáról, Svájeról, mert megélhetést mindenki csak Páristól remél, ahol a megkeresett frankokat vidáman el is lehet költeni. Eddig a kivándorlók mind Amerika felé gravitáltak, de oda utlevelet és vizimut szereznit esztendőök óta nem lehet. Ugy látszik, ezért lett Mekkája a kivándorlóknak Páris városa.

Néhány nap előtt a Magyar-Amerikai Bank bejelentette a főkapitányságon, hogy Teréz-körtől fiókjának pénztárosa, Weisz László Párisba szökött. A főjelentésben sikkasztással vádolják meg a fiatalembert. A Reggel munkatársa utána járt Weisz László szokási ügyének s a következőket állapította meg:

A Magyar-Amerikai Bank néhány év előtt alkalmazta Weisz Lászlót, aki most töltötte be huszadik esztendőjét. Amikor a bankban lépi-tették az alkalmazottak számát, a husz éves bankhivatalnokból pénztáros lett. Nagyon biztak benne, jó módú szülők gyermeke volt. Soha panasz nem érkezett ellene. A mult szombaton magához vette a pénztárkulcsokat, de hétfőn reggel nem jelentkezett hivatalában. Kiszittak a lakására a pénztárkulcsokért, ahol a megdöbbent családjától értesültek, hogy a fiu nem tért haza, ellenben levelet hagyott íróasztalán, amelyben a következőket írja:

Drága jó szülők, nagyanyám és hugom!

Amikor ezeket a sorokat olvassák, én már Páris felé közeledem. Míg ez volt vágyaim netovábbja, most végre elértem célomat. A bucsukodásról le kellett mondanom és bucsusók nélkül megyek a bizonytalan végzet elébe. Lelkem bizakodással van tele és úgy érzem, hogy minden körülmények között fenn bírom magamat tartani. KARRIEREM itt szépen indult, de egyszerre, amikor jóléthe kerültem és megkezdtem a baráti jótékonyságot, hiányzott a talaj a lábam alól. Pechem is volt. Egy szegény tőzsdés, nevét nem akarom elárulni, őt Ganz-Danubiust tartott meg, amely nem is volt az enyém...

Ezután Weisz László felsorolja mindazokat,

akik neki tartoznak, végezetül azt írja, hogy nem hiszi, hogy a bankkal szemben differenciái lennének.

A Magyar-Amerikai Bank fiókjában azonnal rovacsolást kezdettek s a bank szerint

több százmillió hiánynak jöttek a nyomára.

A husz éves pénztárnokot állítólag táncszenevélye csábította Párisba. Szenevélyesen szeretett táncolni. Sokat járt társaságokba s olyan helyekre, ahol táncolni lehetett. Miután igen jól táncolt, barátai azt is tanácsolták, hogy hivatalos táncos legyen. Egy barátja ugyancsak mint táncos keresi Párisban meg kenye-

rét és úgy hiszik, ennek a barátjának a csábítására hagyta el a bankot és családját bucsuzás nélkül. A főkapitányságon Marinovich Marcel dr. rendőrfogalmazó előtt vasárnap megjelent Weisz László védője, Ladányi Mór dr. és beadványt adott be a rendőrségnek, amelyben arra kéri a főkapitányságot, hogy állapítsák meg a nyomozás során, hogy vajjon a husz éves bankpénztárnokot kik és milyen körülmények között csábították külföldre és kérte annak megállapítását is, hogy miképpen állhatott módjában a ráfogott sikkasztásokat elkövetni akkor,

amikor a bankban főnökénél volt pénztárszékényének ellenőrzőkuicsa.

A védő ugyanis kizártnak tartja, hogy a jó módú szülők gyermeke, Weisz László, sikkasztás miatt szökött volna meg. Azt hiszik, hogy inkább rossz barátai és a táncszenevélye, valamint a Páris iránt fölkapott láz szöktette meg a husz éves bankpénztárnokot.

Ebben az évben már nem szállítják le a szorzószámot

A kormány be akarja vezetni az aranykorona-valutarendszert — A szorzószám leszállítása junktimban van az új kereskedelmi szerződésekkel

(A Reggel tudósítójától.) A parlamenti ellenzék a 33 tagú szanalási bizottság legutóbbi ülésén mozgalmat indított a 17.000-res szorzószám leszállítása érdekében. Bud János miniszter az ellenzéknek ezt a kívánságát egyelőre teljesíthetetlennek jelentette ki, de az ülés berekesztése után közölte Peyer Károly szocialista képviselővel, hogy a mai helyzetet maga sem érzi sokáig tarthatónak, másszóval

a kormány behatóan foglalkozik a szorzószám leszállításának, illetően új valuta-rendszer bevezetésének gondolataival.

Errevonatkozóan Peyer Károly így nyilatkozott A Reggel munkatársának:

— Igyekeztem Bud miniszter ural elfogadtatni azt az okoskodást, hogy

mihelyt kereskedelmi szerződések megkötésére kerül a sor, a szorzószámot föltétlenül le kell a kormánynak szállítani

Jobb tehát, ha már ma intézkedik arról, amit a teherbírásának legvégig határáig elérkezett közönség érdeke is megkövetel és amire bizonyos idő múlva egyébként is kényszerítve lesz. Ennek az okoskodásnak a helyességét Bud miniszter is belátta, úgy hogy ezek után várjuk megfelelő intézkedéseit.

A Reggel munkatársa

a legilletékesebb helyre

fordult ebben az ügyben fővilágosításért, ahol következő fontos kijelentéseket tették:

— Kétségtelen, hogy mikélyt az új kereskedelmi szerződések alapuló számok életbelépnék, a mai szorzószámot le kell szállítani. Tekintettel arra, hogy a kereskedelmi szerződések megkötésére és tető alá juttatására rövid időn belül nem kerülhet a sor,

a szorzószám leszállítása ebben az évben már alighatörténhetik meg

vagyis az erre vonatkozó intézkedésről már csak a jövőbeni minisztertanácsok egyike fog dönteni. A szorzószám egyébként csak átszámítási alap és nem fizetési eszköz, arról tehát, hogy nálunk kétféle valuta van érvényben, beszélni sem lehet. Ami az új valutarendszert illeti,

a kormány igenis foglalkozik azzal a gondolattal, hogy az új valutarendszer alapján az aranykorona áll meg,

de ebben az ügyben még annyira kezdetleges stádiumban vannak az előkészítő tárgyalások, hogy az aranykorona-valuta bevezetése még egyáltalán nem tekinthető időszereznek.

SZENZÁCIÓS

SZŐRME-

UJDONSÁGOK
ÁRBAN
MINŐSÉGBEN

ELKÁN GYULA

VII, KÁROLY-KÖRUT 19

Mérték szerint készítünk
elegáns férfiöltönyöket
valódi angol és cseh szövetelekből
előnyös fizetési feltételek mellett
Araink készpénzben vagy részleteben változatlanok
Starker és Török VIII, József-körut 62

FOLYTONÉGŐ!
Olcsó és kellemes fűtés csak a szab. FA-tüzelésű, légfűtéses
„ZEPHIR“
kályhával érhető el
HEBER SÁNDOR
Kályhagyáros
Vilmos császár-ut 39. Telefon 47-47

Részletfizetésre adunk

gyermekkoszt, átalakítható gyermekszék, gyermekágyat, kerít bútorokat, vesszőből és gyékényből fonva, fából és vasból, elegánsan festve és fényezve, nyugágyat, kerti ernyőt és az összes kósárukat.
HERMANN GYULA, MASVAR KOSÁRFONO R. T.
Főüzlet: V, Lipót-körut 15. (Vigszínházzal szembe.) Tel.: 92-96
Fióküzlet: J, Horváth Miklós-ut 10-12. Telefon: József 86-77

DEÁK és dr. ORDÓDY
bankház fiókja
Budapest, Andrassy-ut 16 Telefon 189-99

Az ország egyik legnagyobb, legreglbb és lepszerecsesebb
osztálysorsjegy
főelárusítója

Sorsjegy-rendelés: posta útján, személyesen, telefonon, sürgönyileg

Hálószoba topoly, teljes berendezés 35 millióért.
Ebédő tölgy, vitrines komplett, 25 millióért külön külön is átadó együtt 115 millió K-ért.
Uriszoba klubgarniturával
Podmaniczky-utca 14. szám

Árverés. F. hó 3-án (hétfőn) d. u. 5 órakor
Lehrer Mátyás beraktározónál, V, Váci-ut 6. sz. alatt a K. T. 306. szakasza alapján kir. közjegyző közbenjöttével, késedelmes adós szürme, ékszer, szőnyegek elárvereztetnek. A fényüzési adót vevő fizeti

STOEWER
az írógépek királya
Kérjen ajánlatot a vezérképviseletől: V, Vilmos császár-ut 80. Telefon 46-65

MÜBUTOR
ALAP. 1885
LAPIDES
551
RÓZSA-UTCA 72 **IRODABERENDEZÉS**

Selyem függöny tussor 150 cm	90 ezer
Selyem függöny tussor 222 cm	150 ezer
Függöny etamin sima vagy kockás, ajouros, 100 cm ..	32 ezer
Függöny etamin 150 cm	44 ezer
Imperial berliner gyapju minden színben, kilója ..	180 ezer
Struc gyapjufonal minden színben kilója	280 ezer

Szővőpamut minden számban állandó nagy raktár

Löwy Arthur
Budapest, VII, Király-utca 15. szám
Vidékre postán utánvétel

Tiszta Olcsó Kényelmes **FRANDOR** fűrészporkályha
Fogyasztóinkat száraz fűrészporkal ellátjuk.
„FRANDOR“-áruház, V. ker., Koháry-utca 12
Telefonszám: 38-60

Valódi filée-csipke és motívumok dus raktára

Iparművészi függönyök dus raktára.
Olcsó árak!
Hozott anyagból is készít, tervez és előrajzol az

ELITE KÉZIMUNKAHÁZ
VII., Erzsébet-körut 28. sz. 5018 (bojárt a Weisslöwy-utcaóól)

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

hallom, hogy Somlay Artur mult heti elmélkedése *A Reggelben* nem nagyon tetszett a színészet berkeiben.

— Hát kérem, nem is lehet ilyen nyilatkozatnak helyet adni...

— Maga egy rinócerosz. Megjegyzem, egész héten egyebet sem csináltam, mint hogy folyton magyaráztam a sértődött kósóknak és primadonnáknak, hogy ezt nem *A Reggel*, hanem Somlay Artur mondja. Somlay Artur van olyan tehetség, hogy a mondanivalóit, pláne egy legujabb szerződéseségi tervvel kapcsolatban, elmondhatja, egy újságnak pedig, amely az „újság” címhez jogot formál, elsősorban saját magával szemben kötelesege, hogy ilyen aktuális nyilatkozatnak helyet adjon.

— Na és az Apolló-Kabaré?

— Nézze, az Apolló-Kabaré nyilatkozhat reggeltől estig és az igazság mégis csak az, hogy az Apolló olyan rosszul ment, hogy Wertheimer apó és Friedenstein bá, a periferiák „Ben”-jei, a letragikusabb jelenetek között elhalázták, hogy lemondanak a Projectograph Rt. diszéről, koronájáról, a kies fekvésű Apolló-Kabaréről és moziit csinálnak belőle, mert a mozi még, ha rosszul megy, akkor is jobban megy, mint az Apolló a legjobb idejében. A tagok persze, ahogy *A Reggelt* elolvasták, fölrohantak a két „Ben”-hez és olyan murit csináltak, hogy a Projectograph jónak látta hamar megcáfolni a dolgot egy erélyes nyilatkozatban. De ha *A Reggel* tüzet nem kiált a mult héten, kihuzták volna a tagok lába alól színpadot.

— Ez már más.

— Na látja. De magának is folyton csak a szája jár. Mi van az olasz asszonnyal?

— Kisült róla, hogy magyar.

— Ha egyszer valaki híres lesz, utólag mindig kisült róla, hogy magyar. A Szenes darabját egyébként úgy nézem, hogy ez a fiatal humorista igazi milióje. Ha a szeme nem romlik el, minden évben meg fogja tudni látni pontosan azokat az alakokat, akik éppen aktuálisak, divatosak. Az idén egész Pest Olaszországban volt, Velencében, Firenzében, — tehát: jöjjön „Az olasz asszony”. Már most nem beszélve se könnyű-, se lég-, se pehelysúlyról, a darab valóban nagyon mulatságos, van egy remek ötlet benne, Titkos Ilona szép és elragadó, minden ok megvan rá, hogy sikere legyen. Bár azt egyáltalában nem tartjuk indokoltnak, hogy még a „Nagyhercegnő”-nél is jobban menjen, de ezzel a szeszélyes publikummal számolni sem lehet: úgy rávetette magát „Az olasz asszony” jegyeire, mintha ingyen adnák őket. A publikum azt mondja rá, hogy ez a zsidó „Süt a nap”. Kerlész Dezsőnek ezített nagyban a darab ahhoz, hogy a színháznál véglegleg megtalálja a helyét, ő és a színház szervesen egészítik ki egymást, a Belvárosinak ilyen amorozóra rég szüksége volt. A szereposztás egyébként alaposan rácsajított Szenesre, aki Törzsért egy hétig ágált a lapokban, míg most bevallotta, hogy a Rubinyi ideális volt a Törzsnek szánt szerepben. Z. Molnár szerepe viszont Gárdonyira van szabva. Rubinyiról egyébként, erről a remek, fegyelmzett, szimpatikus színésztől, nekem is a legjobb véleményem van, nem hiába ő a kabalaszínésze az Uniónak.

— Kabalaszínésze?

— Igen. Mert amelyik darabban játszik, az — jól megy. Tudja-e egyébként, hogy az Uniónak egyáltalán jól megy? A Király-Színházban „A Marica”, hiába, ezt nem lehet letagadni, táblát csinál minden nap. A Belvárosit a „Nagyhercegnő” és most — úgy látszik — „Az olasz asszony” mentesíti a gondok alól, a Blaha elejétől kezdve jól vezet...

— Na de a Magyar Színház?

— A maga szerint pedig azonkívül, hogy „A masamód”-dal kedveskedett a publikumnak, ma egyszerre két darabot kezd próbálni. Az egyik címe „A beszélő majom”, egy ellopott

cirkuszi majomnak a története, amelyet egy emberrel helyettesítenek. Csontos és a gyógyuló Törzs játsszák a két főszerepet, kettőjük közül az egyik a cirkusziragazgató, a másik a majmot. A másik darab Kaiser „Korporatage”-a, amelyet Karinty Frigyes „Ponyva” címen fordított magyarra. Egy elszegényedett svéd grófról szól, aki elveszi egy meggazdagodott fakereskedő leányát, de miután a házasságuk szerencsétlen, egyöves fiát meg akarja szöktetni a feleségétől. A felesége megtudja az egész tervet s egy részeg cigányasszony gyerekeivel cseréli ki a fiát, felöltözteti és kifarjé-mözi, maga pedig a gyerekeivel s egész családjával elszökik Amerikába. Ebből lesz aztán a negyedik fölvonás végén a bonyodalom.

— És a Blaha?

— Ott jön a francia operettszezon legnagyobb, de legkedvesebb malacsága, a híres „Kain és Abel”, amelyet Zágon István „Elvesztett paradicsom” címen fordított, sőt tompított le magyarra. Az operett két női főszerepet kedvencünk, Somogyi — és Honthy Hanna játsszák, akit az Ujio — egyelőre csak erre az egy szerepre! — visszaszerződöttség. Az operettet Tihanyi Vilmos rendezte; egy kis rendezői ötlet és tehetség már rá is fért régen Blaha Lujza színházra.

— Vig, Városi, Renaissance?

— Vig: Molnár, a többit tudja a mult hétről. A Városi: most veszi a szungot, a Renaissance pedig igen dícséretesen folytatja a magyar szerzők színrehozatalát. Keddező egy hétre mutatja be Fodor László „Jószívű asszony”-át, amelyet Varsányi Irén játszott volna a Vig-színházban, ha a szerző meg tudta volna várni, amíg sorra kerül. Így azonban Simonyi Mária sirja és neveit a jószívű asszony szép szerepét, aki olyan jószívű, hogy mindenkit a világon boldoggá tesz, csak egyellen embert — nem: a férjét. Forray Róza, Kolozsvár kedves színésze: Nagy Gyula, továbbá Maklár és Berezy Géza játsszák a többi szerepeket, akinek ez lesz első föllépte a Renaissance-színházban. Makláról azt hallottam, hogy ott akarja hagyni a színészetet, el akar menni mészárosnak a nagybátyjához, aki mészárosmester, mert nem tud a gázsijából megélni.

— Hát ebbe pedig nem lehet belenyugodni.

— Nem bizony, mert Maklár tehetségére szükség van a magyar színpadnak. Most pedig egy pár szót az Operáról. Ha elment volna vasárnap délután a „Parsifal” előadására, bizony kiünnepelt, mert táblás ház volt...

— Tudtam, azért nem is mentem...

— A leszállított, rendes helydrak következtében a régi törzsközönség jelent meg az előadáson.

— Nem csoda, ha Márkus...

— Bizony említésreméltó, hogy az ő rendezésében színrekerülő darabokra „bukik” a közönség. A „Farsangi lakodalom” 25-ik jubileuma megszakítás nélkül táblás ház, jóllátogatót a „Thaïs” is, most pedig a „Parsifal” esti póztára elé tették ki a táblát. Nem az igazgatói cím teszi, kedves Entim...

— Hanem?

— Hanem a „putyera”, ahogy azt mifelénk szép Erdélyországban mondják. Valamint jóerőt, egészséget kívánunk Pethes Imre bátyánk-nak is, aki a mult héten megütötte a térdkalácsát s most ágyban fekvő beteg. Akar egy pletykát is?

— Egyet? Száza! Sok a kliensem nagyon.

— Na, csak ne hencegjen. Hát a mindig mosolygó tőzsédés, akit a felesége néhány héttel ezelőtt otthagytott egy másik tőzsédéssel, viszont fogja látni a napokban önagságát.

— Hol?

— A Papagályban, ahová önagsága mondain-táncosnőnek elszereződött. Partnere természetesen a tőzsédés lesz, aki szintén pályát változtatott. Hja: tempora mutántur... Na, és aztán még egy válasz: a temperamentumos képviselőt is itthagytta a felesége és elutazott a szüleihez. Azt mondta, hogy nem neki való ez az egész s hogy a politikát ő. m. a f...

„A masamód”

(Heltai Jenő vigjátékának fölújítása a Magyar Színházban. Először játszották szombaton, november 1-én.)

A színpadon egy gróf és egy kis masamód-leány. Ki emlékezik még rájuk, a béke pesti romantikájának hősi halált halt hőseire, ismétlem: a grófra, aki, bár öszült, fehér székfűt hordott a gomblyukában és a mese-kis masamódra, aki nyilván azért lett ligeti primadonna, mert az ószült, de gavallér grófok akkoriban kizárólag a masamódok társadalmából választották ki a színházak — leendő primadonnáit. Hát bizony, az idők folyamán megváltoztak azóta. A masamódok, a pesti aszfalt kacér kis virágai, ma már nem hordják kalaposdobozaikban a — primadonnaszerepet, sem a grófi barátság csillogó chance-ait, részint azért sem, mert a kalaposboltok és a Kossuth Lajos-utcai kaszinó közé azóta odaálltak a háboru utáni idők harámbasái és az élet megviselt, fulladó lokomotívja az ő állomásaikon is megáll. A ma masamódjai már nem címeres hintókon robognak ki a hir, dicsőség és irigyeltetés Stefánia-utjára az ismeretlenség kalaposboltjaiból, hanem legrosszabb esetben vadonutaj automobilokon és életük királya nem a szarvasbörkeztűs, finom Ráthóty Iván, hanem a szuszogó kontremínór, aki enni is a barátnőjétől tanul. Ezért látjuk csak messzelátóval a Magyar Színház színpadán *Kalotaszegi Vilmost* és gróf Ráthóty Ivánt, Heltai Jenő két kedves marionettjét; hangjukat halljuk még, de csak messziről, beszédjük azonban a lélek boldog derüjének széles nevetése helyett csak fájdalmas mosolyt csal ajkainkra. Ez a darab, ezek az emberek — elmúltak. Mint ahogy mulik az ifjuság és csöndesedik a szív. Nagy költő Heltai Jenő, hogy szívét a kor embere tizenöt esztendő fátylain, falain — és drót-sűvényein keresztül is hallja, látja, érti, mert e tudáshámenyi idő dacára is szinte csodálatos épségben láttuk viszont „A masamód” kedves, könnyed figuráit a színpadon. És az író, aki talicskaszámra önti drégaságait, mindazt a finomságot, bájt, ötletet, színporkázó szellemeséget (amely a romantikusan csillogó, mesén aranyporzóként szikrázik) a színészek ölébe, boldogan nézheti az új masamód diadalmos föltámadásának mirákulumát. *Bajor Gizi* (Harmath Hédi és Molnár Aranka után) a harmadik magyar masamód, varázsos lényének fantasztikus mélységeiből olyan hangokat, mozdulatokat keresett ki az új masamód számára, amely a szem ámulva nézi, a fül dermedten hallgatja. Voltak szemvillanásai, a karjának kis, alig észrevehető mozdulatai, szóba nem is formálható, bűgyszerű felhangok: apró nűance-ok, amelyek gyémántos szerszámait emberábrázoló művészetének. *Bajor Gizinek* nagyon sokat köszönhet az új masamód és vele egy sorban *Csontos Gyulának* is, aki forró férfiasággal, utánozhatatlan eleganciával és kedvességgel játszotta a gróf szerepét. *Gombaszögi Ella*, aki érthetetlen módon csak éveket tartó koplalások után kap egy-egy falat szerepet, nyílt színen tapost kapott a III. fölvonásban egy remekül megjátszott jelenete után, valamint *Kertész Endre* is, ez a remek Molière-színész, aki, ime, kezdi megtalálni helyét az új színi tisztuló díszungelében. *Forray Róza Mme Zephrinje* e remek asszony legszerencsésebb és legtehetségesebb pillanatait éli, de a tehetséges *Hegedűs Tibor* festőjét sajnálattal visszautasítjuk. Hamis, üres, fanyalgó. *Bánóczi dr.* rendezése friss és tehetséges. Am a színpad szebb is lehetett volna. A premier díszes közönsége valósággal ünnepelte a szerzőt és színészeket. Egyed Zoltán.

VER-KO cipők

IV, Múzeum-körut 33 (Múzeummal szemben)

Gumitalpas 10 mm talp és köztalppal

Külföldi la bagaria barna . . . . 485 ezer

fekete . . . . 475 ezer

Női, férfi- és gyermekcipők, hó- és sárclpők
Hogy választák. Olcsó árak

Marica grófnő

Király-Színház

Balatonfüreden

napi 125.000 koronáért
kifűnő ellátás mellett, szórakozhat és üdülhet

Najád garnitúra

gyönyörű ajándék — gyönyörű hölgyeknek!

BRÁZAY NAJÁD

készítményeit tartalmazza

Kántor János két élete

vagy
Jó, ha az ember utána jár az inasa dolgainak

(A Reggel tudósítójától.) A főváros előkelő körében napok óta egy nyugalmazott államtitkár különös esetéről beszélnek, aki nemrégiben elbocsátott inasa révén jutott ennek a furcsa szenzációnak a középpontjába. Az államtitkár, aki a forradalom után költözött a fővárosba, még 1919-ben fölfogadott egy urasági inast. Jóképű, katonaviselt fiatal legény volt, névszerint Kántor András. Az inas hűségével és szorgalmával rövid idő alatt megnyerte előkelő gazdája megalapozását. Pontos volt, ügyes és megbízható, mindössze azt lehetett volna kifogásul fölhozni ellene, hogy nagyon gyakran kért kimenőt egy-egy délelőtti. Ilyenkor különféle családi ügyekre hivatkozott és az államtitkár mindig meg is adta a kért rövid szabadságot.

Ezek az elkérekedések különösen az 1920-1921-es esztendőben fordultak elő gyanús gyakorisággal, az utóbbi két évben mindig ritkábban és ritkábban, úgy hogy az államtitkár, aki már többször elhatározta, hogy utána néz ezeknek a titokzatos délelőttöknek, lemondott erről az elhatározásáról és továbbra is bizalommal volt hűséges inasával szemben. Néhány héttel ezelőtt a titokzatos inas gazdája pokoli fölfedezésre jutott, amely egy csapásra világot derített arra a homályra, amely Kántor András délelőtti utjait borította. Az

államtitkár ugyanis véletlenül bement az inas szobájába és az asztalon egy nyitott levelet talált. A levél, amely 1922 novemberében kelt, a következőképen szólt:

Kedves András!
Pénteken reggel már 8 órakor legyen a Margit-körúton. Gusztinak is irtam.

Tisztelettel
Gold Károly.

A hóhér! — villant át az államtitkár agyán, aki természetesen vállatára fogta az inast, hogy milyen nexusa van neki az állami itéletvégrehajtóval, amire Kántor András megdöbbentő vallomást tett. Elmondta, hogy

6 tulajdonképen a hóhér segítje,

aki napidíj ellenében segédkezett az akasztásoknál. Ez a díj azonban csak akkor jár neki, amikor „munka” van, mintán pedig ebből nem tudott megélni, mellékfoglalkozásképen inasi állást vállalt. Ezért kellett neki annak idején délelőttönként elmenni, mert akkor nagyon sok munka volt.

Az államtitkár, aki hosszabb ideig betege volt ennek a fölfedezésnek, természetesen azonnal elbocsátotta a különös mellékfoglalkozást üző inast, akivel pedig egyébként nagyon meg volt elégedve.

A világ leghiresebb artistái a Royal-Orfeum novemberi műsorán

(A Reggel tudósítójától.) Magyarországon tulajdonképen tíz esztendő óta először szerepelnek újból azok a külföldi artisták, akik valamikor a béke zavartalan forgalmában Bécsből jöttek Budapestre s Budapestről — Szentpétervárra utaztak. A háború után azonban, amikor az artistaélet vérkeringése újból megindult, sok minden megváltozott. Budapest négy orfeumából csak egy támadt újból életre s mintán Bécsben például egyetlen variété sincsen, a Royal Orfeum novemberi műsorán szerepel olyan szám is, amely egyenesen Londonból jött ide, innen pedig Birminghamba megy vissza. Ezért kell kétszeresen is értékelni Tarján Vilmos hallatlan erőfeszítéseit, amelyekkel hónapról-hónapra valóban a legnagyobb áldozatoktól sem riadva vissza, ide tudja hozni azokat a variété-attrakciókat, amelyeknek első kikötésük, mielőtt meghallják, hogy Budapestről van szó, az, hogy Tarján a következő hónapra is szerződést szerezzen nekik.

A jó hírlapíró azonban minden pályán egész ember marad. A Royal-Orfeum novemberi műsora három ország metropolisainak legjobb számait egyesíti színpadán, amelynek hívei és azok, akik értik a variétécsinálást nehézségét el kell ismerni, hogy Tarján Vilmos nem hozott szeggyent volt kártyásaira a Royal-Orfeum igazgatói székében sem. A műsorból két szám emelkedik ki toronymagasan, „a 3 Swift”, akiknek zsonglormutat-

ványai az artistamunkának legmagasabb művészetét jelentik és a „The Cycling Brunettes”, a vidám amerikai biciklisták, akik a legbőlcsebb emberei a világnak, mert megtanulták a legnehezebb mesterséget: megnevetetni az embereket. Az olasz Atzorys-csoport, Devillier asszony ballettársulata, Pichel és partnere s a többiek is mind: Jack és Mary, Claire von Düren és Max Meria, továbbá Dénes Oszkár, aki amerikai muzsikára énekel pesti orfeum-dalaival és remek groteszk táncaival új műfajt teremtett magának az orfeum magyar vonatkozásában, partnerével, a keeses és finom Zahler Magdával valamennyien hozzájárultak ahhoz, hogy a Royal-Orfeum új bemutatójáról mindenki elragadtatással beszélhessen. Külön írjuk ide egy kreol leány nevét: Sadie Hopkins-et, aki mint műsoronkívüli szám, kis angol dalokat énekel a színpadon. Amit Hopkins kisasszony csinál, az messze túlnő a variété keretein, az már a legtisztább és legnemesebb művészet, méltó a nagy Guilbert, Trude Voigt és Medgyaszai Vilma fényes neveihez. (e.)

* Keleti Juliska bucsuja. Keleti Juliska, aki 14 évi távollét után 3 hónapig szerepelt igen sikeresen a Fővárosi Operettszínház és a Royal-Orfeum színpadán, szombaton délután a bécsi gyorsal visszautazott Newyorkba. Elutazása előtt levelet intézett A Reggelhez, amelyben megilletődve mond köszönetet azért a szeretetért, amellyel Budapesten fogadták.

— „Köszönöm azt a szeretetet”, írja Keleti Juliska, amellyel három hónapig itt tartottak, köszönöm azt, hogy szerettek. En egy leirhatatlan érzést viszek magammal innét, ettől a hazától, egy érzést, amely engem örökre össze fog kötni ezzel a földdel, amely az én igazi hazám. Ezt a rögöt, ezt a földet, ezeket az embereket, ezeket a színházakat, mindazt, mindent, amit itthagytok: Magyarországot, áldja meg az Isten.

Keleti Juliska.

* Holló Klára és Sugár Károly, a Nemzeti Színház művészené chanson- és szavalóestje a Zeneművészeti Főiskola nagytermében november 20-án. Jegyek Fodornál (Váci-utca 1).

* „Egy éj Volencében” — november 15-én — a Városi Színházban.

* A Vigaszínház e heti műsorában a játékrend legkedveltebb darabjai vártakoznak. A vadkan, Möriz Zsigmond nagyhatalú színműve most vasárnap, hétfőn, esütörtökön, valamint jövő vasárnap kerül színpadra. A többi estén az Imádóml, Bunbury és a Tolvaj osztokodnak. Vasárnap délután a Bunburyt adják, mérsékelt helyárrakkal.

Ragályos betegségeknek nélkülözhetetlen a

TÖRÖK
A ESTSA
BANKHÁZ RT.
SUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3.
A m. kir. osztályosjáték
huzása már november hó 12-én kezdődik.
Legnagyobb nyerevény
Egy és fél milliárd kor.
Rendeléseket sziveskedjék postafordultával
megküldeni. Levélzólap elégséges.
Sorsjegyek:

Egész	Fél	Negyed
K 60.000	K 30.000	K 15.000

Villamos reklámokat gyárt
meglévőket javít
Dr. tech. Molnár és Szegő
villamosági vállalat és elektromos motorjavító telepe
Budapest, VI., Hajós-utca 36. szám. — Telefon: 135-88
Mérnöki látogatás és tervezés díjtalan

Divatos-Gyapjúkarisnyak.
Nőknek és férfiaknak
Braumann, Gizella-tér: 6.

MAGY. KIR. OSZTÁLY-SORSJÁTÉK
LEGNAGYOBB NYEREMÉNY
SZERENCÉS ESETBEN:
1500000000
Egy és fél
milliárd korona

I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára:
Egész 60.000, Fél 30.000, Negyed 15.000 K
Huzás már NOVEMBER HÓ 12-ÉN!

Sorsjegyek kaphatók:

Dembinsky B. Bankház
II, Tudor-utca 5/c. szám alatt

Belvárosi Váltóüzlet Rt
Eskü-ut 2. szám alatt Telefon: József 150-10

DORGE BANK R. T.
Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt
Telefon: 25-34. szám

Gaedicke Bank Rt
Alapítva 1896. Kossuth Lajos-utca 11. szám alatt

Gorzó és Társa
bankház Petőfi Sándor-utca 9-11. szám alatt

HECHT BANKHÁZ
Ferenciek-tere 6. sz.

Kellner G.
bank- és váltóüzlet, Szarka-utca 7.

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA
BANK RT
Kossuth Lajos-utca 1. Tel.: J. 154-92

Köváry Bankház
Kossuth Lajos-utca 17. sz. alatt. Alapított 1822

Lányi és Társa
Apponyi-tér 3 (Klotild-palota)

TÖRÖK A. és Társa
bankház Rt.
Szervita-tér 2

Nemzeti Pénzváltó Rt
Vörösmarty-tér 1. Telefon 102-40

Schwalm és Társa
Nádor-utca 34. Telefon 104-95

BENKŐ BANK RT
Andrássy-ut 60 Tel. 86-47

DEAKESZTÓRDÓDY
bankház főújs, Andrássy-ut 16. Telefon 120-99

Magyar Bankkegyesület Rt
Teréz-körút 27. sz. Alapítva 1900. Telefon 47-35

Salzer Illés
VI, Hajós-utca 15. szám alatt

Beifeld József Bankháza
Károly-körút 1. Telefon: József 120-91

Kiss Károly és Társa
Főújs: Erzsébet-körút 15

Mártony Arnold
Kertész-utca 50

Zerkowitz Emil és Tsai
Magyar-Amerikai Bank Thököly-ut 2. szám

Dr. Óhidi Légmán Leóné
József-körút 27. Telefon: József 6-66

Schuchtar Bank
Üllői-ut 6. Telefon: József 22-03

SZIKLAY BANK
BAHOSS-TÉR 2
Telefon: J. 32-43

Szücs Pál Bankháza
József-körút 9. Telefon: József 68-37

GETTLER Bank- és
Váltóüzlet
Szék. Tel.: 143

Feladta: Leopold Gyula hirdetővállalat,
Erzsébet-körút 39 (Alapítva 1896) Tel. J. 121-55

Nyomaveszett Moravcsik tanár vagyonának

A professzor szenvedélyes gyűjtő volt, senkinek sem árulta el, hogy hol tartja készpénzét — Az özvegy keresteti Moravcsik milliárdjait

(A Reggel tudósítójától.) Szinte shakespeare-i történet szövődik a nemrég oly tragikus hirtelenséggel elhunyt Moravcsik Ernő, az elmegyógyászat hírneves professzorának alakja köré. Most bontakozik ki mélységével az a különös jelenség, hogy ez a kiváló tudós, aki a lélek és elme titkainak oly tudós buvárkodója és nagy ismerője volt, ő maga is probléma lett, a legtipikusabb emberi szenvedély tulzáival. A híres elmegyógyász különös egyéniség, csaknem

zord magányosságú férfi volt

s ennek a szigorúan zárkózott életnek most, halála után kapjuk magyarázatát. Moravcsik tanár csak késő férfikorában házasodott. Azonban ezzel a házasságával sem bontotta meg nagy magányosságát. Rendkívül egyszerű, fiatal leányt vett feleségül, igénytelen, falusi szülők gyermekét. A fiatal leány annak idején elszegődött a professzorhoz, mint háztartó. Derék, értelmes és egyszerű, tiszta lélek volt ez a szerény falusi leány: Moravcsik tanár a szolgálat helyett kivitte Párisba, elhelyeztette egy kitűnő nevelőintézetben, ahonnan mint kifogástalan franciaműveltségű hölgy tért vissza. A most már művelt urinót a professzor, aki a nőnél sokkal idősebb volt, feleségül vette.

Méltóságos asszony lett az egyszerű falusi gyermek,

aki tanultságával és egyéni kitűnőségeivel meg is érdemelte a magasabbrendű életet, amelybe hibátlannak illeszkedett. Megérdemelt tisztelet vette körül, mint egy híres és előkelő tudós feleségét. A házasság mitsem változtatott azon, hogy Moravcsik tanár szokása szerint naponként adta ki feleségének a háztartási költségeket. Az előkelő orvosnő az öt megillető háztartást vezette, ebben semmi hiánynak nem volt szabad lennie, de

ceruzával kezében naponként kiszámolta, hogy mire menyi kell.

Hogy mennyi jövedelme van, ezt se feleségével, se mással sohasem közölte. Erről soha nem beszélt. Ha hazahozta fizetését vagy honoráriumait, amikor esténként összeszámolta a bankjegyeket, fölkereste feleségét, hogy ilyenkor hagyja magára.

Szerette, ha egyedül ül szobájában, amikor pénzt számolja.

Mint híres és igen nagy elfoglaltságu, előkelő praxisu orvosprofessornak, tekintélyes jövedelme volt, különösen az utóbbi években, amikor emelkedő hírneve az elmegyógyászat terén nagy klientélat szerzett neki. Emellett, hogy ily szenvedélyesen takarékos volt, kétségtelenül igen nagy vagyont gyűjtött. De feleségével sohasem közölte, hogy hol tartja pénzt. Lakásán soha semmi pénzt nem hagyott. Felesége

pedig efféle kérdésekkel soha nem zavarta; ez nem fért össze egyéniségével és azzal a tisztelettel, amellyel tudós férje iránt viseltette. Amikor az ismeretes, tragikus foghúzás után Moravcsik tanár állapotja hirtelen oly aggasztóvá lett, az első napon ezt mondta feleségének:

— A pénzemet most mégis haza kellene hoznom!

Gyors lefolyású betegsége során erre a kérdésre azonban nem tért vissza többet. Meghalt és hogy hol őrizteti pénzt, arról senkinek nem szólt. Halála után az özvegy kereste végrendeletét, de hiába, a professzor nem végrendeletet, de hiába, a professzor nem végrendeletet. Fölnyitották szekrényeit, fiókjait, de

sem pénzt, sem pénzére vonatkozó iratát sehol nem találták.

Mindössze a klinikán levő dolgozóasztalának fiókjában találtak 1 millió s néhány száz ezer koronát. Ez minden készpénz, ami a professzor feleségére maradt. Ugy látszik, hogy a professzor szenvedélyes titkolózásában még azokat a papírokat is megsemmisítette, amiket pénzének elhelyezésekor mint nyugtákat vagy elismervényeket kapott. Sem följegyzéseket nem tett, nehogy azokat valaki elolvashassa. A föltevés szerint Moravcsik professornak

több milliárd vagyonának

kellett lennie s hogy pénze valahol őrizetben van, sejtáik utolsó szava. A minden pénz nélkül maradt özvegy, ismerősei tanácsára, most közzétett fordult az összes budapesti bankokhoz, hogy vizsgálják meg, nincs-e náluk Moravcsik-pénz letétben. A bankok és bankházak ezt a föl szólítást ma kapják kézhez. Kétséges azonban, hogy ennek a kutatásnak lesz-e valami eredménye, mert attól tartanak, hogy a professzor tulzott szenvedélyében talán nem is a saját nevére, hanem ölnövek alatt helyezte el pénzt.

Az angol konzervatív párt győzelme megjavította Coolidge elnök választási esélyeit

Páris, november 1.

A Chicago Tribune newyorki értesülése szerint az angol konzervatív párt nagy győzelmének hírére megerősödött az a valószínűség, hogy az Egyesült Államokban ismét Coolidge-ot fogják elnökké választani. Coolidge-ra 8:1 arányban kötnék fogadásokat.

Franciaországban ellenőrzik az országban tartózkodó idegeneket

Páris, november 1.

Az Havas-ügynökség jelenti: A hivatalos lap rendeletet közöl, amellyel a belügyminiszter szabályozza az idegenek franciaországi tartózkodását. Az új rendelet ki akarja küszöbölni a sok fölösleges veszélyes és a Franciaországba utazó idegenek hatályos ellenőrzését óhajtja elérni. Külön szakasz intézkedik azoknak az igazolványoknak kiadásáról és visszavonásáról, amelyek különösen a munkások számára, tartózkodási engedélyül szolgálnak.

Fővárosi Operett-Színház

Ma

25-SZÖR

A

Nótás kapitány

Főszereplők:

Péchy Erzsébet
Billér Irén
Fejes Teri
Tolnai
Halmai
Zátony
Mály
Ujváry
Latabár

FISCHER SIMON ÉS TÁRSAI Rt

selyem- és nőidivat-
áruház

BUDAPEST,
V, Bécsi-utca 10. sz.

E héten eladásra kerülnek:

1. Ratiné
pongyolaflanell 80 ezer K
(140 cm széles)
2. Chiné
selyemtricot 145 ezer K
ruhákra
(100 cm széles)
3. Csikos
chappebársony 75 ezer K
pongyolákra
(44 cm széles)
4. Csikos francia
butorripsz 170 ezer K
(130 cm. széles)

Selyem-, pamut-
és gyapjuszövet-, butor-
keime-, csipke-, szalag-,
függöny-, bársony- és
szőnyegosztályunkban
ujdonságok

Vidékre mintákat kívánatra
készséggel küldünk

Külön osztály
nagyban való eladás
részére

City cukrászda Grill Room

Váci-utcai főkja

Esténként

Hj. Kiss Béla

és zenekara muzsikál

megnyílt

Házonkívüli rendeléseket vállalunk

Arverés!

Teljes lakberendezés, butorok, vitrinek, uriszoba, bõrgarnitúra, perzsaszőnyegek, olajfestmények, porcellán- és üvegszervizek, bronzok, rofós iredabutorok, Arnheim-pénzszekrények a K. T. 306. §-a alapján

ma, hétfőn, e hó 3-án

délután 1/4 órától kir. közjegyző közbenjöttével nyilvánosan elárvereztetnek,

TAUSZIK L. ÉS TÁRSA

száll, bizom. és berakt. váll., VI. Gyár-utca 1

BUTOROK

Igen jó minőségben, izléses kivitelben, nagy forgalom folytán olcsó árakon.

Eutorgyári mintaterem:

Részletesztály:

ebédlők, hálószobák stb.

keményfa hálószobákra.

VII. Rákóczi-ut 32.

VII. Nagydófa-utca 3.

(Bejárati: Nyár-utca 1.)

(Rákóczi-utadl.)

„DUEUS” Butoripari és Kereskedelmi Rt.

MOZI

Iffjabb Intim a moziban

Maga ne tudná, Intim Ioán

hogy Bárdos Artur, a Renaissance-Színház igazgatója, megjelent a Corvin-Színház egyik előadásán, amelyet azután tüntetőleg otthagytott, mert nem tetszett neki se a „Covered Wagon”, se a zúfolt ház. Ha a vizitát Daróczy József, a Corvin-Színház vezérigazgatója, visszahívta a Renaissance-nak, bizonyos, hogy udvariasabban viselkedne.

— De a „Scaramouche” csak tetszett?...
— Csakhogy azt be is tiltották, doktor. Még nem volt rá példa: négy hétig játszanak egy filmet és aztán az ötödik héten beleszól a belügyminiszter ur, hogy forradalommal nem lehet izgatni a népet, ilyen filmet, mint a „Scaramouche”, a jogrend korszakában nem szabad játszani. Néhány kismozisnak majd a bőre ment rá a be-tiltásra, de hát egye a szősz, örüljenek, hogy moziengedélyük van!

— Mondja, a „Quo vadis?”-ban a Lilian Hall Davis nevű filmszínésznő meztelen keble nem izgatás?

— Látja, ha emiatt betiltják egy kicsit a „Quo vadis?”-t, jó reklám lett volna. Szegény filmnek a múlt héten jól esett volna egy kis reklám. Ez volt az idén az első nagy film, amit a pestiek nem akartak meg-nézni, pedig a film nem tehet róla, mert jó. Persze: a színházak leszűkítették a helyarákat, a mozik viszont a „Quo vadis?”-hoz fölemelték. A fölemelt helyarat azután még Nero császár meztelen rabszolganői és hízlalt orosz-kínmitációi sem érték meg...

— Adjon tanácsot: mit tegyek? A szobalányom azt mondta, fölmond, ha nem csinállok belőle filmszínésznőt és a házmester megfenyegetett, hogy nem enged be éj-jel, ha a lányát nem iratom be a filmiskolába.

— Ó, amióta pihen a magyar filmgyártás, a legdivat-sabb iparág: filmszínésznői képzés. Ma a Star az egyetlen magyar filmgyár, amelyik dolgozik: az ő filmiskolá-jának tehát legalább olyan komoly létjogosultsága van, mint a Rákosi Szió színésziskolájának. Most azonban valami Lloyd-filmvállalat csődíti hangos reklámmal kar-jába a csinos vagy pedig kevésbé csinos, de pénzes höl-gyeket és megígéri nekik, hogy a közoktatásügyi mi-niszterium fölügyelte alatt olyan filmprimadonnákat ja-rag belőlük, mint a pinty. Erdeklődtem Felicidés Román-nál, a filmgyerek országos miniszteri referensénél: sem-mit sem tud a hangzatos című flmledőző miniszteri en-gedélyéről...

— És akik lefektették előre a tandíjat?

— Azok menjenek vigaszra Tasnády Szűcs András-hoz, a Mozgóképszínház-engedélyezők ebökhöz. Andris bá megmondta a belügyminiszteri anketón, hogy nem kell se magyar film, se filmakadémia, csak „Magyar Film-híradó”. Hát ha olyan rossz filmel, olyan rossz fotogra-fákat csinálnak nálunk, mint a „Filmhíradó”-é, akkor valóban még az a heti hatvan méter is sok a publi-kumnak...

Szolgája, doktor...

Világhírű nevek — a legjobb filmek

Ahogy egyre beljebb és beljebb haladunk a szezonba, nemcsak a filmek címei, hanem az előadások sikerei után is azt állapíthatjuk meg, hogy a Kamara-mozgóképszínház

a legmagasabb és a legváltozatosabb film-anyagot

szerezte meg magának. Előkeelő filmvállalatok legjobb és legfrissebb anyagát biztosította erre a szezonra a Kamara, amelynél azután a válogatottan jó műsor természetes következményei a telt házak.

A „Fascination”, „Kékszakáll 8-ik felesége”, „Ki a ghetóbol?”, a „Hat nap”, a felejthetetlen szépségű „Száguldó kerék” és legutóbb a mulatságos Pottsch & Perlmutter után most többek közt olyan filmszenzációkat ígér a Kamara, mint Harold Lloyd bohózatát, a „Dr. Jack”, a leghatalmasabb német film: a „Nebelburg”, Amerika filmszenzációja: a „Rin-Tin-Tin”, Joe May és Mia May új filmje; néhány válogatott amerikai Paramount-, Goldwyn- és Warner Brothers-atrakkció.

Nagy nevekben, művészi igéretekben mennyivel gazdagabb a Kamara programja, mint sok színházé!

Az idén nagy része volt a Kamarának abban, hogy a közönség jobban rászokott a jó mozira, mint a rossz színházra. Erre, illetve, nivót nyújt minden műsorában a Kamara, amelynek egyetlen célja és törekvése van:

a közönségnek pénzéért tökéleteset és a legjobbat nyújtani,

nemcsak filmekben, hanem azoknak izléses találásában, a pompás kísérezésében is.

Ezen a héten is elsőranguan találta el a közönség izlé-sét a Kamara, amikor a nagyszerű Lubitsch-filmet tüzte műsorára és melléje még egy olyan jó filmet, mint a „Hetedik menyország”. A Lubitsch-filmmel A Reggel más helyén foglalkozunk. A „Hetedik menyország”-ról meg kell állapítanunk, hogy a francia kinematográfia-

nak egyik sikerült alkotása. A publikum örül, hogy fő-szerepében a „Száguldó kerék” szimpatikus, fiatal hőst, Gabriel de Gravonne-t láthatja viszont. Nagy sikere van a Kamara e heti, ragyogóan jó műsorának.

Pénteken a bájos Constance Talmadge új bemutatójára készülnek.

„Amor inkognitóban”

a kedves vigjáték címe, amelynek előrelát-hatóan ugyanolyan sikere lesz, mint a Kamara többi nagyszerű műsorainak, amelyeknek ki-fogástalan összeállításáért Geiger Richárdot, a Star-film vezérigazgatóját, Hirsch Lajost, a Star igazgatóját és Tsuk Imrét, a Kamara igaz-gatóját illeti a publikum elismerése.

A szív filmje

„Édes anyám!...”
Beszél ez a szó a mozi vásznan. Csak a vetítógép fénye rezgett a vásznon és mégis az volt az érzésünk, hogy nemcsak a film hősei és meséje, hanem még az oda-vehető szavak is élnek. Sok frázist pazarolnak a film-kritikákban és éppen ezért, amikor leírjuk az „Édes anyám!”-ról, hogy

ez a szív filmje,

külön hangsúlyozniuk kell a szavak értelmét és je-lentőségét.

Más ez a film, mint a többi. Nem esoda, ha Ameriká-ban egészen kivételes, nagy sikere volt. Egy érdekes statisztika szerint az „Édes anyám!” volt az a film, amelynek előadásain legnagyobb számban jelentek meg olyan emberek, akik egyébként sohasem szoktak moziba járni.

Könnyes szemmel jön ki a mozikból a közönség — nincs ember, akinek ez a film ne tetszenék — és szinte természetes, hogy ismerőseinek elmondja és ajánlja:

— Ugyan széppelölt filmet még nem igen láttam: ezt nézze meg!...

Az amerikai Fox-filmgyár egyik legsikerül-tebb filmjének budapesti bemutatója alkalmá-ból is a legszíntelb sikere volt. A különben is hálás pesti közönséget a filmnek nem egy jele-nete egy megkapta és magával ragadta, hogy szinte percekig tapsolt. Bár az amerikai ren-dező a valószínűtlen mesészövés néhány hibáját nem tudta filmjéből kiküszöbölni, legtöbb ré-szében mégis csodálatos hatása volt a filmnek a közönségre.

Kétségtelen, hogy a filmben megvan az igazi művészet lehetősége,

mert olyan hatást, mint amelyet az „Édes anyám!” előadásán tapasztaltunk, csak mű-vészi értékkel és jelentőséggel bíró emberi alkotás válthat ki a közönségből. Mary Carr felejthetetlen játéka nemcsak lefotografált

A Tivoli új műsora esemény!!

Yasmina

A francia filmkultúra remeke

A floridai kaland

A legelőgásabb amerikai film

Előadások: 5, 8, 10

SZAKORVOSI

Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókusossal szemben

Angol bőrbutorok és ebédlőszékek
kényelmes formák, csak jóminőségű kivitelben

Kendi Antal
bőrbutoriparos
Budapest IV, Semmelweis-utca 7

mimika, hanem olyan színészi alakítás, amely-nek a szem, az arc, a vonások, a mozdulatok játékában beszédes szépségei és értékei is vannak.

Az új Fox-film a Mozgókép-Olthon, Omnia és Corso bemutatóján a legteljesebb sikert aratta és igen dícséretre-méltó intézkedése a belügyminiszternek az, hogy e ne-mesen szép és művészi film előadásai után a mozgókép-színházaknak nem kell vizalmi adót fizetniük.

„Asszony a neved!”

A Scaramouche betiltása megfosztotta a kö-zönség egy részét attól, hogy népszerű filmszínészt, Mamon Novarro-t első nagy szerepében láthassa. Novarro ugyiszólván egy csapásra hó-dította meg a pesti közönséget, amely bizo-nyára örömmel fogadja a hírt:

uj Novarro-film érkezett Budapestre.

Az Orion-filmgyár igazgatósága a pesti No-varro-láz miatt tolta előbbre Asszony a neved! című filmjének megjelenését, hogy melegében kielégítse azt a rajongást, amellyel Pesten fo-gadták Amerika legújabb, népszerű filmbonvi-vánját.

Az érzéki szépségű Barbara la Marr

játssza az „Asszony a neved!” női főszerepét A tízfolyonásos Metro-Orion-filmet holnapról kezdve mutatja be két slágerburleszkkal a Corvin Színház.

Az új Lubitsch

Csemege ez a film mindenki számára. Lubitsch Ernő, a kiváló német rendező új színerben mutatkozott be és megmutatta, hogy igenis,

a film tudja azt nyújtani, amit a színpad.

A film nemcsak a monumentális lehetőségek vagy a burleszkek világa, hanem franciás, finom szellemben is versenyez tud kelni alár Verneuil, akár Sascha Guitry színpadjaival is. Lubitsch első amerikai filmje — vig-játék, még pedig nem a film-vigjátékok közönséges for-májából.

Ha Lubitsch filmjét nézi az ember, az az ér-zése, hogy a színészek színpadon játszanak előtte és francia vigjátékot lát. Francia vigjá-tékot — nemcsak azért, mert a darabból nem hiányzik az a bizonyos „ágyjelenet”, hanem el-sősorban azért, mert a néma szereplők játéka-ból szellemes dialógust olvas le az ember. És kacag rajtuk, még talán jobban, mintha Mon-sieur Savoir vagy Verneuil szellemességét hall-gatná.

A Kvittek vagyunk! mulatságos, eredeti hely-zetel

dupla szereimi háromszög,

hat ember körül bonyolódnak. A finom, pompás Lubitsch-darabnak — amely a Radius filmje — a Kamara e heti műsorában van nagy sikere.

Nov. 7-én
JÖN HARRY PIEL!

Nov. 7-én
JÖN HARRY PIEL!

Nov. 7-én
JÖN HARRY PIEL!

Lányi-butor tartós!
Podmaniczky-utca 27
Teréz-körút sarok Nyugatindó

Az ország legnagyobb faiskolája
UNGHVÁRY LÁSZLÓ-FÉLE
faiskola, szőlő- és borgazdasági rt.
CEGLÉD

Arjegyzéket kívánatra in-gyen és bérmentve küldünk. „Műkedvelő és Haszonkertészet” című illusztrált szak-munkánk 50 ezer koronáért megrendelhető

Kertművészeti és telepítő iroda:
BUDAPEST
IV, Ferenciek-tere 3, félemelet 14. Telefon: J. 152-07
Faiskolai lerakatok:
Budapest I, Villányi-ut 16. szám, Weintegl Sándor
VII, Erzsébet királyné-ut 29. szám, Tost Ferenc

Magyar Agrár- és Járadékbank Rt. vetőmagosztálya
Budapest, V, Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01
Sürgönyeln: Agrár Budapest
Vesz a legmagasabb napi áron tőzere- és tucernamagot és egyéb gazdasági magvakat Mintázott ajánlatokat ker

Édes anyám!
(Mary Carr)
Kezdete
4, 6, 8 és 10 órákor

Telefon: 182-82
Mozgókép Olthon
Telefon: 182-82

Magyar királyi Osztálysorsjáték
Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben
1.500.000.000
egy és félmilliárd korona

Kérjük itt kivágni, egy levelezőlapra ragasztani és címünkre beküldeni.

Kiss Károly és T^{sa}
bank részvénytársaság
Budapest, IV, Kossuth Lajos-utca 1. R.

Szíveskedjenek az új XIII. osztálysors-játék I. osztályához küldeni:

..... drb 1/4 sorsjegyet á 15.000 K
..... " 1/2 " " " 30.000 K
..... " 1/1 " " " 50.000 K
mely összeget a sorsjegy vételét után a küldendő postai befizetőlapon küldöm

Postai cím: Név .....
Foglalkozás .....
Lakhely .....

A halottak ünnepén a Kerepesi-temetőben egyetlen sir sem maradt virág nélkül

**Kegyeletes gyászünnepélyek Kossuth, Deák, Batthyány és Giesswein
síriánál — Bolyongás régi és új sírok között**

(A Reggel tudósítójától.) Két napon át, a halottaknak kijáró kegyelet ünnepén, az élők tízezrei zárandokoltak a budapesti temetőkbe, hogy letegyék a hálás megemlékezés koszorúját egymásmellett békésen domboruló sírhalmokra és meggyújták a kegyelet gyertyáscsákait az örök föltámadás szimbólumai gyanánt. A temetők ünnepén, szombaton és vasárnap, az ég is megkönnyezte az elköltözötteket: ólmos, hánatos eső szitált egész nap és esőndesen pörögtek a temető fáiról az elsárgult levelek. Az első napon valóságos virágerdő borult a temetőre. Amerre a szem eltekinthetett, mindenütt rengeteg krizantém, a baldokló természet legigazibb és legszebb adománya. Minden sírra jutott belőle néhány szál. A Kerepesi temetőben egyetlen sír sem maradt virág nélkül. Az elhagyottan nyugvó nevesebb, régi írók és művészek sírjainak megkoszoruzását a fővárosi középiskolák vállalták magukra. Mintegy huszhuszonöt elhagyott sír fölé jutott ilyenformán őszi virág és örökzöld babérszörű.

Legnagyobb volt a kegyeletos zárandoklás

Kossuth síriához,

amely fölött a függetlenségi Kossuth-párt vezetősége szombaton délelőtt róla le kegyeletadóját. A sírnál megjelent a párt vezetősége, gróf Batthyány Tivadarral az élén és lefette a párt koszorúját „a magyar szabadsághere örökemlékezője és lánglelkű apostolának” síriára. Az élők nevében gróf Batthyány Tivadar mondott nagyhatású beszédet, emlékezve az örök és soha el nem hervadó hagyományra, amelyet szent örökség gyanánt kell megőriznie minden igaz magyarnak. A Kossuth-mauzóleum följárójánál, a lépcsők mellett örködő két kőorszálan lábánál is hatalmas virágkoszorúk és sok-sok őszi rózsák; fönt a hatalmas kőkoporsó szintén körüskörül virággal. Ott fekszik a főváros nagy babérszörűje és az ismeretlen látogatók virágosokral szépen elrendezve. A temetői népvándorlás egész nap tartott Deák Ferenc mauzóleumához is, amelynek márványkoporsója falába a hálás utókor belevészte a maga seba el nem hervadó üzenetét: „A haza bölcsének.” Rengeteg virág és babérszörű a különféle testületektől és intézményektől. Batthyány Lajos kupolás mauzóleumát szintén tengernyi szörű kereste föl. Körüskörül az apró színes mécskék. De nem maradtak virág és gyertya nélkül a frissen

haltott sírok sem, amelyek alatt nemrég elköltözött jelesebb embereink pihennek. Eljött a kegyeletos szívű tisztelők serege

Giesswein Sándor

fölvirágzott síriához is. Az Országos Giesswein-Emlékmű Bizottság nevében Lukács György volt miniszter mondott megható és tanulságos beszédet, majd Csabay István emlékvesset szavalt és utána a dalárda gyászdalokat énekelt. Heinrich Gusztáv, az Akadémia volt föltkára síriát a gyakorló főgimnázium növendékei keresték föl. Egy hölgy most gyújtja föl a mécseseket Valérián Zsigmond ezredes sírián. A honvédség néhai lovag Henneberg József altábornagy síremlékét koszoruzta meg. Ott voltak a fiatalabb honvédek és a nyugdíjasok is teljes számban. Elhagyott a Kövess tábornok síriantja. Amint elbolyongtunk a régi és új sírok között, a diszírthelyek parcellájában rátaláltunk az alig pár héttel ezelőtt elköltözött Moravcsik Ernő frissen domboruló hantjára, amelyet a virágok özőne borít. Majdnem a közvetlen szomszédságában nyugszik Solly Béla főkapitányhelyettes. Odább Abrányi Kornél, a saját bronzmellszobrával és tömördek koszorúval. Itt fekszik pár lépéssel odább Irányi Dániel, sírián a busuló honleányt ábrázoló emlékművel. A nagy Irányi sírián csak egy koszorú: „a III. kerületi postakézeltőnök” fölrással, Erkel Ferenc művészi hantja fölött ott busul a színx. Rajta néhány marék

krizantém. A parcella illusztris lakóinak nem jelentéktelenebb személyisége Trefort Agoston, azután Klapka György, akinek sírdombját hatalmas babérszörű övezi. Azán Bortha Miklós, a saját fekvő szobrával, sok friss őszi rózsával. Rubincz Gyula alig kéteszandós síriát a földművelésügyi miniszterium és a Faluszövetség friss koszorú borítja. Lányi Leó egyszerű márvány emlékekkel megjelölt sírija fölött friss virágokat hajtott ki a hozzátartozók kegyeletos megemlékezése. Megáll a temető bolyongó vándora Bánffy Dező monumentális síremléke előtt. Busuló kurne fekszik a sírián, lábánál tömördek virággal. Odább a művészet géniuszának egykori papnői fekszenek majdnem egymás mellett. Benicskyné Bajza Lenke, akinek síriát a Mária Terézia leánygimnázium növendékei ékesítették föl szép koszorújukkal. Mellette Hegyi Aranka, csupa sárga krizantémmal borítva. Szép sorjában Vidor Pál, rajta sok fehér rózsával és sarkövére e sokat jelentő mondással: „Meghalt a becsületért.” Arany János bemohosodott síriantján sok néhány maroknyi krizantém, a főváros jellegzetes koszorúval. Egy sorban pihen Fürösmary Mihály. Régi, megfeketedett szalagu koszorú, azán néhány friss virág. Ady Endre sírián tömördek a színes virág és sokan megállnak síriantja előtt.

Színházi közlemények:

* Páratlan és példátlan világsiker a „Marica grófnő”, amely estéről-estére táblás házakkal kerül színpadra a Király-színházban, Lábas Juci, Vaaly Ilona, Pálmay Ilka, Pásztor Ferike, Kiss Ferenc, Rátkai, Latabár, Boross, Szirmai, Baskó grandiózus együttesében. A két vasárnap délután az „Arveska” Kiss Ferencel, Vaaly Ilonával, Somogyi Nusival, Borossal, Latabérral, Szirmaival, mérsékelt helyarákkal.

* Hétfői Jenő, Bajor Gizi, Csontos Gyula művésze avatja elményé „A masamód” előadását. A költői vigjáték urálja a héli műsört a Magyar Színházban, ahol ma, hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap este kerül színpadra. Kedden és szombaton „Johanna”. Vasárnap délutáni mérsékelt helyáru előadás „Sasliók” Darvas Lívél.

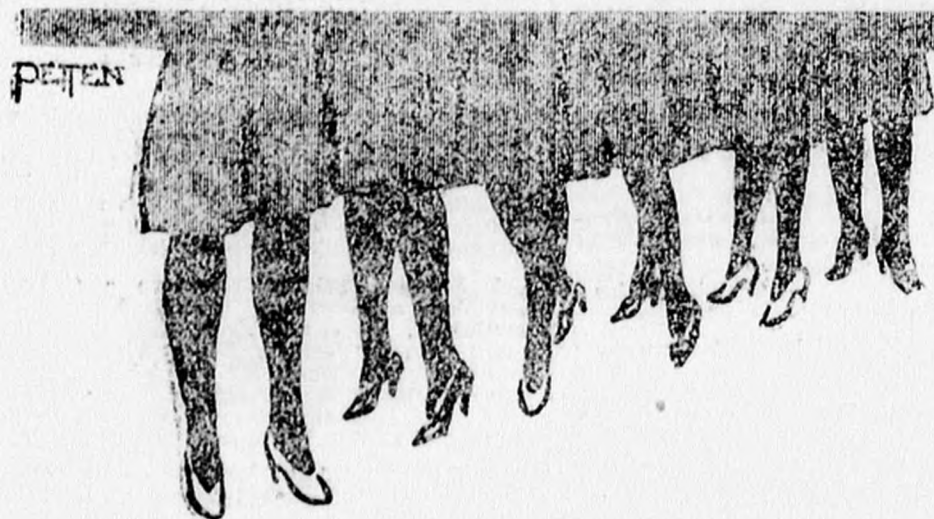
* A Belvárosi Színház nagyszerű szenzációja „Az olasz asszony” hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap este kerül színpadra. Titkos Ilona, Bóth Klári, Rozsnyai Ilona, Hahnel Aranka, Kertész Dező, Z. Molnár, Rubinyi, Vándory csodálatos együttese játssza a példátlanul mulatságos Szenes-darabot. Kedd, csütörtök, szombat a még mindig táblás házakat vonzó „A nagyhercegnő és a pincér”. Vasárnap „A gazdag lány”. Szenes Béának a 300-ik előadás felé közeledő vigjátéka, mérsékelt helyáru mellett.

* Kiss Ferenc, Csontos, Rátkai, Kökény Ilona, Boross, Harmath Hilda, Siró Anna, Vendrey ragyogó produkciói minden este a Blaha Lujza-Színházban. Az őszi sikerműsor utolsó hete. Vasárnap délután mérsékelt helyáru.

* A nagyszerű Földes-vigjáték, a „Kis muszkák” kedden, csütörtökön és vasárnap, Strindberg „Haláltánc”-a, hétfőn a „Csókoljon meg!” című pompás francia vigjáték, szerdán és szombaton (huszonötödösör) Ibsen „Kisértekek”-je pénteken szerepel a Renaissance-Színház műsorán. Jövő vasárnap délután: „A hárem”.

KIS-LÁBAKAT-KERESÜNK

NAGY VÁLASZTÉK
35-37 NAGYSÁGU
CIPŐKBEN

- EGYSÉGÁRAK:**
- RÁMÁN-VARROT-FÉLCIPŐK: 180. -K
  - RÁMÁN-VARROT-MAGÁSSZÁRÚ-CIPŐK-LAKK-FEKETE-BARNA-SZÜRKE-GARANTÁLT-JÓ-MINŐSEGBEN: 250. -K
  - UGYANAZ-LUXUS-KIVITELBEN: 350. -K

Del-Ma

VII-ERZSÉBET-KÖRÚT-28-SZ.

VASÁRNAPI SPORT

Az első horvát válogatott csapat vereséget szenvedett Budapesten

Budapest—Zágráb 3:1 (2:0) — A horvátok klasszis-futballt játszottak — A mezőny kimagaslóan legjobb embere Blum Zoltán (FTC) volt — A „Kegyeleti mérkőzés” 100 millió koronát jövedelmezett

Üllői-úti pálya — 10.000 néző — Bíró: Vértes Imre

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap délután első ízben jelent meg horvát válogatott csapat a magyar fővárosban és már a bemutatkozásnál megnyerték a közönség szimpátiáját, mert

Zágráb válogatottjai fair- és klasszis-futballt játszottak.

A győzelmet ellenük csak megfeszített küzdelem árán tudta biztosítani a magyar csapat, amelynek

kiemelkedően legjobb játékosa Blum Zoltán volt, aki három fűzőzetjátékos munkáját látta el egyszerre.

Ütközet előtt

Tizenötökös melegben léptek a pályára a horvátok. Sötétkék dresszükben pompásan festettek és a közönség elismerően tapsolt nekik. Nemsokára fűtöttek a pályára vezető alagút számban a meggyipros dresszes magyar játékosok is, akiket harsány éljenzés fogadott. Blum Zoltán csapatkapitány a pálya közepére szállítja társait. Odasereglenek a horvátok is. Köleszönös üdvözlések után Dumie, a horvátok vezetője, selyemzástól és egy bronzszobrot ad át a magyaroknak, amelyekért dr. Földessy János mondott köszönetet és a válogatott magyar fluk háromszoros éljenzést kiáltottak.

A bíró sipjelére a két csapat a következő fölállásban indult a harcra:

Budapest: Fischer — Fogl II., Fogl III. — Fuhrmann, Nyul II., Blum — Rémay III., Takács, Orth, Opatá, Jenny.
Zágráb: Friedrich — Dasovic, Vrbanic — Hirt, Rupec, Götz — Bacbie, Vinek, Perska, Mantler, Benkovic.

A mérkőzés első fele

A magyar csapat kezd, de Opatá kétszer is elveszi a labdát és a zágrábiak lépnek föl támadóan. A 2. percben Jenny 16 kapura, majd két perc múlva Takács, de a horvát kapus egy kézzel könnyen ment. Az 5. percben Jenny erős lövését Friedrich elfekve, szintén egy kézzel teszi ártalmatlanná. A 6. percben a magyarok ellen korner. A 8. percben a nagyszerűen bevált Rémay gyönyörű lövéséből majdnem gól esik. A következő percben Takács egy jól kidolgozott labdát a kapufának 16. A 10. percben újra kritikus helyzetbe kerül Zágráb kapuja, de Friedrich ügyesen kibojolja a veszedelmes labdát. Egy pillanat múlva már Fischernek kell Vinek lábáról leszednie a labdát. Változatos mezőnyjáték után Orth a 14. percben egyszerre négy ellenféllel viaskodik és végül is ő marad győztes. Két perc múlva Zágráb ellen korner. Egy perc múlva Rémay lövése pont a kapus kezébe talál. A 22. percben korner Budapest ellen.

KÁRPITOSASZTALOS
BUTOROK
ALEGJOBB KIVITELBEN

Domógyi László
BUDAPEST (BÉLVÁROS) HAJÓ-ÚJ 8-10. SZ.

Bérelhetők még
elárusítóhelyek
a nov. 5-én megnyíló
„Fővárosi nagy árucsernok”
nagy vásárlására

VII, Erzsébet-körút 27 (volt Gambrinus)
nagy helyiségében a következő szakmáknak:

Textil és maradók
Szövet
Ópó
Fonál
Szőrme
Férfikalap
Fűzőr
Baromfi

Linoleum
Papír
Női kalap
Zománccsóny
Üvegáru
Kosár
Vásáru
Kézimunka

Világítási cikkek

Bővebbet: FREUD, VII, Miksa-u. 13 vagy a helyszínen

Teljes üzletfőeloszlás

ből az árut külföldön megvásároltam és Budapesten eddig nem létező

raglán, öltöny és gyermekruhák különlegességeket

míg a készlet tart, mélyen leszállított árban adom el

Városi bunda szőrmével már 2 1/2 milliótól!

Schnur Henrik

VIII, Rákóczi-ut 15

Mindenkinek érdeke, hogy kirakataimát megtekintse

A 23. percben egy kitűnően kidolgozott magyar támadásból Orth 19 méterről a kapu jobb sarkába gurítja a labdát. 1:0.

Egy perc múlva Opatá biztos gólt hibáz.

A 28. percben Orth inhuzódás miatt kiáll, helyébe Kohut lép.

A 33. percben erős zágrábi támadás után Fogl II. majdnem öngólt vét, de szerencsére kornerre jut a labda. Egy perc múlva Zágráb ellen itél a bíró korner. Ezután háromperces zágrábi fölény következik. A 37. percben Takács off side gólt rug, a bíró természetesen nem itéli meg. Egy perc múlva újból Takács veszélyeztet, de gyönyörű csavart fejesét a horvát kapus kifogja.

A 40. percben egy Takácstól kapott labdát Opatá kapura 16, a kapus kiül, a labda újra Opatá lábál elő esik, aki most már menthetetlenül belövi. 2:0.

Ezután még egy lövés megy a horvát kapu — fölé.

A második negyvenöt perc

A horvátok fölforgatott csapatával veszik föl a további küzdelmet. Már az első percben Vinek a kapu fölé 16. Két perc múlva Rémay—Takács összejátszából utóbbi kapura 16, de Friedrich ártalmatlanná teszi a veszedelmes labdát. Egy újabb támadást pedig a kitűnő horvát bekkek szerelnek le. Ötödik percben korner a magyarok, egy perc múlva pedig a horvátok ellen. A 7. percben egy erőteljes horvát támadás egészen a kapuig jut el, a nagy tumultusban Fischer a kapuhoz vágódik. A magyarok ellentámadásba mennek át, miközben az egyik horvát half megsérül. Kiviszik a pályáról, de három perc múlva visszatér. A 12. percben Kohut bombalövése a felső kapulecezt surolja. Ezután perceként át a zágrábiak vannak frontban.

A 15. percben Fogl III. hibájából Vinek helyezte gólt 16. 2:1.

A 17. percben Zágráb ellen megítélt szigorított szabadrugást Opatá a kapu fölé lövi. Három percre rá Takács is ugyanezt teszi, de — kétszer egymásután. A 23. percben egy nagy kavardásban Kohut felső kapufát talál.

A 27. percben szigorított szabadrugásból Jenny Kohutnak passzol, aki a korán elvetődő kapus mellett belövi a magyarok harmadik gólját. 3:1.

Értesülésünk szerint a Budapest—Zágráb „Kegyeleti mérkőzés” tiszta jövedelméből 100 millió korona jut néhai Oprée Rezsőnek, az MLSz volt kiváló csúcsának a sír-emlékére.

A küzdő felek

A győztes magyar csapat játéka nem elégitte ki a szakértőket. A halvesorban egyedül Blum volt a helyén és szinte emberfölötti munkát végzett, mert Fuhrmann, de különösen Nyul, hibát-hibára halmozottak. A közvetlen védelemben a Fogl-fivérek brilliroztak, Fischer mérsékelt sikert aratott. A esatársorból egyedül Opatá ütközött ki, társai azonban, főként az ujone Rémay, lelkes és eredményes játékkal nyerték meg a meccset.

A zágrábi együttes okosan és természetesen építette föl támadásait — nagyszerűen felelnek —, de a gól előtt még határozatlanok. A védelem: egy a halok, mint a bekkek, elsőrangú munkát végeztek, a kapus pedig bámulatos védeleivel sokszor ragadta tapsra a közönséget.

A mérkőzés után

Dumie, a horvátok vezetője munkatársunknak a következőket mondta:

— Az eredmény igazságos. Sokat tanulunk és azt hiszem, hogy a zágrábi riválison már sokkal erősebb ellenfelek leszünk a további magyaroknak, akik közül Orthot és Blumot csodáltam a legjobban.

Gerhárd Lajos

Száztizennégy versenyző indult a Vasasok országos ifjúsági birkózóversenyén, amelyen hatalmas küzdelem folyik. A döntő mérkőzések lapzártakor még folynak.

A valódi
KENTAUR
GUMITALP
magas sarokkal

vízhatlan
tartós
elegáns

Könnyebb a bórnel
Kapható mindenütt!

Főlerakat:

KARMÁN MARCEL

IV, Veres Pálné-u. 7. Tel.: József 151-75

Sulyos sérülések a bajnoki mérkőzéseken

FTC—UTE 1:1 (1:0). Újpesti Stadion. — 5000 néző. — Bíró: Gerő F. A két kiváló ellenfél közül az FTC volt a jobbik, míg az újpestiek, bár az utolsó percekben kiegyenlítettek, nem feleltek meg a várakozásnak. A vezető gólt az első félidő 45. percében Fuhrmann révén Kelemen lövi olyan erővel, hogy az elvetődő Augustinovic már nem tudta kitolni. A kiegyenlítő gól a II. félidő 39. percében esett tizenegyesből, amelyet Jeszms a felső balsarokba vágott be.

MTK—III. ker. TVE 2:1 (1:1). Hungária-ut. — 4000 néző. — Bíró: Kiss T. A bajnokcsapat váratlanul gyöngébb játékot produkált, mint amilyent hívei elvártak, mert a halvesor teljesen fölmondta a szolgálatot. A Vívók az utolsó percig határtalan lelkesedéssel küzdöttek és ezért teljes elismerést érdemelnek, de elítélendő az az alattomos, durva játék, amelyben főként Dröszler és Schwitzer vezérkedtek. Az első gólt már a 2. percben Opatá lölte be, amit a 20. percben Neuhaus egy tizenegyesből egyenlített. A döntő gólt a második félidő 5. percében Opatá—Jenny összejátszából Orth lötte be védhetetlenül. A mérkőzés után Molnár György Dröszlert egyszerűen „knock out”-olta, aki eszméletlenül összesült. A Margit-kórházba szállították.

Vasas—Zugló VII. ker. AC 3:0 (0:0). Hungária-ut. — Bíró: Ivánnesics Mihály. A két ellentétes stílusú csapat küzdelme csak a második félidőben volt élvezetes. A gólképesebb Vasas-csapatok nyerték meg a meccset. Himmer lötte az első gólt, a második félidő 8. percében. A 25. percben ugyancsak ő lövi a másodikát, majd az utolsó-előtti percben Takács—Rozsos pompás összejátszából utóbbi védhetetlen lövésével háromra szaporítja a gólok számát.

VAC—KAC 1:1 (0:1). Lóverseny-téri pálya. — Bíró: Nagy L. A VAC volt a jobb, a KAC a lelkesebb. A vezető gólt a kispestiék az első félidő 22. percében érték el Ölvédy ritka szép lövéséből. A második félidő 32. percében egy pompás lerohanásból Joek védhetetlenül kiegyenlített.

Grosz II. és Ölvédy a küzdelem hevében olyan sajnálatos módon felejték össze, hogy Grosz II. pofacsont-törést szenvedett. A zsidókórházba szállították.

NSC—BEAC 6:2 (5:1). Lóverseny-téri pálya. — Bíró: Schiller Gy. Az egyetemisták primitív védelmük miatt szenvedtek sulyos vereséget. Csak a második 45 percben bizonyultak méltó ellenfelekké, akkor azonban már késő volt. Góllövők: Neu, Rémay II. (2), Spitz (2), Rémay III. — Jótársak: Kertész.

Türekvés—BTC 3:1 (1:0). Üllői-ut. — Bíró: Fenyves M. A mérkőzés durva lefolyású volt. Emiatt a bíró Horváth I. és III-at kiállította. A vasutasok megérdemelten győztek. Az első gól Schreiber direkt kornerjéből esett. A másodikát Barlos rugta, a harmadikat újból Schreiber vágta be. A BTCe egyetlen gólját Buchniz II. lötte. Ezen a meccsen Schreiber olyan szerencsétlenül ugrott Polesekre, a BTC kapusára, hogy azt sulyos vese- és lép-zúzódással a mentők a Szent István-kórházba szállították.

Egyéb mérkőzések. Másodosztály: MAC—Postások 1:0 (0:0). Ez volt a kék-sárgák első győzelme. A győztes gól volt az első, amely az új szabályok szerint kornerből, érintés nélkül jutott a hálóba. UTSE—KAOE 1:1 (1:1). „33” FC—EMTK 0:0. KTE—TTC 1:0 (0:0). Kopácsyt, a TTC kapusát úgy megrugták, hogy sulyos sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították. Föv. TK—ETC 1:1 (1:0). Ékszerészek—UMTE 2:0 (1:0). Husos—BAK 3:2 (0:2).

Bécs: Rapid—Rudolfshügel 4:2 (2:1).

Praga: Amateure (Wien)—DFC 1:1 (0:0).

A bajnokság állása. Elsőosztályú bajnokság: 1. MTK 11 pont, 2. VAC 10 p. 3. Vasas 9 p. 4. III. ker. TVE 8 p. 5. NSC 8 p. 6. Türekvés 7 p. 7. KAC 7 p. 8. FTC 6 p. 9. BTC 5 p. 10. Zugló VII. ker. AC 3 p. 11. UTE 3 p. 12. BEAC 3 p. — A másodosztályban az Ékszerészek vezetnek továbbra is.

Orth György lötte a legtöbb gólt az őszi szezonban, számszerint 10-et. Utána következik Spitz (NSC) 8 góllal.

Futballisták kegyetele. Mindszentek napján az MLSz Kárpáti Béla, Stobbe Ferenc és Oprée Rezső sírját koszorúzza meg. Oprée sírjánál megjelent a zágrábi csapat is. Dumie alelnökkel az élén és hatalmas koszorút tettek a sírra. Az FTC tagjai Springer Ferenc és Malaky János sírjait keresték föl.

Ingyenes nemzetközi hokki-mérkőzés volt a Lóverseny-téri pályán. A Magyar Hokki Club nagy anyagi áldozatok árán lehozatta a Wiener AC kvalitáson gyepokki csapatát. Szombaton a MHC II. csapata 0:0 arányban eldöntetlenül végzett a bécsiekkel, vasárnap azonban az első csapat 2:1 (1:0 arányú vereséget szenvedett a WAC-tól. Mindkét mérkőzést ingyen nézhették meg a hokki barátai.

A Munkás TE uszóversenye a Császárfürdőben vasárnap este a következő főbb eredményekkel zárult: Junior mellúszás, 100 m.: 1. Ezer (MAC) 1 p. 30 mp. — Ifjúsági mellúszás, 200 m.: 1. Susztrovits (MTE) 3 p. 09 mp. — Ifjúsági gyorsúszás, 100 m.: 1. Susztrovits (MTE) 1 p. 17 mp. — Junior gyorsúszás, 100 m.: 1. Wrável (FTC) 1 p. 16,8 mp. — Búvárúszás: 1. Dreskovits (MAC). — Kezdek egyes stafétája, 60 m.: 1. MTE 2 p. 33,8 mp.

A Kisegyesületek kollégiumának elnöksége és tanácsa hétfőn este 1/28 órakor ülésezik az EMOSz helyiségében. Utána Reichard Ottó, az MLSz alelnöke szabálymagyarázó előadást tart.

Esokoládé

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.